

BV22.0003

Datum vergadering : 11 januari 2022

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Jan Pieter Blonk, Georgine Zwinkels
VVD : Eric Kampinga
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Arjen Hofman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Menno Duk
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Simon Fortuyn en Jan-Willem van den Beukel

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Nelleke Bouman
Commissiegriffier : Karin Koemans

Afwezig

VVD : Mauriel van As, Matthijs Machielse
CU : Kees Willem Markus

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 19.00 uur: Het is net zeven uur geweest. Allereerst een heel hartelijk welkom aan alle leden van de commissie ruimte, twee wethouders, de heer Fortuyn en de heer Van den Beukel, alle sprekers die u straks allemaal kunt horen en al degenen, die na het kersteces weer afgestemd hebben op deze commissie ruimte. Allen een heel hartelijk welkom. Voordat ik aan het e.e.a. ga beginnen, moet ik toch vanwege het digitale vergaderen even kijken of we een ieder aanwezig hebben, die zich gemeld heeft.

De heer Alsemgeest, de heer Kampinga, de heer Blonk, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Meester, de heer Muis, de heer Ruijtenberg, de heer Van der Stad, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef, de heer Xhemaili, mevrouw Zwinkels: aanwezig.

De heer Van As is afwezig. Waar is meneer Duk? Straks maar even proberen. De heer Kampinga: De heer Machielse is afwezig. De voorzitter: De heer Markus heeft zich ook afgemeld. Dan mis ik nog de heer Duk, maar ik begrijp, dat de heer Ruijtenberg daar actie op onderneemt.

Er zijn wat mededelingen te doen. Vanavond staat het masterplan Bleiswijk op de agenda. Helaas is mevrouw Arends afwezig, ze is ziek. Het college heeft er de voorkeur aan gegeven om toch het dossier door de wethouder zelf te laten behandelen. In overleg met ondergetekende en met de griffier is besloten om te schuiven in de planning. Bij de vaststelling van de agenda wordt dit voorgesteld. Ik begrijp, dat dit niet voor een ieder ideaal is, dat kan ik me echt indenken, maar op deze wijze proberen we toch recht te doen aan de bespreking van alle agendapunten. De agendacommissie had reeds in december afgesproken, dat de vergadering van de commissie ruimte over 2 avonden zou gaan plaatsvinden, gelet op het aantal items dat naar voren is gekomen. Ook is er een besloten deel van de commissie ruimte en die dient fysiek plaats te vinden. De grootste wijzigingen zijn het verschuiven van het masterplan Bleiswijk van vanavond 11 januari naar donderdag 13 januari. De vergadering van 13 januari, het besloten deel, is fysiek hier op het gemeentehuis om daarna digitaal een vervolg aan de commissie ruimte te geven. Even terug, het voorstel voor de volgorde van de agenda is: vanavond 11 januari digitaal het masterplan 6.a en 6.b en de sprekers over dit onderwerp, om die te verschuiven naar donderdag 13 januari. Al de sprekers zijn intussen geïnformeerd. Het doel is om de agenda voor vanavond, behalve het masterplan 6.a en 6.b en 6.e, door te schuiven naar donderdag 13 januari. Tevens

hebben we een mail ontvangen van de fractie van WIJ met de verklaring om het bespreekpunt 5.b, de ouderenwoningen Lijsterlaan, van de agenda af te halen. Terug naar de commissie. De commissie ruimte van 13 januari om 19.00 uur hier aanwezig en digitaal vanaf 20.00 uur. Om 19.00 uur fysiek in de raadszaal, het besloten gedeelte over het voorbereidingsbesluit, u heeft de stukken daarvan gehad. En digitaal de geschorste vergadering van vanavond 11 januari en de insprekers over het masterplan Bleiswijk, zij zijn hierover geïnformeerd, en het voorkeursrecht zal dan plaats vinden. Wij hebben, schrik niet, voor beide vergaderingen 15 insprekers. Het voorstel voor vanavond is, dat we er 8 hebben. Het andere aantal zit bij het masterplan; deze mensen zijn geïnformeerd. U hoort en ziet hen aanstaande donderdag.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 7 december en 13 december 2021

De voorzitter: Ik kijk even naar onze commissiegriffier. Geen op- of aanmerkingen, dus bij deze dan vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: De agenda, zoals ik net gemeld heb en zoals u bij de mail, die u recent ontvangen heeft, met allerlei wijzigingen. Bent u het daarmee eens? Ik hoor niets, ik zie niets. Ik ben nog steeds van het vraagteken. De heer Jumelet: Ik had een handje opgestoken, maar bij deze een vraagteken. Mag het? U refereerde er al even aan, dat wij ons bespreekpunt, dat wij hadden aangekondigd en ingestuurd m.b.t. de Lijsterlaan, intrekken. Dat heeft ook een reden. De reden is dat wij ons door de publicatie vorige week nu niet zo vrij voelen om in alle openheid het bespreken. We willen aan het college overlaten hoe nu verder mee te gaan. Bij het masterplan komen we daar nog op terug. Maar dat is de achterliggende reden om het terug te trekken. De voorzitter: Dank u wel voor uw toelichting in deze. Wat niet de gewoonte is: u krijgt in de eerste termijn de gelegenheid om te interrumperen. Voor vanavond 3, 2 en voor aanstaande donderdag 5, 3 bij het masterplan, want dat is een fors onderwerp.

Inventarisatie rondvraag:

De voorzitter: We hebben nog 2 rondvragen. Ik ga even kijken wie zich gemeld heeft voor de rondvraag.

De heer Muis, D66: Ik heb vragen over het aanstaande raadsvoorstel over woonwagencentrum Bosland. Ik neem aan, dat u nu niet alle vragen hoeft te horen. De voorzitter: Het gaat even over het onderwerp.

De heer Jumelet, WIJ: Wij willen graag wat informatie hebben van de wethouder m.b.t. de bomkap aan de Nachtegaallaan in Bleiswijk.

De voorzitter: Agendapunt 5. We hebben in december nog van het college een brief gehad over het onderwerp N209, zeker t.a.v. een onderdeel dat mevrouw Verhoef nog kort naar voren zal brengen.

De heer Jumelet, WIJ: Even een punt van orde. De insprekers, wanneer gaan we die horen. De voorzitter: Ja, de inspreker. We hebben een hele lijst. Even weer wennen na een paar weken afwezig geweest te zijn.

2. Insprekers

De voorzitter: Is de heer Dietz aanwezig? Dan beginnen we met de heer Dietz. Bent u aanwezig? Die wordt even gebeld. Dan gaan we naar mevrouw Draijer. Zij heeft een vraag over de verkeersdrukte Groeneweg.

Inspreker 1:

Mevrouw Draijer: Dank u wel voor het verlenen van deze inspreektijd. Wij wonen aan de Groeneweg in Bergschenhoek en willen graag de onveiligheid van deze weg aan de orde stellen in de hoop dat we samen met de gemeente hier een oplossing voor kunnen vinden. Wij wonen al vele jaren met veel genoegen aan de Groeneweg in het beginstuk tussen de Berkelseweg en Waghenaerdreef. Doordat er in de afgelopen jaren veel nieuwbouw is bijgekomen is de verkeersdrukte fors toegenomen. Ondanks de aanleg van de randweg, welke verkeersontlastend zou moeten zijn, ondervinden wij dat veel autobestuurders toch voor de Groeneweg kiezen om de wijken in dan wel uit te gaan. Hoewel de Groeneweg een 30 km zone is wordt er veel te hard gereden waardoor gevaarlijke situaties ontstaan, zoals: het in en uit stappen uit de auto in de parkeervakken, welke direct grenzen aan de rijweg met langsrarend verkeer, is vaak een hachelijke onderneming. Bestuurders minderen hun snelheid doorgaans niet. Bedenkt u dat hier ook kleine kinderen en ouderen in- en uitstappen, die hiervoor vaak iets meer tijd nodig hebben. Oversteken naar de parkeerplaatsen aan de overzijde van de weg of bijvoorbeeld naar de overburen is vaak een uitdaging, zeker als je wat slechter ter been bent zoals onze overburen zijn. Ook het verlaten van de oprit bij onze huizen met de auto levert regelmatig gevaarlijke situaties op. De bussen van het OV houden zich regelmatig ook niet aan de maximum snelheid, ondanks dat we hier in het

verleden contact over hebben gehad. Ondanks de aanmerking van de Groeneweg als 30 km/u zone is de weg zeker in ons deel hier niet voldoende op ingericht. Er zijn onvoldoende snelheid remmende maatregelen zoals wegversmallingen, drempels of een zigzagverlegging van de weg waarvoor de rechte weg uitnodigt om als racebaan gebruikt te worden. Ook de aanwezigheid van asfalt in plaats van klinkerbestrating draagt bij tot de indruk dat er harder gereden mag worden. Inderdaad, als je vanaf de rotonde op de Berkelseweg de Groeneweg oprijdt dan staat na ongeveer 3 meter midden op de weg de '30' en de twee dubbele lijnen welke de 30 km zone aanmerken, als mede een snelheidsgebodsbord aan de zijkant. Echter, als u de rotonde kent dan weet u dat het voor automobilisten een lastige rotonde is i.v.m. de vele fietsers en voetgangers, die van diverse kanten komen. Gevolg is dat veel mensen volgens ons niet door hebben dat ze een 30 km gebied inrijden omdat de '30' op de weg niet wordt gezien en de bebording te dicht op de afslag staat en ook te hoog hangt. Als u de straat verder in rijdt staat er tot en met de Waghenaerdreef geen enkel 30 km bord meer. Alleen wordt er op het wegdek een 30 km/u schoolzone aangemerkt in het stuk tussen het kinderdagverblijf en de Waghenaerdreef. Als u via de andere kant, via de Waghenaerdreef-zijde de Groeneweg oprijdt komt u helemaal geen 30 km gebodsbord tegen, alleen de schoolzone, daarna richting onze huizen is het niet duidelijk dat het een 30 km zone blijft. Gevolg: mensen gaan gewoon harder rijden. Jaren geleden toen de nieuwbouw rond de wijk gerealiseerd ging worden is er sprake geweest van een tweedeling van de weg middels een knip ter hoogte van de Waghenaerdreef, om sluipverkeer te voorkomen en de automobilisten te dwingen voor de randweg te kiezen. Volgens ons is deze oplossing nog steeds te realiseren al dan niet middels een busluis en zou dit fors bijdragen aan het verlagen van de verkeersdruk en navenant het te hard rijden. Zelf hebben wij al 30 km/uur stickers geplakt op autobestuurders-ooghoogte op verkeerszuilen en lantarenpalen om aandacht te vestigen op de 30 km zone. Dit zet helaas nog geen zoden aan de dijk. Stevigere aanpassingen zijn ons inziens daarom nodig om een eind te maken aan deze onveilige situatie. Samengevat, voor een veilige verkeerssituatie op de Groeneweg is nodig: een duidelijke 30 km zone met snelheid beperkende inrichting en voldoende en beter zichtbare bebording. Handhaving op te hard rijden. Stimuleren van het gebruik van de randweg om de wijken in/uit te rijden i.p.v. via de Groeneweg, bijvoorbeeld middels de gesuggereerde knip. We hopen dat de commissie ruimte dit probleem kan oppakken en met een oplossing kan komen. Dat was mijn verhaal.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank aan mevrouw Draijer voor het inspreken. U had het over het OV, dat over de Groeneweg rijdt. Nu heb ik er zelf gewoond, maar ik kan me niet herinneren, dat er tussen de Berkelseweg en de Waghenaerdreef überhaupt een bushalte is, dat is volgens mij pas verderop. Mevrouw Draijer: Bij de Waghenaerdreef, net ervoor, tegenover de sporthal, daar is die uitstaptelek. De heer Alsemgeest: Dus dat is er hoogte van Waghenaerdreef. Die knip, die u beoogt, zou nog steeds mogelijk zijn. Wat is dan het alternatief voor het OV om daar toch te komen? Mevrouw Draijer: U bedoelt als alternatief i.p.v. over de Groeneweg? De bussen die er rijden komen bij de busbaan vandaan bij het zwembad, die zouden op dat punt direct al de randweg kunnen pakken. In plaats van over de Groeneweg te kunnen gaan, zouden ze gewoon de randweg kunnen pakken naar achter toe, ik geloof dat dat de Jakob Marislaan is, en omhoog richting de Kulk. Dat is ook een mogelijkheid. De heer Alsemgeest: U had het over stevige aanpassingen, wat heeft u daar voor ideeën bij? Mevrouw Draijer: Stevige aanpassingen op de weg? Bijvoorbeeld een meer meanderende weg, wegversmallingen, dat soort zaken. Ervoor zorgen dat mensen zich beter bewust zijn van het feit, dat het een 30 km zone is. We hebben de indruk dat dat niet het geval, dus iedereen gaat gewoon racen. De weg is redelijk recht, dus iedereen geeft gas. Als de weg wat meer versmald wordt, al dan niet met een dorpel, een drempel of het verleggen van de weg, een bloembak, dan kan je niet meer zo hard, want dan moet je afremmen. Als de baan maar 1 breed is, moet je echt wachten. Later op de Groeneweg, na de Waghenaerdreef tot het eind, slingert de weg. Naar mijn weten is die in het verleden ooit recht geweest. Op een gegeven moment is die slingerend aangelegd, daar kan je bijna niet zo hard rijden, omdat je om de haverklap een bocht hebt en die zijn wat smaller. De heer Alsemgeest: Dank u wel.

De heer Muis, D66: Dank u wel voor uw inspraak. U spreekt nu in bij de commissieleden. Heeft u al op een andere manier contact gehad met de gemeente, ambtelijk of met de wethouder? Wat was de reactie op het feit, dat er kennelijk 30 km borden ontbreken. Dat klinkt namelijk niet heel erg ingewikkeld, want het is al een 30 km zone. Dat zou toch makkelijk op te lossen moeten zijn? Heeft u daar een reactie op gekregen van de gemeente? Heeft u daar contact over gehad? Mevrouw Draijer: Mijn buurvrouw is in het verleden contact gehad met de gemeente. Mevrouw Van der Pad: Het antwoord was eigenlijk, dat de gemeente zich niet herkende in de racebaan op de Groeneweg, dus dat ze op dat moment niet voornemens waren met ons mee te denken. De heer Muis: Dan gaat het, neem ik aan, over de inrichting. Het is een 30 km zone, begrijp ik (...) De heer Habekotte: Ik heb in het verleden ook naar de gemeente geschreven. Ik kreeg te horen, dat 30 km borden niet noodzakelijk waren, want er hingen al zoveel borden. Het was een zone, dus dan was het niet logisch om bij elke straat een 30 km bord neer te zetten. De heer Muis: Bedankt.

De heer Duk, GL: De heer Muis heeft eigenlijk mijn vraag al gesteld, maar ik heb nog wel een aanvullende. Weet u of er metingen zijn gedaan in de afgelopen periode, hoeveel voertuigen het zijn, hoe snel ze zijn, dat soort dingen. De heer Habekotte: Helemaal in het begin zijn metingen gedaan. Jaren geleden. De heer Duk: Ik neem aan, dat u daar niet de uitkomsten van weet. De heer Habekotte: Nee, niet meer. Het ging om duizenden auto's. Mevrouw Draijer: Omdat de nieuwbouw gerealiseerd was. Er zijn uitbreidingen gedaan. De heer Habekotte: Bij de sporthal de Akkers is het erbij gekomen. De heer Duk: Duidelijk. Hartelijk dank.

De voorzitter: De leden van de commissie ruimte hebben de inbreng van mevrouw Draijer ontvangen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik had nog een vraag aan het team van de Groeneweg. Ik rijd daar ook regelmatig, ik woon daar in de buurt. Er is daar ook een fietspad vanaf de rotonde gezien richting de sporthal. In mijn beleving, als ik daar zelf met de auto rijd, meestal fiets ik, maar dan zijn auto's wel geneigd omdat daar een fietspad is om af te remmen. Ik vroeg me af: zijn er lichtjes, die aangeven dat er een fietspad is? Dat zou ook nog weleens helpen. Mevrouw Draijer: Bedoelt u het achterste deel van de Groeneweg, vanaf de Waghenaedreef naar het eind? Dan kom je ook bij de sporthal uit. Daar ligt het fietspad op de rijbaan, terwijl in het andere deel het fietspad los ligt naast de rijbaan. Je hebt huizen, dan heb je stoep, fietspad, parkeerplekken en dan komt de weg pas. Mevrouw Verhoef: De fietsers steken daar over. Mevrouw Draijer: Dat klopt. Er is een oversteekplek en verder geen verlichting of wat dan ook. Mevrouw Verhoef: Dat zou misschien signalerend kunnen werken. De heer Habekotte: Dat is alleen maar voor degenen die bij de sporthal wonen. Wij wonen verder naar de hoek toe.

De voorzitter: Dan mevrouw Tereza Andrews over de zorgen bouwplannen Berkel en Rodenrijs. We hebben geen inbreng van u gehad.

Inspreker 2:

Mevrouw Andrews: Ik heb inderdaad niet echt iets voorbereid, zoals mijn voorganger, dus ook geen tekst ingestuurd. Het is een onderwerp dat meer aan bod gaat komen vanavond. Wij wonen bij de Wilhelminastraat, bij het centrum van Berkel en Rodenrijs. Daar heeft 3B Wonen plannen met de Wildert. De Wilhelminastraat, dat stukje. Als ik het beeldscherm kan delen met jullie, dan kan ik even laten zien om welke omgeving dat gaat. Als het goed is, komt dat nu in beeld. Het is dit stukje, jullie kunnen het zien. Dat zijn die oude huisjes hier. Ze zijn verouderd, ze worden afgebroken. Het plan is dat deze huisjes en het schooltje daarachter tot één groot bouwterrein worden gemaakt, waar een aantal seniorenwoningen inclusief huisartsenpraktijk, dubbele huisartsenpraktijk, dus 2 huisartspraktijken die samengevoegd gaan worden, en een apotheek in komen. Wij, met de mensen om ons heen, maken ons zorgen vanwege natuurlijk het groen, dat daardoor een klein beetje in de klem komt. Maar ook het dorpse karakter van het stukje waar wij wonen. Als ik deze laat zien, dat is vanaf onze kant, die straat inkijkend, dit is een soort rij van huizen waaronder een lint aan winkels. Daar tegenover is nog het dorpse karakter, die oude huisjes. Daar houdt het op. Zoals de plannen er nu liggen, hebben ze de plannen om aan de Wilhelminakant de apotheek en daarachter de huisartsen te realiseren en 3 verdiepingen hoog. Dit vinden wij niet bepaald passen bij een dorps karakter, dus daar zit een grote zorg van ons. De heer Andrews: Wij werden eigenlijk verrast door de plannen van 3B Wonen. In eerste instantie ging het om de vervanging van de woningen, wat natuurlijk normaal is. Er staan 10 woninkjes, die echt aan vervanging toe zijn. Echter, 3B Wonen is van plan om dat uit te breiden naar misschien wel 30 woningen. Ondertussen werd er gezegd, dat er ook een gezondheidscentrum zou komen, wat steeds maar groter en groter werd. Op een gegeven moment, na meerdere sessies gehoord te hebben en doorgevraagd te hebben, bleek dat er ook een entree moest komen aan de Wilhelminastraat, omdat de huisartsenpraktijk met 2 huisartsen en ondersteunend personeel, dus minimaal 6 personen, en een apotheek erbij komt met misschien zelfs nog wel een fysiotherapeut of iets dergelijks, zo'n 700m2 nodig is met een pui aan de voorkant van de Wilhelminastraat, met aan de voorzijde insteekvakken om te parkeren. Wij zijn bang voor een totale verandering van dat gebied. Aan de ene kant heb je de Oranjestraat, dat onder beschermd dorpsgezicht valt, een beetje kneuterig, leuk zoals een dorp bedoeld is. Daar tegenover wordt een groot centrum gezet met behoud van een stukje groen, dat zeer minimaal wordt. Zoals het nu is, ziet het eruit, een belangrijk stuk binnen dit stukje dorp, het is open, het heeft een duidelijk dorps karakter. En dat zou vervangen worden op dezelfde grootte als de winkelplint, die nu aan het begin van de Wilhelminastraat is. De voorzitter: U bent over de 5 minuten heen. Ik denk dat uw item helder is. Ik heb gezien, dat er nog 2 sprekers zijn over de Wilhelminastraat dan wel de Oranjestraat. Ik kijk even of er aanleiding is voor vragen bij de commissie.

De heer Jumelet, WIJ: Dank voor uw inspraak. U geeft aan wat u feitelijk niet passend vindt op de plek de Wildert. Wat zou u wel passend vinden? Ik kan begrijpen dat 3B Wonen iets meer wil doen dan de bestaande woningaantallen, dat ze iets meer moeten realiseren om het exploitabel te krijgen. Dat is één. En twee. In hoeverre is er met u overleg geweest, wellicht kan ik die vraag ook straks stellen, met

omwonenden over de planontwikkeling. Bent u daar bij betrokken? Bent u daar voor uitgenodigd? Bent u in gesprek? Ik kan me voorstellen, dat de noodzaak voor een gezondheidscentrum, daar stel ik ook wat vraagtekens bij, maar goed, is dat bespreekbaar geweest met 3B Wonen of de gemeente? Mevrouw Andrews: Ja, wij zitten inderdaad in het inspraakgroepje. We praten mee en we kijken mee, maar het voelt heel erg alsof er al veel al vast staat. Wij vinden de hoeveelheid woningen wel heel erg hoog. Het feit dat het 2 huisartsenpraktijken zijn, dus in de praktijk 4 huisartsen, plus een apotheek, die al in de wijk zitten, maar verhuizen en samen komen daar, dat is allemaal extra. De heer Andrews: Er is vanaf het begin via de klankbordgroep wel uitwisseling van informatie geweest. Weliswaar eenzijdig. Wij hebben inbreng gehad, maar daar is niet heel veel mee gedaan. Toen wij het uiteindelijke plan te zien kregen, schrokken wij omdat de gevelhoogte vergelijkbaar gemaakt is met de nokhoogte, waardoor je een opbouw krijgt van de winkelplint. Daar was nooit over gesproken. Wij dachten dat het schooltje aan de Wildert gebruikt zou worden voor het gezondheidscentrum of iets om de huisartsen in te vestigen. Het schooltje staat leeg. Daar zouden nu ook huisartsen in kunnen. Op dit moment hebben de huisartsen om en nabij de 300 m2 gezamenlijk. Nu gaan we naar een ruimte toe van meer dan 700 m2, dat ingepland staat. Er is een uitwisseling geweest tussen de gemeente over het schooltje en 3B Wonen. Het woongedeelte snappen wij. De huizen moeten vervangen worden, er moeten meer woningen komen voor senioren, met name 75-plussers. Maar het gedeelte van het gezondheidscentrum, dat in de onderplint gaat plaats vinden en meteen een gevelhoogte krijgt van 4 meter, omdat het utiliteitsbouw is, daardoor krijgt het pand een veel hoger karakter. Ook het hele voorvlak wordt niet wonen, maar als een winkel gezien. Dat is het grote probleem, dat we ermee hebben. Daarbij komt natuurlijk nog de verkeersdruk en de gevaarlijke situaties, die we eigenlijk al zien bij insteekvakken een stukje terug, die willen ze hier ook inplannen, waardoor je auto's krijgt die even naar de apotheek gaan, heen en weer rijden, erin rijden en weer terug rijden. Je hebt natuurlijk de mantelzorgers, je hebt mensen die naar de huisarts gaan. Op dit stukje, op deze manier, is dat veel te druk. De situatie is eigenlijk nu zo, dat het schooltje nu al gebruikt kan worden, als het echt noodzakelijk is dat er een huisarts verplaatst moet worden.

De heer Xhemaili, PvdA: Dank voor het inspreken, ik heb een tweetal vragen. U had het erover, dat de klankbordgroep in gesprek is geweest met 3B Wonen. Ik vroeg me af of u namens de klankbordgroep spreekt nu, of spreekt u nu alleen vanuit uzelf de raadsleden aan? Mijn tweede vraag: wat is het sentiment in de wijk hieromtrent, bij dit project? De heer Andrews: Ik spreek hier deels persoonlijk natuurlijk, maar het sentiment wordt gedeeld denk ik. Weinig mensen zijn ervoor uitgenodigd in de klankbordgroep, maar heel veel mensen niet, zij weten er ook niet van. Ze schrokken eigenlijk op het moment dat ze hoorden, dat dit allemaal gaat verdwijnen. Ik denk dat het in de buurt nog niet zo geland is, dat het ook daadwerkelijk weg gaat. Op dit moment hebben we veel bouwactiviteiten om ons heen. 3B Wonen sloopt aardig wat huizen weg en vervangt die door modernere huizen, waardoor mensen niet zo goed door hebben dat dit ook echt gaat verdwijnen. Zeker wat er voor terug komt, is totaal anders dan wat er nu staat. Dus het wordt zeker niet gedragen. De heer Xhemaili: Dus als ik het goed begrijp, spreekt u niet namens een bewonersvereniging. De heer Andrews: Klopt.

De heer Van der Stelt, CDA: Kunt u vertellen wat de ruimtelijke beweging en het groen naar uw inzicht nu doen voor de leefkwaliteit? De heer Andrews: De leefkwaliteit, het is nu het aanzien van een hofje. Iedereen kent dit stukje dorp. Het geeft heel veel zicht naar het hogere gedeelte de dijk. Op het moment dat je vanaf het dorp komt, krijg je een stukje lucht te zien. Je hebt de ruimte waardoor je even tot rust komt. Het is ook wel een heel mooie plek nu, op dit moment. Als er gebouwd gaat worden, dan gaat daar een deel van verdwijnen of dat de huizen hoger gaan worden of dat het eventueel 2 lagen gaat worden, maar het groen is een stuk kwaliteit in de wijk, dat voor iedereen van belang is. Het moet ook een woonfunctie houden, het contact van de bewoners met de buurt moet blijven. Dat gaat verdwijnen op het moment dat je er een winkel neerzet.

De voorzitter: Er zijn nog een paar sprekers over dit item, dus we krijgen nog wel het e.e.a. te horen. Ik maak even een uitstapje naar de heer Neeteson. U gaat iets inbrengen over de geluidsoverlast N209, een item dat vandaag op de agenda staat als bespreekpunt. We hebben u al eerder over dit onderwerp gehoord, 5 minuten.

Inspreker 3:

De heer Neeteson: Mijn naam is Co Neeteson en ik spreek namens het comité van inwoners van Bleiswijk en Bergschenhoek die langs de provinciale weg N209 wonen. Het onderwerp, knelpunten N209, gaf ons aanleiding om vandaag in te spreken bij uw commissie. Dan vooral om de ernstige bezorgdheid van de bewoners onder woorden te brengen over het uiterst traag verlopende project van de plaatsing van de toegezegde geluidsschermen langs de N209 in zowel Bleiswijk als Bergschenhoek. De bewoners zijn nog steeds zeer bezorgd, want de geluidsoverlast is en blijft hoog. Het lawaai gaat de hele dag door en in iets mindere mate ook 's avonds en 's nachts. Metingen van DCMR van een aantal jaar geleden alweer hebben

dat bevestigd. Pieken van meer dan 80 decibel aan de gevel. Zelfs in aangrenzende straten en lanen kun je buiten nauwelijks een gesprek voeren. De N209 is een zeer drukke weg met veel vrachtverkeer. De weg wordt alsmaar drukker vanwege de vestiging van distributiecentra op de verschillende bedrijventerreinen en niet te vergeten de woningbouwlocaties, die nu en in de toekomst ook verkeer zullen gaan toeleveren aan de provinciale weg. De geluidshinder is daarmee alleen maar toegenomen en zal nog verder toenemen. Dan heb ik het niet alleen over vrachtverkeer, maar ook over motoren en auto's, die de N209 regelmatig als racebaan lijken te gebruiken. Je vraagt je af hoe het kan dat onze politici en bestuurders accepteren dat hun bewoners al deze geluidsoverlast moeten verdragen. Ik moet constateren, dat de voortgang van het daadwerkelijk uitvoeren van het project plaatsing geluidsschermen tot op heden bedroevend is. Door de trage en stroperige processen is de geloofwaardigheid van de gemeente, de provincie en ook de uitvoerders bij de betrokken bewoners gedaald tot vrijwel nul. De leden van het comité horen dat van bewoners en daarom willen we dat vanavond voor de zoveelste keer onder uw aandacht brengen. De voorzitter zei het al: we hebben vaker over dit onderwerp ingesproken, zowel mevrouw Bal als ik. Ik wil een viertal concrete punten kort noemen. Informatie naar bewoners. De gemeente is erg spaarzaam met informatie aan bewoners. De laatste brief dateert van december vorig jaar en de voorlaatste van oktober 2020. Dat kan en moet volgens ons veel beter. In onze contacten met de gemeente hebben wij daar steeds aangedrongen door bewonersbrieven en informatieavonden. In de laatste brief van december vorig jaar staat vermeld dat er nu een technisch uitvoerbaar ontwerp voor het geluidsscherm langs Bleiswijk ligt, maar dat het vooralsnog lastig is om een planning te geven. Ook een bewonersavond kan nog niet worden gepland. Ja, dat draagt dus niet bij aan het kweken van voldoende draagvlak en vertrouwen bij de bewoners. Blijf in contact met de burger, niet alleen op papier en niet alleen rondom de komende verkiezingen. Dan een opmerking over de tweemaandelijks voortgangsrapportage over dit project aan de raad en ook aan uw commissie, die wij als bewonerscomité natuurlijk ook lezen. De laatste van december vorig jaar bevat helaas weinig tot geen nieuwe zaken. Het lijstje met de stappen die onder andere nog doorlopen moeten worden, een kopje uit de rapportage, is indrukwekkend lang. Wij zijn er volledig van doordrongen dat het een complexe problematiek betreft, dat hebben we de afgelopen jaren ook wel geleerd, maar juist daarom is het ook hier belangrijk om voldoende draagvlak te krijgen en te houden bij de bewoners, speciaal bij hen die, zoals in Bleiswijk, pal aan de provinciale weg wonen met hun tuinen en schuttingen, en voor de herinrichting van het Marijkeparkje i.v.m. noodzakelijke waterberging. Snel een bewonersavond dus, liefst met een concrete planning. Dan iets over de provincie. Ons comité heeft ook ingesproken bij de commissie ruimte van Provinciale Staten. Wij zijn ervan overtuigd dat overleg en samenwerking tussen provincie, gemeente en waterschap beter kan en moet. Verschillende partijen in die commissie hebben positief gereageerd. Wij zien dan ook met veel belangstelling uit naar het geplande overleg tussen wethouder en gedeputeerde, dat voor volgende maand op de agenda staat. Spijkers met koppen graag. Tot slot iets over de verlaging maximum snelheid. Eerdere verzoeken aan zowel gemeente als provincie om de snelheid over het gehele traject terug naar 50/60 km/u te brengen zijn op tot op heden gestuit op dovenmansoren. Maar we denken dat 50 km/u de geluidsoverlast en uitstoot van fijnstof sterk zal verminderen en het kan ook een positieve invloed kunnen hebben op de doorstroming van het verkeer. Wij pleiten ervoor om, zolang de geluidsschermen er niet staan, als tijdelijke maatregel de maximum snelheid te verlagen. Dat moet toch kunnen? Het gebeurt ook op andere provinciale wegen, hebben wij inmiddels ervaren. De voorzitter: U bent aan de 5 minuten. De heer Neeteson: Dan stop ik door samen te vatten, dat wij de knelpunten notitie van de PvdA zoals die vanavond voor ligt een goede zaak vinden. Uiteraard. Een integrale benadering prima. U begrijpt, dat wij ervoor willen pleiten dat er snel duidelijkheid komt over de gedane toezeggingen m.b.t. de geluidsschermen zonder extra vertraging in dat veel bredere kader. Wij als comité blijven graag ons steentje bijdragen, zoals we de afgelopen 12 jaar ook gedaan hebben. Dank u wel.

De voorzitter: We hebben allemaal uw inbreng op schrift ontvangen. Ik zie niemand die hierop gaat reageren.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik zit in de verkeerde app. Eigenlijk meer een opmerking dan een vraag. Ik heb een aantal dingetjes opgeschreven van de heer Neeteson, nog bedankt voor uw inspreken. We gaan het vanavond zeker hebben over hoe wij denken naar de toekomst toe met de N209. U heeft het over trage info, u heeft het over 'tegen dovemans oren gesproken'. Ik denk dat wij als commissieleden weten wat er na jaren allemaal speelt bij u en uw medebewoners daar in de buurt. We weten eigenlijk ook, dat de wethouder er alles aan doet en er uitermate hard aan trekt om dit vlot te krijgen, dat het een enorm groot iets is en dat het niet wil vlotten. Ik zou u willen vragen nog enige tijd de rust te behouden. Bewonersbijeenkomsten mogen en kunnen bijna helemaal niet, wij zitten hier ook digitaal te vergaderen, ik zou veel liever bij elkaar komen, maar het is even niet anders, maar ik weet zeker dat de wethouder met een oplossing gaat komen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie verder niemand, maar het is een bespreekpunt voor vanavond, dus ik denk dat meneer Neeteson wel in de ether blijft. U heeft allen de tekst van de heer Neeteson gekregen. Dank u wel. Ik ga over naar meneer Dietz. 5 minuten, over multi fuel station aan de Kruisweg.

Inspreker 4:

De heer Dietz: Die lag op de bank en werd gewaarschuwd, waarvoor dank. Dank voor de tijd. Ik heb net voor de kerst u al even lastig gevallen in de brede gemeenteraad en ik wil nu even inzoomen op een stukje 'de rol van de gemeenteraad' in dit traject. Ik ben Paul Dietz, voorzitter van de belangenvereniging De Kruisweg en ik spreek namens onze leden, die hiervan wakker liggen. Het gaat over een plan in een bestemmingsplan van Prisma en ook een relatie heeft met het bestemmingsplan horecacluster. Dat heeft een lange geschiedenis, waarbij wij het tot en met de hoogte van de heg met u in de gemeenteraad besproken hebben. Daar maken wij ons nu ernstig zorgen over, niet over de hoogte van de heg, maar wel over het gevaarlijke multi fuel tankstation. Achter mij ziet u een lekkage in Rotterdam of Schiedam. Ergens in 2016 hoorden wij van plannen daarvan. Dat was in de tijd dat we rond de participatie van windmolens zaten, een traject dat een beetje jammerlijk mislukte. Er zou een windmolen en een waterstofstation komen en het één zou aan het ander aangesloten worden. Daarna werd het stil, totdat er in september 2020 een aanvraag voor een tankstation kwam. In 2021 is daar de vergunning voor verleend door het college. U bent een aantal keer op de hoogte gesteld daarover: 4 november 2020 via mijn zienswijze, die ik u heb gestuurd, op 6 juli heb ik u aangegeven, dat besluitvorming de verkeerde kant op ging, 2021, op 27 oktober 2021 heeft het college u een brief gestuurd, waarin staat: we hebben besloten dat. Daarin staat ook, dat dat buiten de gemeenteraad om is gegaan en dat vind ik iets om even toe te lichten. In 2012 heeft de raad besloten dat er geen verklaring nodig is van bezwaar van de gemeenteraad als er sprake is van een project dat gelegen is in een andere ruimtelijke visie. Dat snap ik, dan is er al eerder over iets gesproken. Het college schuift hiervoor de duurzaamheidsvisie Lansingerland Duurzaam naar voren, uit 2016, en doet via 7 stappen een verwoede poging om te redeneren dat het project van het tankstation min of meer in die duurzaamheidsvisie staat. Ik zal u daar heel snel doorheen helpen. Dat gaat als volgt. Er zijn ambities voor een transitie, energietransitie. In 2050 moet de gemeente CO2 neutraal zijn, dus we moeten CO2 verlagen, daarvoor zijn duurzame brandstoffen nodig, een multi fuel tankstation zorgt ervoor dat meer bedrijven dit gaan tanken, daardoor gaat de CO2 omlaag en dus is dit project gelegen in de duurzaamheidsvisie. Via 7 stappen. Ik heb het andersom beredeneerd: als u daar een kerncentrale langs legt, dan is dat ook van toepassing. Het project wordt niet genoemd, het woord CO2 komt niet voor in die duurzaamheidsvisie en het wordt er met de haren bij gesleurd eigenlijk. Het gevolg daarvan is dat ik als belangenvereniging buiten spel word gezet om via u de gemeenteraad invloed uit te oefenen. U wordt buiten spel gezet om invloed uit te oefenen. Ik zit nu in een procedure, waarbij ik geen beroep bij de gemeente kan aantekenen, maar meteen naar de rechtbank moet. Dat kost duizenden euro's voor de belangenvereniging. De gemeente huurt een heel dure advocaat in Nijmegen in en we staan tegenover elkaar in een situatie waarin we de afgelopen 10 jaar, mijn voorganger zei iets over geluidsschermen, ik ben er inmiddels ook op afgestudeerd, dat traject hebben we ook doorlopen, dat is gelukt, in een goede samenwerking met de gemeente en dat maakt het zo ongelooflijk teleurstellend en dieptreurig dat we nu via advocaten met elkaar moeten spreken over een proces dat op zeker 5 of 6 andere punten dan ik nu op ben ingezoomd mis is gegaan. Kort samen gevat. Normaal gesproken is buiten het bestemmingsplan om, dan komt het bij u langs voor een verklaring van geen bezwaar, tenzij er in een beleidsvoornemen al een plan is opgenomen hiervoor en er eerder over gesproken is. In dat beleidsvoornemen Lansingerland Duurzaam wordt geen woord gerept over multi fuel tankstations of wat ook, maar dat is dan wel de redenering die het college erop nahoudt om het via deze procedure te laten lopen. Dat leidt tot de huidige situatie en dat vind ik eigenlijk diep treurig. Ik heb mij de vorige keer al laten uitnodigen, dat is door een aantal partijen gebeurd. Door op deze manier alvast een stukje toe te lichten, scheelt me dan weer een heleboel toelichting daar. Dank u wel voor uw tijd.

De heer Kampinga, VVD: Ik herinner mij dat u kortgeleden ook dit mooie betoog hield. Kunt u mij nog even vertellen, er zijn daar nu al tankstations, je kunt er gewoon tanken, maar nu wordt het multi fuel, wat is precies het gevaar daarvan? Ik heb het niet scherp. De heer Dietz: Ik ben daar inmiddels ook in afgestudeerd, ik heb onder de kerstboom alle multi fuel tankstations in Nederland in kaart gebracht. Het zijn er 26. De definitie is dat er naast de gewone brandstoffen, zoals diesel en benzine, er ook zogenaamde duurzame brandstoffen zijn. Dat gaat om aardgas vloeibaar en aardgas gasvormig. Achter mij ziet u zo'n tankstation, een hele grote toeter, daar zit LNG in en dat is het aardgas dat in de schepen zit wat ons gaat redden van Poetin. En waterstof, dat is een andere soort. Dat wordt gemaakt van elektriciteit en dat wordt ter plaatste gemaakt. Zo'n multi fuel tankstation heeft een aantal nieuwe brandstoffen bij zich, die we nog niet kennen. Deze vorm van LNG, CNG en waterstof is het eerste tankstation in Nederland, die dat heeft. Deze combinatie bestaat nog niet. De heer Kampinga: U stelt of u gaat ervan uit, dat dat veel gevaarlijker is potentieel dan een gewoon benzinstation? De heer Dietz: Ik heb zelf een technische achtergrond, maar het instituut voor fysieke veiligheid schrijft dat ook, de

minister schrijft dat ook in een brief aan de Tweede Kamer. Eigenlijk zijn er wel eisen voor de brandstofsoorten an sich, maar nog niet voor de combinatie. Als ik dan kijk naar die 26 tankstations in Nederland, dan ligt bij de eerstvolgende de bebouwing op 150 meter en bij alle andere is dat ongeveer 550 meter en dit zit op 80 meter van onze huizen. Dat maakt ons zo bezorgd. Deze situatie bestaat niet in Nederland, is doodeng op deze plaats en gaat buiten het bestemmingsplan om aan u en ons voorbij. De heer Kampinga: Dank voor de toelichting.

De heer Duk, GL: Hartelijk dank voor uw inspraak. Ik had eigenlijk de vraag: hoeveel woningen zitten er in die onveilige zone, maar die onveilige zone schijnt nog niet helemaal duidelijk te zijn. Ik was inderdaad van plan om morgen even bij u langs te fietsen als dat kan. De heer Dietz: Dat is prima. Onveilige zone, dat is hoe je het bekijkt. De gemeente heeft een vergunning afgegeven, dus die denkt dat dat allemaal goed kan. Op die 85 meter staat een rijtje van 10 huizen ongeveer, zelf woon ik op 100 of 150 meter afstand. Er wordt een heel nieuwbouw stukje gepleegd bij ons met 4 nieuwe huizen, die vallen daar ook onder. Precies de overkant van de N209. Het is de entreekavel van Prisma, waar aan de ene kant McDonalds is, is het precies het postzegeltje op het andere hoekje van de ingangsweg. De heer Duk: Duidelijk.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Bedankt voor uw inspraak, meneer Dietz. U geeft aan: het is buiten het bestemmingsplan van Prisma gehouden, normaal zou er een verklaring van geen bezwaar door de raad gegeven kunnen worden, dat kan nu niet. U bent in gesprek met een advocaat, u bent hier inmiddels misschien ook bijna op afgestudeerd. Welke mogelijkheden ziet u nog voor de raadsleden om hier op een of andere manier nog invloed op uit te oefenen, want ik heb het idee dat het uit onze handen zou kunnen glippen. De heer Dietz: Op 31 januari staan we bij de rechtbank in Rotterdam voor een voorlopige voorziening, dus in dat proces zitten we al. Ik denk dat we gelijk krijgen op één van de 5 punten minimaal, maar misschien wel op allemaal en dan komt het terug bij u. Dat is in ieder geval één ding en dan kom ik nog een keer bij u langs in het kader: wat is het standpunt als dit terug komt bij u, hoe zit u daar dan in? Dat is één ding. Het tweede is: als je nu door een bezorgde burger erop gewezen wordt, dat je door het college al dan niet bewust of onbewust buiten spel wordt gezet, dan zou ik dat als raadslid genoeg vinden om er eens een paar moeilijke vragen over te stellen, even los van die rechtszaak: leg ons nou eens uit, hoe is dit gebeurd, zijn we het erover eens of hebben we een verschil van mening over hoe dit nu gegaan is. Dat kan los van de inhoud van deze rechtszaak. Mevrouw Verhoef: Helder, dank u wel.

De heer Blonk, L3B: Heer Dietz, ik heb één vraag. Wat vindt de veiligheidsregio en de DCMR hiervan? De heer Dietz: Omdat dit zo uniek is, eigenlijk uniek in Nederland, heeft de gemeente niet zelf die kennis, dus die heeft de veiligheidsregio en DCMR gevraagd om een advies. Die hebben een advies doorgegeven, ik heb daar een WOB-verzoek op gedaan. Dan zie je dat niet alle adviespunten overgenomen worden in de vergunning. Dat is het eerste punt, dat zorgen baart. Daarover ben ik in gesprek gegaan met de wethouder, dat heb ik u de vorige keer uitgelegd. Daar is een second opinion uit naar voren gekomen, waar diezelfde DCMR weer om een oordeel is gevraagd en natuurlijk zegt: wij van DCMR vinden dat DCMR goed geadviseerd heeft. Dat is de korte versie, de lange versie wil ik graag nog een keer apart toelichten, maar er zitten heel veel haken en ogen aan. De heer Blonk: Ik ben zeer geïnteresseerd, ik denk ook mijn collega raadsleden, in het vervolg. De heer Dietz: Ik meld me bij u.

De heer Hofman, CU: Dank u wel, meneer Dietz, voor het inspreken. Ik was nog even benieuwd, vooruitlopend op een eventueel positief antwoord van de rechter voor u, stel, het komt terug bij ons. Zou u dan willen dat die hele vergunning niet verleend wordt? Of zou u aanpassingen aan de vergunning willen hebben? Is uw pleidooi: doe dat hele ding maar niet. Of: ik wil wel, maar ik wil erover meepraten. De heer Dietz: Eén van die andere 5 punten is dat er geen participatie heeft plaats gevonden, echt nul, dat vind ik echt schandelijk. Als dat wel had plaats gevonden, dan hadden wij heel vriendelijk gevraagd: mag het 1 voetbalveldje verder, achter de gebouwen die daar staan, dan hebben we het helemaal nergens meer over. Het gaat ons echt alleen om de afstand. Ik rijd al 6 jaar een elektrische auto, ik vind het echt fantastisch allemaal, maar dit is te dicht op de bebouwing en dat is eigenlijk ons enige punt. Dat is niet meer te repareren als je met een plan geconfronteerd wordt, waar ieder boutje en moertje al in staat. Dat is het punt. Wij zijn heel meegaand, maar niet op die plek. De heer Hofman: Dank u wel.

De voorzitter: We zijn aan het eind van uw betoog gekomen. Dank. Ik ga over naar de volgende inspreker, de heer Eijgenraam, ook over het item Oranjestraat. U krijgt van mij 5 minuten.

Inspreker 5:

De heer Eijgenraam: Dat is ruim voldoende voor mij, dus dat is meegenomen voor vanavond. Mijn naam is Paul Eijgenraam en ik woon in de Oranjebuurt in Berkel. Ik spreek in als buurtbewoner. Fijn, dat ik mag inspreken. Ik wilde even zeggen, dat ik als buurtbewoners zeer regelmatig geniet van dit parkje. Bijna elke dag kom ik lopend of met de fiets langs het plantsoentje in de Oranjestraat of de Wilhelminastraat

en elke keer weer geniet ik er van. De kleine huisjes, het mooie metselwerk, het driehoekgazon met de gezellige zitjes en de prachtige aanplant er omheen, maar vooral de blauwe lucht er boven: juist die lage bebouwing zorgt hier namelijk voor licht, lucht en ruimte. Dat is waarschijnlijk wat de architect destijds voor ogen had: een mooie ruimtelijke overgang van het volle, zakelijk gebouwde winkelgebied naar een ontspannen woonwijk. Voor 3B Wonen en de gemeente lijkt deze gedachte te zijn ingehaald door de tijd, als ik de plannen hoor, maar wat mij betreft is oud niet altijd slecht, en nieuw niet altijd beter. Ik zeg: dit pareltje moet gewoon blijven. Mijn idee is: renoveer of vernieuw de woningen aan het plantsoen in dezelfde stijl en realiseer eventueel meerlaagse nieuwbouw voor kleine huishoudens op de plaats van het schooltje in De Wildert. Geen huisartsen- en fysiopraktijk, geen apotheek, alleen sociale woningen. Wat mij betreft is en blijft dit authentieke stukje Berkel een beschermd dorpsgezicht. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie geen vragen. U bent al de tweede over dit item. Dank voor uw inbreng. Mevrouw Tetteroo heeft ook iets over het winkelgebied Wilhelminastraat. Ook u 5 minuten.

Inspreker 6:

Mevrouw Tetteroo: Goedenavond, u spreekt met Ageeth Tetteroo, hoort u mij? Ik spreek ook in over de Oranjestraat en het plan om nieuw te bouwen. Ik woon zelf in het beschermd dorpsgezicht huisjes in de Oranjestraat en ik kijk rechtuit op dat grasveldje en ik vind het prachtig, zoals iedereen waarschijnlijk. Ik ben het helemaal eens met eerdere sprekers, de heer en mevrouw Andrews en ook de heer Eijgenraam, daar sluit ik me helemaal bij aan. Ik spreek namens mezelf, maar volgens mij leeft er in de buurt wel meer van het sentiment dat hier al eerder gehoord is over de plannen. Mijn punt, dat ik zelf nog even wil inbrengen, ik snap dat er woningbouw moet komen, dus ja, niemand wil dat in zijn achtertuin, dus dat is niet echt een reden voor mij, maar mijn grootste bezwaar is dat er een gezondheidscentrum komt met 2 huisartsenpraktijken, waar 4 huisartsen zich willen vestigen. Ik heb even wat cijfers erbij gehaald, maar op zijn boerenfluitjes, dus een beetje zoeken voor mij. Ik heb gekeken naar een normpraktijk, twee praktijken, twee huisartsen, dan heb je ongeveer 4200 patiënten in een normpraktijk, en die mensen komen ongeveer 18.000 keer per jaar op consult. Ik heb even doorgedacht. Dus 18.000 keer per jaar komen er mensen op de fiets, met de auto naar de Wilhelminastraat om daar naar de huisarts te gaan. Het gaat over 2 praktijken met 1 huisarts, maar hier komen dus 4 huisartsen. Dat vind ik heel veel. En dan komt er ook nog eens een apotheek bij, tenminste, dat is de planning. Een apotheek genereert ook heel veel verkeer, ik weet niet precies hoeveel, ik heb nog geen tijd gehad om dat uit te zoeken, of daar ook normen voor zijn, maar misschien zit je dan aan de 25.000 of 30.000 mensen, die daar per jaar even heen en weer komen. Als je dan kijkt naar cijfers van het CBS, daar heb ik ook nog naar gezocht, als je kijkt naar het aantal ongevallen in de buurt, dat is onderverdeeld, als je kijkt in de Oranjebuurt, dan hangen daar 4 buurten onder: Berkel dorp, parkbuurt, Oranjebuurt en Annie M.G. Schmidtpark midden. Parkbuurt en Annie M.G. Schmidtpark zijn nul ongevallen, dat is logisch. Maar Berkel dorp 2 ongevallen en Oranjebuurt, wat eigenlijk een woonwijk is, zit je ook op 2 ongevallen in de maand november 2021. Ik heb een paar maanden terug gezocht, maar als je dat dan door rekent, dan is het naar verhouding best wel veel. De cijfers van de Oranjebuurt zijn eigenlijk even hoog als heel Berkel dorp. Totaal in heel Berkel, heel Lansingerland, dan zit je op 22 ongevallen. Dus ook Bleiswijk en Bergschenhoek. Dus van die 22 vallen er 2 in de Oranjebuurt. Als je daar dus nog een keer 18.000 consulten per jaar doorheen gaat krijgen plus die apotheekbezoekers, ik denk niet dat wij daar blij van worden als bewoners. Ik denk dat je dat een beetje niet moet willen eigenlijk. Ik weet niet of ik duidelijk ben, maar ik vind het dus geen goed idee. Huizen vind ik prima, maar je moet daar niet teveel verkeer langs krijgen, want daar is de buurt niet op ingericht. En het is al naar verhouding heel hoog volgens CBS. De voorzitter: Ik kijk naar de klok, de 5 minuten.

De heer Jumelet, WIJ: Dank u wel voor de inspraak. Ook aan u wil ik even de vraag stellen: in hoeverre bent u betrokken bij de planontwikkeling, bent u genodigd door de gemeente en/of 3B Wonen om mee te denken, mee te kijken en uw input te geven rondom de ontwikkelingen die daar zijn. Uw bewoordingen rondom de huisartsenpraktijk en eventuele apotheek zijn klip en klaar. Wat was de reactie richting u als het gaat om deze opmerking rondom de huisartsenpraktijk en apotheek vanuit 3B Wonen? Heeft u het gevoel dat het bespreekbaar is? Of heeft u het gevoel dat het een voldongen feit is? Mevrouw Tetteroo: Ik ben één keer geweest bij de informatieavond, was dat toen niet in Rehoboth, waar ook de huisartsen bij waren. We zijn toen met heel de buurt, nou ja, niet heel de buurt, met heel veel mensen en de gemeente en 3B Wonen, meer partijen niet. Toen hebben we een presentatie gehad en we konden ons zegje doen. Toen zat er ook een huisarts bij en die heb ik zelf letterlijk gevraagd, zij gaf aan dat ze parttime wilde werken, toen heb ik haar gevraagd: bent u van plan om uit te breiden? Nee, dat was ze niet van plan, ze wilde het kleinschalig houden. Toen heb ik gezegd, misschien raar, maar ze wilde parttime, maar stel dat ze gaat scheiden en ze komt er alleen voor te staan, dan red je het als vrouw niet met een parttime baan, dus dan moet je toch je inkomen hoger maken, dan ga je het fulltime doen. Dan kan je wel zeggen: dat is niet mijn intentie. Maar als er dan 4 parttime huisartsen gaan zitten, die allemaal meer gaan werken, dan wordt het veel meer. Dat was toen haar antwoord: het was niet haar

intentie om meer dan parttime te gaan werken. Voor de rest heb ik eigenlijk nooit meer gesproken met iemand. Ik heb wel een mail gekregen van de woningbouwvereniging, dat was in november, waarin stond dat door de bewonersgroep verkeerde informatie werd rondgestuurd. Toen heb ik zitten kijken: wat klopt er wel en wat klopt er niet? Dat kan ik niet goed aangeven? De heer Jumelet: Dus u blijft in het duister tasten als het gaat om het contact, wat er precies gaat gebeuren. Er is geen contact vanuit de woningbouw of vanuit de gemeente rondom dit plan richting u als belanghebbende. Mevrouw Tetteroo: Behalve die mail dan, dat er werd geschreven dat er verschillen van interpretatie waren, en die bijeenkomst dan, heb ik niet echt contact gehad. De heer Jumelet: Helder. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Dank voor uw inspraak. U noemt als uw hoofdargument waarom u de huisartsenpraktijk en de apotheek niet graag zou willen dat het heel veel extra verkeer oplevert, 18.000 bewegingen van patiënten op een dag. Mevrouw Tetteroo: Per jaar. De heer Hofman: Ja, sorry, per jaar. Ik heb even snel het rekensommetje gemaakt en dan kom ik eigenlijk tot de conclusie dat het helemaal niet zo indrukwekkend is. Dat komt neer op 100 patiënten op een werkdag, die de praktijk zouden bezoeken, die te voet, per fiets of per auto daar naartoe zouden komen. Dat betekent 1 extra voetganger, fietser of automobilist per 5 minuten. Bent u daar zo bang voor? Mevrouw Tetteroo: Als je het zo stelt, dan zeg ik: is dat zo? Ik vind het nu al druk. Naast mij, achter mij, zit de tandarts, in dat oude schoolgebouw. De heer Hofman: Ik ga er toevallig morgen naar toe. Mevrouw Tetteroo: Wellicht parkeert u dan ook voor mijn deur, omdat u in de Julianastraat niet goed kan parkeren, want het is daar heel smal, je kan maar aan één kant parkeren. Er zijn dus heel veel mensen. U moet morgen ook maar kijken waar u dan parkeert. De voorzitter: Uw item is helder.

De heer Blonk, L3B: Ik was net ook met een rekenmachine aan de gang gegaan, maar ik had ook nog een andere vraag. Vindt u het van belang, dat er een huisartsenpraktijk in de buurt is, in een woonwijk is, vindt u dat überhaupt belangrijk? Of zegt u: die huisartsen moeten uit die woonwijken naar het bedrijventerrein of weet ik veel waar, waar er weinig verkeer is of meer parkeerplekken? Vindt u dat dat moet gebeuren? Mevrouw Tetteroo: Op zich vind ik het wel goed, dat een huisarts een beetje in de wijk zit, maar of dat dan gelijk 4 huisartsen moeten worden plus een apotheek. Dat wordt gewoon veel te druk qua verkeer. Die combinatie en, en, en, daar ben ik bang voor.

De voorzitter: Ik zie verder geen vragen meer aan u, dank voor uw inbreng. Ik ga naar de volgende inspreker, meneer Kok. We hebben ook een inbreng van u gehad. Ga uw gang, 5 minuten.

Inspreker 7:

De heer Kok: Ben ik verstaanbaar voor iedereen? Ik wilde inspreken over hetzelfde onderwerp, herontwikkeling De Wildert. De bespreking van de notitie van uitgangspunten staat voor één van de volgende vergaderingen gepland. Ik wilde het iets breder trekken. Wat we allemaal gezien hebben de afgelopen jaren, is dat de kloof tussen burger en politiek steeds groter wordt. Dit wordt veroorzaakt door een politiek die de burgers wantrouwt, niet de volledige waarheid vertelt, niet naar de burgers luistert, of zegt te luisteren maar niets met de ontvangen signalen doet. We kennen allemaal op landelijk niveau de toeslagenaffaire, op provinciaal niveau de inspraak rondom plaatsing van windmolens in Groningen en Drenthe, maar ook op gemeentelijk niveau is dit een groeiend probleem. Ik heb persoonlijk met deze kloof te maken gekregen rondom de herontwikkeling van het terrein de Wildert in Berkel en Rodenrijs, waar 10 kleine woningen vervangen gaan worden door 30 woningen, een groot gezondheidscentrum en een apotheek. De burgerparticipatie is door de gemeente Lansingerland uitbesteed aan de initiatiefnemer zijnde 3B wonen. Een partij die niet transparant is, en keer op keer weigert te vertellen waarom er juist op deze plek een gezondheidscentrum en een apotheek moet komen. Een partij die ook niet neutraal in de herontwikkeling staat, maar alle belang heeft bij het ongewijzigd realiseren van haar plannen. Dit bleek ook uit de participatie, waar ikzelf deel van ben geweest, waar 3B Wonen kritische geluiden, bewaren en alternatieven aangedragen door de omwonenden volledig heeft genegeerd en een aantal maal expliciet weigerde deze punten te bespreken. Sterker nog: teruggekoppeld aan de raad werd dat de participatie een succes was. Vervolgens heeft een aantal omwonenden, waaronder ikzelf, eind vorig jaar een petitie opgesteld waarin aangegeven waarom de participatie mislukt is, de onvrede met het gevolgde proces en de besluitvorming, de inhoudelijke bezwaren van de buurtbewoners en een aantal alternatieven werden geformuleerd. Deze petitie is door maar liefst ruim 60 direct omwonenden ondertekend en begin november aangeboden aan alle leden van de gemeenteraad via een mail en B&W. Er is 1 politieke partij geweest, die gereageerd heeft, alle overige partijen hebben niet gereageerd, en de schriftelijke reactie van B&W op de petitie was kortgezegd: bedankt voor jullie input, maar we gaan er niets mee doen. Schokkend vind ik dat, echt schokkend. Waar bestaat burgerparticipatie dan nog uit? Deze reactie vergroot de eerder genoemde kloof. Voor de duidelijkheid: wij zijn als omwonenden niet tegen nieuwbouw van woningen in onze wijk en we zijn ook niet tegen een beperkte uitbreiding van het aantal woningen. Waar zijn we wel tegen? Een groot gezondheidscentrum van 700 m², even groot als de AH aan de Westewater. Verplaatsing van een grote apotheek met 10.000 klanten uit het centrum, een

middenstandswinkel, naar midden in een woonwijk, je gaat een winkel verplaatsen uit het centrum naar een woonwijk. We zijn tegen de toename van het bouwvolume van 1 naar deels 3 bouwlagen. En we zijn tegen de uitbreiding met minimaal 50 parkeerplaatsen, dat is aangegeven door 3B Wonen zelf, ten koste van het openbaar groen. Dit allemaal midden in een woonwijk. Als omwonenden hebben wij problemen met deze ontwikkeling, omdat we bang zijn voor een toename van de verkeersdruk, verkeersonveilige situaties aan de Wilhelminastraat voorzien, extra parkeerdruk door winkelend publiek, extra parkeerplaatsen genereert extra overloop-verkeer, en een reductie van het openbaar groen in een al zo verstedelijkt deel van Berkel. Het dorpse karakter van dit deel van Berkel dreigt zo volledig te verdwijnen. Het vertrouwen van de burger in de politiek is lager dan ooit. Hierbij dan ook aan u als leden van de commissie ruimte de oproep om bij de behandeling van de nota van uitgangspunten omtrent de herontwikkeling de Wildert, dat zal de volgende vergadering of de vergadering daarna zijn, om bij die behandeling expliciet rekening te houden met de wensen en ideeën van de omwonenden. Tot slot. Wij verwachten echt niet dat al onze wensen 1 op 1 verhoord gaan worden. Maar als burger verwachten we ook niet dat onze voorstellen en bezwaren volkomen genegeerd worden, zoals tot op heden helaas wel gebeurd is. U kunt iets doen aan het verkleinen van de kloof tussen burger en politiek en ik wens u daarbij veel wijsheid toe.

De heer Jumelet, WIJ: Dank voor uw inspraak. Wat ik me afvraag, ik ben het met u eens, niet alles kan altijd gehonoreerd worden, maar het is ook zoeken naar een goede balans tussen het één en het ander, waarbij je zeker rekening moet houden met de omgeving. Een vraag aan u eigenlijk, hoe zit het nou met dat gesprek met 3B Wonen verder dan een bijeenkomst, zijn er andere manieren geweest van communicatie? Of met de gemeente. Dat is één. Is er ook bijvoorbeeld vanuit het college gereageerd op uw handtekeningen, of beperkt het zich tot dat ene berichtje van: bedankt en de hartelijke groeten. Twee, een vraag, die huisartsenpraktijk die voorzien is en ook die apotheek, die komen uit de omgeving van de Oranjewijk. Is dat ook zo? En B, kent u de redenen waarom die huisartsenpraktijken zo nodig daar bij elkaar moeten komen. Is dat een wens vanuit de huisartsen en apotheek? Of is dat ingegeven door het feit dat het wellicht exploitabel gemaakt moet worden van het hele plan? Heeft u daar een beeld bij? De heer Kok: U stelt 3 vragen. Om met de laatste te beginnen, waarom de huisartsenpraktijk daar naartoe? Dat heb ik in alle participatiebijeenkomsten gevraagd aan 3B Wonen en daar kreeg ik niet echt een antwoord op, anders dan dat er 1 huisarts met pensioen gaat en zijn huis wil verkopen of de praktijk daar uit wil hebben, omdat hij met pensioen gaat. Waarom de apotheek moet verhuizen, hebben we elke keer gevraagd, maar daar is nooit een antwoord op gekomen. Wat ik vermoed is dat de enige reden is, dat 3B Wonen met een stuk commercieel vastgoed sociale woningbouw rendabel maakt. Alleen, dat vertellen ze niet, ook niet als we er expliciet om vragen, dan wordt het ontkend. Dat is uw derde vraag. De vraag over de communicatie. Ik ben als bewoner lid geweest van de klankbordgroep en samen met een aantal andere omwonenden hebben wij elke vergadering, elke bijeenkomst aangegeven wat onze bezwaren waren. We hebben elke vergadering aan 3B Wonen gevraagd: kunnen we praten over de noodzaak van een gezondheidscentrum. Waarom moet de apotheek verhuizen, waarom moeten er 4 huisartsen komen? Elke keer werd dat afgekapd door 3B Wonen, daar wilden ze niet over praten, dat stond niet ter discussie. 3B Wonen kwam met een plan naar de bewoners van 30 woningen, een gezondheidscentrum en een apotheek en daarover viel niet te praten. Dat werd afgekapd in de discussie. Tot slot de reactie van de gemeente, dat was uw derde vraag. We hebben een schriftelijke reactie van de gemeente gehad op onze petitie, die we aangeboden hebben in november. Mijn samenvatting daarvan was: bedankt bewoners, voor de input, maar we gaan er niets mee doen. Daarnaast zat er een inhoudelijke reactie bij op een aantal punten, die we in de petitie hebben opgenomen, maar daarin werd met name de woningbouw eruit gehaald, terwijl dat nou juist voor de bewoners niet het grootste probleem is. En er werd met geen woord gerept over de noodzaak van een gezondheidscentrum of een verhuizing van de apotheek. Er werd ingegaan op detailinhoud door de gemeente en de hoofdpunten, daar werd met geen woord over gerept. Dus ook dat vergroot toch weer de afstand. De heer Jumelet: Dat begrijp ik heel goed. Helder. Dank u wel.

De heer Blonk, L3B: Dat participatie nog steeds niet loopt zoals het hoort, dat ben ik wel met de heer Kok eens helaas. De heer Kok begint met: de afgelopen jaren is de kloof tussen burger en politiek steeds groter geworden, dit wordt veroorzaakt door een politiek die de burgers wantrouwt, niet de volledige waarheid vertelt, niet naar de burgers luistert of zegt te luisteren, maar niets met de ontvangen signalen doet. Toen ik dat hoorde en las en u sprak het net uit, toen dacht ik: tjonge jonge, waar begin ik aan, ik heb me kandidaat gesteld voor de gemeenteraad bij de verkiezingen, moet ik dat nog wel doen, als ik dat zo zie? Ik kan er niet veel goed meer aan doen, maar goed, dat even ter inleiding. Hier komt de vraag: wat zou u nou willen schrappen? U zegt: niet 1 op 1 kunnen al die wensen overgenomen worden. Wat zou u nou willen schrappen uit het lijstje van waar u tegen bent? Die 4 punten, welke zou u schrappen? Of van welke zegt u: die wil ik er wel door hebben? De heer Kok: Het grote bezwaar, en ik denk bij alle ondertekenaars van de petitie, zit in een gezondheidscentrum van 700m2 en een apotheek op deze plek in een woonwijk. De heer Blonk: Dus als ik dat lijstje van 4 afpel en we zouden zeggen: we

gaan daar bouwen, het worden alleen woningen, dat mag met een bouwvolume zijn van 3 woonlagen, dan kan u daarmee leven. De heer Kok: Drie bouwlagen vind ik extreem als je 1 bouwlaag door 3 bouwlagen vervangt. De heer Blonk: Dat betekent dus, van de 4 punten. En die uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen? U wilt dus niets schrappen? Dat is mijn vraag even. Ik zit te zoeken naar oplossingen, het is niet denigrerend bedoeld, maar u geeft aan: 1 op 1 zal het niet allemaal kunnen. U geeft 4 punten aan, waar u pertinent tegen bent. Daar zal je dan op moeten gaan inleveren. Ik vraag: wat kan u inleveren? En dan zegt u: niks. De heer Kok: Nee, nee. De heer Blonk: Dan heb ik het verkeerd begrepen, misschien dat u mij dat uit kunt leggen. De heer Kok: Ja hoor, dat zal ik proberen. Wat ik bedoel met dat wij niet verwachten dat al onze punten gerealiseerd worden, daar refereer ik aan de petitie die we gehouden hebben en die we eind november aan jullie hebben aangeboden, dat zit in jullie mail, daarin staan meer punten, veel meer punten. Wat ik in deze inspraak heb gedaan, is geprobeerd de grootste bezwaren vanuit de bewoners samen te vatten. Dat zijn inderdaad een gezondheidscentrum, een apotheek en een bouwvolume van 3 woonlagen.

De heer Kampinga, VVD: Een beetje in het verlengde van meneer Blonk. Ik hoor eigenlijk telkens: dat enorme ruimte slurpende gezondheidscentrum en een apotheek. Dat daar vooral de aandacht op gericht is. Wat ik ook proef, en dat is een beetje merkwaardig, dat is gelijk mijn vraag, het komt op mij over alsof 3B Wonen vindt dat er hoe dan ook 4 huisartsen moeten komen en een apotheek. Ik denk dat het andersom is, dat er mensen zijn die aangegeven hebben: als jullie daar toch gaan bouwen, mooi in het centrum, kunnen wij er dan een huisartsenpraktijk en apotheek hebben? Is dat niet veel logischer? U draait het een beetje om voor mijn gevoel. De heer Kok: Wat maakt het uit, wat de volgorde is geweest. Feit is dat 3B Wonen een plan presenteert naar bewoners bestaande uit 30 woningen, een gezondheidscentrum en een apotheek. Wij als bewoners hebben aangegeven, dat wij met name bezwaar hebben tegen een gezondheidscentrum en de verhuizing van een apotheek. Het gaat om het verhuizen van de apotheek, die nu aan de Kerksingel zit. Het gaat om een verhuizing van 300m². De heer Kampinga: Ik weet er alles van, ik woon toevallig ook in het centrum. U doet het voorkomen dat 3B Wonen het afdwingt, maar dat is natuurlijk helemaal niet zo. Het zou in een aantal opzichten heel goed zijn als je van 10 naar 30 woningen gaat, op zichzelf al heel mooi, denk ik, elk voordeel heeft zijn nadeel, Johan Cruyff zei het al, natuurlijk brengt dat ook minder prettige dingen mee, maar u spitst het helemaal toe op die gezondheidskant. Zelf woon ik in de Boerhaavelaan bij de poli, je moet wel keuzes maken in het leven, toch? De voorzitter: Het item van de heer Kok is helder en ook uw item. De heer Kok: Mag ik nog even reageren op de opmerking van de heer Kampinga, 30 seconden. U zei tegen mij dat ik het deed voorkomen alsof 3B Wonen perse een gezondheidscentrum en huisartsen op die plek wilde droppen, maar ik vind de volgorde niet zo belangrijk, of het nou initiatief van 3B Wonen is of van de huisartsen. Het tweede is wat waarschijnlijker, dat ben ik het met u eens. Maar richting de bewoners, richting ons, wordt het gecommuniceerd als een plan van 3B Wonen dat niet onderhandelbaar is, waar niet over te spreken valt. Daar heb ik in mijn inspraak tegen geageerd, denk ik.

De voorzitter: Uw item is helder. We gaan over naar meneer Dragt. Ik heb begrepen, dat wij uw inbreng ontvangen hebben vanavond. Aan u het woord, 5 minuten.

Inspreker 8:

De heer Dragt: Dank u wel voor de spreektijd. Beste leden van de commissie ruimte, ik wend mij tot u mede namens een aantal omwonenden, omdat gesprekken met 3B Wonen rond het project aan De Wildert tot op heden helaas niet tot toenadering hebben geleid. Het gaat om het initiatief om 10 woningen en een ongebruikt schooltje te vervangen door 30 appartementen, een groot gezondheidscentrum en bijbehorende parkeervoorzieningen. Er is begrip voor de wens van de gemeente en initiatiefnemers om tot vernieuwing en verdichting van de sociale woningbouw in dit gebied te komen. Dat is ook niet de reden waarom ik om uw hulp vraag. Waar grote weerstand over bestaat is het gegeven dat het project op een karakteristieke plaats in het centrum van het dorp 3 lagen hoog wil bouwen en het ook een groot gezondheidscentrum moet opleveren van maar liefst 700m², terwijl één van de twee beoogde huisartspraktijken nu praktijk houdt op een oppervlak van 125m² en de beoogde nabij gelegen apotheek van krap 200m² aan huis bezorgt. Een dergelijk project op deze plaats zal leiden tot grotere parkeerbehoefte en meer verkeersdruk in dit nu nog mooie gebied. Dit ten koste van een groot deel openbaar groen in een kinderrijke buurt. Weet u dat het dichtstbijzijnde trapveldje ruim 300 meter verderop ligt? Wat steekt is dat 3B Wonen de kaders van hun wensen onbespreekbaar heeft verklaard in de meedenkgroep en de door ons aangedragen alternatieven onbesproken terzijde legt. De burgerparticipatie is daarmee feitelijk tot het minimum beperkt en voornamelijk gericht op details. Als al de uitgangspunten van de initiatiefnemers klakkeloos door de gemeente worden overgenomen dan zal dat leiden tot grote aantasting van het rustige, groene, dorpse karakter van dit unieke gebied. De beoogde komst van 700m² gezondheidscentrum met in het bijzonder een apotheek die op deze plek niet nodig is en de voorgenomen 3 laags bouw zijn daar debet aan. Een dergelijke ontwikkeling wordt door de overgrote meerderheid van omwonenden en buurtgenoten niet gewenst. Hiervan getuigen

de ruim 60 steunbetuigingen die wij u eerder hebben overhandigd. Omdat 3B Wonen onterecht suggereert dat er nauwelijks weerstand is, roep ik u als volksvertegenwoordiging op om via deze weg oor te hebben voor de belangen en bezwaren van de buurt- en dorpsgenoten voordat u de gemeentelijke uitgangspunten voor dit project vaststelt. Uit uw woorden en daden maak ik op dat u wilt dat Berkel een aantrekkelijk dorp is en blijft voor haar inwoners. Concreet vraag ik u daarom om voor dit project in uw uitgangspunten op te nemen dat het groene en rustige karakter van het gebied een goede basis biedt voor het woonplezier van de buurtbewoners en dat er daarom plaats is voor maximaal 25 woningen en maximaal 250m² voor een huisartspraktijk, maar niet voor 3 laags bouw en geen apotheek in dit kenmerkende stukje Berkel. Er zijn of komen ongetwijfeld alternatieve, meer geschikte locaties beschikbaar voor de apotheek. Daardoor blijft het karakter van het gebied zo groen, rustig en aantrekkelijk mogelijk terwijl het aantal sociale woningen in dit gebied meer dan verdubbelt. Ik dank u voor uw aandacht.

De heer Jumelet, WIJ: Dank u wel voor de inspraak. Ik ga niet de vragen herhalen, die ik eerder stelde aan de andere sprekers. Ik neem aan dat 3B Wonen mee luistert via de webcast en dit allemaal hoort, dat er toch heel veel sprekers zijn die grote moeite hebben met hetgeen daar gebeurt. Stel dat 3B Wonen morgen belt, en wellicht ook de wethouder, en zegt: laten we aan tafel gaan, wat hier nou precies aan de hand is, laten we eens kijken of we hier op één of andere manier uitkomen. Bent u daartoe bereid? Of zijn de verhoudingen dermate verhard, dat u zegt: wij hebben er geen geloof meer in. De heer Dragt: Ik spreek op persoonlijke titel. Ik ben zeker bereid om te spreken, dat zult u ook herkennen in de communicatie die we tot nu toe met 3B Wonen hebben gehad. Samen met mijn buurman de heer Kok hebben we gesprekken gehad met 3B Wonen op uitnodiging met de gemeente. Ik ben zeker bereid om opnieuw in gesprek te gaan met 3B Wonen, maar dan moet er wel sprake zijn van een stukje mogelijkheid om tot toenadering te komen. De heer Jumelet: Misschien dat de wethouder goed meeluistert en hier een rol in kan spelen. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil alle sprekers die vandaag gesproken hebben over de Oranjebuurt bedanken voor hun inbreng. Ik wil ook nog even mijn excuus aanbieden aan de heren Kok en Dragt, dat we niet gereageerd hebben op hun mail met de petitie. Dat is niet des GL's, normaal gesproken reageren wij altijd, ik vrees dat deze er tussendoor geschoten is. Nu mijn vraag, die stel ik aan de heer Dragt, maar die haal ik eigenlijk uit alle sprekers naar voren: wat is nu eigenlijk het grootste bezwaar? Is dat het gezondheidscentrum, het verlies van groen of de bouwhoogte? Wat is voor u het meest prangende pijnpunt? De heer Dragt: Ik spreek wederom op persoonlijke titel. Voor mij het meest prangende punt is de komst van een groot gezondheidscentrum met als effect, dat er een enorm bouwvolume nodig is en er parkeerplaatsen bij moeten komen. Het gezondheidscentrum is mij een doorn in het oog. De heer Ruijtenberg: Dat is voor u, oké, helder. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind gekomen van al de sprekers, waarvan velen zich uitgesproken hebben over de Wildert, over de Oranjestraat. Dat geeft mij aanleiding om aan u, leden van de commissie ruimte, te vragen: hecht u er waarde aan om dit item De Wildert zo snel mogelijk op de agenda te krijgen? Er waren vele onderwerpen en dit onderwerp was even doorgeschoven, maar we kunnen wel bezien of we dit onderwerp naar voren kunnen halen. Als u denkt: dat is prima. Dan hoor ik dat graag met een ja-knik. De heer Ruijtenberg: Geen vraag, maar meer een ondersteuning, dat wij dit op de agenda geplaatst willen hebben, ja. De heer Jumelet: We kunnen het natuurlijk heel snel op de agenda zetten met het risico dat er dan voor of tegen gestemd moet worden. De vraag is of het niet verstandiger is om te kijken of, inherent aan mijn laatste vraag aan meneer Dragt, of er niet een driehoeksgesprek kan plaats vinden op korte termijn tussen de vertegenwoordiging van de inwoners, een vertegenwoordiging van 3B Wonen en het college of de gemeente om te kijken of je nog bij kan sturen, want anders zitten wij straks met een voorstel dat overeenkomstig is aan wat 3B Wonen bedacht heeft en het college voorstelt, dan krijg je toch een heel rare discussie. Wellicht is een tussenfase nog wel verstandig en kunt u dat overleggen met de wethouder, ter voorkoming dat we nu haastje-repje iets gaan besluiten waarvan we achteraf zeggen: dit was het toch niet helemaal. De heer Blonk: Ik ondersteun de inbreng van de heer Jumelet volledig, want we moeten er echt serieus over praten en niet zomaar even uit de losse pols. Ik heb behoefte aan info van 3B Wonen en info van het college. We hebben een gigantisch drukke agenda nog voor volgende maand, ik zou niet weten hoe het anders moet. De heer Kampinga: Ik ben altijd oplossingsgericht, maar ik ben het wel eens met beide voorgaande sprekers. Gaat het nou in eerste instantie om een nota van uitgangspunten? De voorzitter: We gaan eerst kijken wat de bedoeling van het college is en of het nog in een tussenstap gerealiseerd kan worden. Ik neem het op me om dit even verder te brengen. Dank, want ik wilde dit nog even helder hebben.

De heer Hofman, CU: Voor de sprekers is het nu niet meer noodzakelijk, toch? De voorzitter: Het is aan de sprekers of zij in de ether willen blijven of niet. Ik denk dat de heer Neeteson wel wil blijven luisteren, maar het is aan een ieder om aan te blijven haken of niet.

5. Besprekpunten:

5.a Aanpak knelpunten N209

De voorzitter: We hebben allemaal de inbreng van mevrouw Verhoef gezien. Er is ook een brief van het college geweest van 7 december, geloof ik. Misschien kunt u in het kort aangeven waar het nu allemaal om gaat.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Dat ga ik zeker doen, want het is een jarenlang dossier, dus ik neem even de tijd om het kort toe te lichten. Het besprekstuk hebben wij gedeeld met de commissie, voor een ieder is dat in te zien op de website. Er staat een overzicht met 12 knelpunten, die door de PvdA-fractie zijn geconstateerd rond de N209. De heer Neeteson heeft natuurlijk bevestigd, dat dit een hele lange lijst is en de andere fracties hebben daar ook zeker weet van. De rode lijn in ons verhaal is dat er aan de ene kant al jarenlang geen gestructureerde meerjaren aanpak is om knelpunten op te lossen. Aan de andere kant bepleiten wij ook in het besprekstuk, dat we nu eindelijk gerichte keuzes zouden moeten maken over de toekomst van de N209. Dat moet natuurlijk gebeuren samen met de provincie, de inwoners en de bedrijven. Midden november 2021 hebben wij het besprekpunt al gepubliceerd in ons weekbericht op de website en het is ook ingediend. Er is inmiddels een hoop gebeurd. We hebben in diezelfde maand een gesprek gehad met PvdA-Statelid Willem Minderhoud. Die heeft samen met heel veel andere fracties van de provincie schriftelijke vragen gesteld aan de Gedeputeerde Staten over de aanpak van die knelpunten. Ook het verzoek om het veel planmatiger te doen dan nu het geval is. We hebben antwoord gekregen op vragen, die we hebben gesteld aan ons eigen college en daar blijkt inderdaad uit wat die structurele samenwerking tussen de provincie en de gemeente Lansingerland er eigenlijk niet of nauwelijks is als het gaat om oplossingen. We zijn erg verbaasd dat wethouder Fortuyn de N209 al 8 jaar in zijn portefeuille heeft en er op dit moment nog niet in geslaagd was om met de provincie tot afspraken te komen om problemen te gaan aanpakken. Wij noemen de wethouder weleens de wethouder van te langdurige projecten, maar gelukkig gloort er licht aan de horizon, want op 21 januari brengt de nieuwe (...) een werkbezoek aan Lansingerland, in het bijzonder de N209. Dan is er ook een gesprek met wethouder Fortuyn over de verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid en (...) van de N209. We hopen dan ook, dat die gestructureerde aanpak aan de orde komt. Ook in afwachting van die geluidsschermen, waarvan we hopen dat ze heel snel geplaatst worden, maar in afwachting daarvan hopen we ook, dat de optie om de snelheid te beperken op de N209, zoals de heer Neeteson noemde, aan de orde komt. Ik kom nu richting de vragen, die we hebben gesteld aan de andere fracties. Wat wij echt heel belangrijk vinden als PvdA is dat we ook naar de toekomstige status van de N209 kijken. Moet dat nou een provinciale weg blijven of ligt de status van een binnengemeentelijke ontsluitingsweg meer voor de hand? Dan hoort daar ook een lagere rijsnelheid bij. Als de weg aangepakt en veranderd wordt, leefbaarder wordt, dan kun je daar ook veel meer omheen ontwikkelen richting Rottemeren gebied en wordt het een prettigere omgeving voor iedereen, maar vooral ook voor de omwonenden. We horen graag wat de andere fracties van de 4 punten vinden en wethouder Fortuyn kan daar natuurlijk ook nog iets over zeggen. Deelt u met ons die knelpunten? Bent u het met ons eens, dat het een goed idee is om een onderzoek te laten doen daar? (...) m.b.t. de N209 in kaart te brengen? En ook daarbij de vraag te stellen: is het mogelijk om daar een binnengemeentelijke ontsluitingsweg van te maken? Kunt u op basis van de uitkomsten van dat onderzoek gaan spreken over gestructureerde meerjaren aanpak? En ook eventueel de overdracht van de N209 van de provincie naar de gemeente. Wat ziet u als fracties zelf aan mogelijkheden om op korte termijn iets aan de knelpunten te gaan doen? Dit zijn de hoofdpunten. Er is al veel onze kant op gekomen, daar danken wij het college natuurlijk voor. Maar het heeft wel heel lang geduurd om snel tot helderheid te komen. Dank u wel.

De heer Blonk, L3B: In het verkiezingsprogramma van L3B staat, en dan ga ik even citeren: L3B vindt dat op korte termijn bij de provinciale weg N209, bij de woongebieden in Bergschenhoek en Bleiswijk, moet worden ingegrepen. De weg is gevaarlijk, veel ongevallen, ook al met heel wat dodelijke ongelukken. De provincie Zuid-Holland moet bij de N209 net als bij de N288 van Gouda richting Utrecht ingrijpen. Dat hebben zij als volgt gedaan. Verlaging van de maximum snelheid naar 60km/u waar de weg langs woningen loopt. Dit in combinatie met een bijpassende aanpassing van de inrichting van de weg. Tweede punt, bewustwording verkeersveilig gedrag van de weggebruikers, handhaving van de maximum snelheid. Het terugbrengen van de maximum snelheid heeft ook een gunstig effect op geluidsoverlast en luchtkwaliteit. Einde citaat uit het verkiezingsprogramma L3B. Dit is er niet zomaar ingekomen, dit is echt een praktijkvoorbeeld, dat de provincie zelf ingebracht heeft en gerealiseerd heeft inmiddels, die weg N288 van Gouda richting Utrecht. Wethouder Fortuyn heeft in deze commissie, mevrouw Verhoef refereerde er net al aan, aangegeven dat hij op 21 januari met gedeputeerde Zevenbergen alle knelpunten van de N209, van de A12 tot aan de aansluiting bij de A16 bij de Ankie Verbeeck-Ohrlaan gaat bespreken en bekijken met het doel oplossingsrichtingen te vinden voor nogal wat knelpunten t.a.v. veiligheid, lawaai en handhaving, punten die mevrouw Verhoef ook aangegeven heeft. Mijn fractie wil dit

afwachten. Mijn vraag aan de wethouder is een schriftelijke terugkoppeling van het gesprek met de provincie, om dat terug te koppelen en op te nemen in de voortgangsrapportage van de commissie ruimte van 8 februari. Tot slot. Ik denk hiermee de vragen in grote lijnen van mevrouw Verhoef te hebben beantwoord. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: In de eerste plaats, ik weet niet hoe het de anderen gegaan is, maar ik ontvang vandaag stukken met onderzoeken over de N209 gedateerd een brief van 11 januari. Ik dacht: hé, dat is vandaag, nee, grapje. Ik vond het nogal last minute, misschien kon het niet eerder, maar ik heb het nog niet helemaal goed kunnen bestuderen. Dat even vooraf. We hebben het nu over de knelpunten bij de N209, dat is een gemeentebreed probleem, niet de verkiezingsretoriek van de PvdA, hier zitten we met zijn alleen en daar staan we al heel lang voor, daar hebben wij als lokale VVD gesprekken over met de vorige gedeputeerde en met de huidige gedeputeerde. Dat wil ik even gezegd hebben, dat dit iets is waar we allemaal, mevrouw Bal ook, zij is ook weer VVD, zij staat er ook al 12, 13, 14 jaar voor, dat het beter moet. Het gaat niet in een tempo, dat wij zouden willen, zeker niet. Mevrouw Verhoef: Ik wil aan de heer Kampinga vragen, u leest al 12 jaar onze weekberichten, het is geen verkiezingsretoriek, maar al een langer durend thema voor de PvdA. Natuurlijk ook voor de andere raadsleden, maar tot dusverre was er nog bijzonder weinig actie. Bent u dat met ons eens? De heer Kampinga: Ik lees de weekverslagen met plezier altijd al jarenlang, daar gaat het niet om. Maar het is niet een PvdA-thema, het is gewoon een raadsbreed thema. Dat vind ik heel belangrijk om te zeggen. U hebt het besprekspunt ingebracht, hartstikke goed, maar het speelt natuurlijk heel breed. Ook het stokpaardje om de N209 om te bouwen tot een binnengemeentelijke ontsluitingsweg, daarbij komen altijd dezelfde dingen langs. Wat ik nu in de gauwigheid in de brief lees, is dat men zegt, heel economisch: je moet je richten op de dingen die echt wezenlijk wat opleveren en daarna van groot naar klein. Dus niet 12 punten tegelijk willen oplossen, maar proberen te focussen. Ik heb er alle vertrouwen in dat wethouder Fortuyn op 21 januari een gesprek heeft met Frederik Zevenbergen, de gedeputeerde van Zuid-Holland. Ze zullen er alles aan doen want ze begrijpen de urgentie deksels goed, dat er nu echt iets moet gebeuren. Dat vindt de VVD natuurlijk ook. Geen getreuzel, aanpakken. Eén van de belangrijkste dingen is natuurlijk geluidsoverlast, maar er speelt veel meer. Eigenlijk kan ik het daar wel even bij laten. Wij blijven vertrouwen hebben in overleg met de provincie, het is een provinciale weg, dat daar een oplossing gaat komen. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Ook dank aan de PvdA om dit belangrijke punt eens even op de agenda te zetten. Ik was toch wel een beetje verbaasd over de timing, want zoals mevrouw Verhoef weet en zoals door vorige sprekers is aangegeven, vinden we dit allemaal een heel belangrijk punt en kunnen we zeker allemaal onderschrijven, dat het allemaal veel en veel te lang duurt. Ook wethouder Fortuyn heeft daar zelf al de nodige uiting aan gegeven, aan een zekere frustratie die het ook hem brengt. Wat mij betreft zitten we hier allemaal dezelfde wedstrijd te voetballen met elkaar. Ook wij hebben dit in ons verkiezingsprogramma tot een belangrijk punt gemaakt. We willen ook dat er op een integrale, brede manier naar de N209 gekeken wordt, ook natuurlijk in het licht van de ontwikkelingen die gaande zijn, met name Bleiswijk, maar denk ook aan de toekomstige verkeersafwikkeling als gevolg van de A13/A16. Kortom, dit is echt een belangrijk speerpunt, dat we niet nog een keer 4 jaar voor ons uit kunnen laten schoppen. Dus ook wij zien heel erg uit naar de gesprekken, die deze maand plaats hebben op bestuurlijk niveau. Laten we daar nu niet verder op vooruit lopen. Ik wil wel zeggen in de richting van de PvdA, het idee om een deel van de N209 tot eigendom van Lansingerland te maken, dat we dat geen goed idee vinden. We moeten niet het probleem zodanig naar ons toetrekken, dat we een deeltje denken te kunnen oplossen. Ik vind dat geen integrale oplossing. Het is een provinciale weg, dat moet het ook blijven. Laat onverlet dat we ook met de provincie tot een goede oplossing moeten kunnen komen. Dat het daar nog niet hoog op de agenda staat, vind ik eigenlijk wel beschamend, maar daar kunnen we zeker wat aan doen. Ik heb er ook vertrouwen in, dat wethouder Fortuyn er alles aan doet om dat goed opnieuw tussen de oren te krijgen. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Even terugkomend op de 2 voorgaande sprekers. Ja, het is een raadsbreed item, deze hele N209 en de problematiek daar rondom heen. Toch heel veel dank aan mevrouw Verhoef van de PvdA, dat zij dit als besprekstuk heeft neergezet, want als dat niet gebeurt blijft het toch een beetje modderen en dan gaan we er niet echt mee verder. De N209, dat is een beetje de levensader, de aorta van onze gemeente, als je het op mobiliteit gaat bekijken. Het is al een hele oude weg eigenlijk, grote delen zijn al een paar keer vernieuwd. Dat is door de tijd heen gegaan. De laatste grote vernieuwingen dateren uit de jaren '60 en '70, toen de weg langs Bergschenhoek gelegd is om Bleiswijk heen. Daarna is er best wel wat aan gedaan, maar dat is een beetje rommelen in de marge. Het wordt wel steeds drukker en drukker. Als ik dan even terugkijk op wat ik zei, dat het een soort aorta is voor onze gemeenschap, dan begint die aorta een beetje dicht te slibben, niet een klein beetje, maar heel ernstig. Het is dus van heel groot belang, dat we dus die levensader een beetje gaan vitaliseren, want anders lopen we straks helemaal vast. Wij kunnen als fractie van WIJ heel ver mee met die 12 punten, die de PvdA heeft neergezet, de slechte verkeersveiligheid, de beroerde luchtkwaliteit, noem het

allemaal maar op. We kunnen het met een heleboel dingen eens zijn, maar ook ik schaar mij achter de heer Van der Stelt, dat ik zeg: de weg eigendom maken van de gemeente, is geen optie, vind ik. Ook wij kijken ernaar uit wat de wethouder voor ogen heeft en eruit kan gaan slepen bij de provincie. Wel zou ik hem dan mee willen geven, want dat is natuurlijk toch wel een zaak: ik hoop ten eerste dat de wethouder niet met de meneer van gedeputeerde staten rond een uur of 10 gaat kijken wat er nou op die N209 aan de hand is. Het begint over het algemeen 's morgens rond half zeven of zeven uur en dan duurt het tot een uur of negen, half tien. En 's middags rond een uur of drie begint het wederom tot een uur of zes, half zeven. Dat is even voor de wethouder om mee te nemen. Verder denk ik dat we bijna onorthodoxe maatregelen moeten nemen in deze weg. Want als je gaat kijken vanaf de Ankie Verbeeck-Ohrlaan, waar we straks een knelpunt krijgen, tot aan de A12, dan loopt het prima tot aan de Kulk en dan krijgen we 1, 2, 3, 4 stoplichten op rij. Die stoplichten staan sowieso niet op elkaar afgestemd, dus daar loopt het al spaak. Er moet er minstens 1 weg en misschien moeten er 2 verdiept worden aangelegd. Dan kan ik mij helemaal vinden in wat mevrouw Verhoef zegt: we moeten die snelheid naar beneden halen. Dat kan ook. Als je van A naar B gaat, gaat het erom hoe lang je erover doet en niet hoe hard je rijdt. Als je in dat harde rijden vier keer moet stoppen en weer optrekken, dat geeft ontzettend veel vervuiling, ontzettend veel herrie en overlast, noem het allemaal maar op. Dus de luchtkwaliteit wordt verbeterd als we door kunnen rijden, de geluidsoverlast wordt minder als we door kunnen rijden. Dan vind ik een lagere snelheid prima, maar dan moeten we er wel met elkaar voor zorgen, dat zullen wel een paar knaken gaan kosten natuurlijk, dat snap ik wel, maar misschien moeten we dat er voor over hebben met elkaar, om ervoor te zorgen dat we die levensader van onze gemeente ook levensvatbaar houden. Tot zover wil ik het even houden. Ik wacht even af wat de wethouder hierop gaat zeggen. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Dank aan de PvdA voor het adresseren en op de agenda zetten van dit item. We herkennen ook de frustratie van de PvdA op dit dossier. We hebben een probleem met een weg van de provincie. Dat probleem wordt met de komst van de A16 en veel woningbouw in onze gemeente alleen maar groter als er niet snel actie op wordt ondernomen. Het college adresseert met regelmaat onze problemen bij de provincie en dat gaat deze maand ook weer verder gebeuren, maar er komt te weinig actie, reactie terug. Wat ons betreft is de oplossing niet zozeer het overhalen van deze weg naar de gemeente, maar meer druk zetten op de provincie om tot actie over te gaan. Dat kan op 3 manieren. Door onze provinciale fractie te blijven bevragen hierover, wat wij met regelmaat doen. Door op bestuurlijk niveau om aandacht te blijven vragen en door mediakanalen in te gaan zetten om onze boodschap kracht bij te zetten. Wat ons betreft speelt de N209 een te bepalende rol in de regionale ontsluiting om het probleemgeval N209 nu naar ons als gemeente als wegbeheerder toe te halen. Wat ons betreft mag de provincie de regie voeren en blijven voeren in de bovenregionale ontsluiting met de inpassing van de A16 in onze regio, maar we willen wel heel graag zien, dat we strakker in de wedstrijd gaan zitten. Daarin ondersteunen we de PvdA van harte. Dat was het. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: Dank aan de PvdA voor het agenderen van de N209. Want inderdaad is deze provinciale weg verder van optimaal. De ontsluiting van komende ontwikkelingen in Bleiswijk vraagt terecht aandacht voor aanpassing van deze weg, daar moeten we zeker met de provincie in gesprek over blijven. De geluidsschermen zijn ook zeker een punt waarop resultaat geboekt dient te worden. Als het goed is, heeft de provincie recent opdracht gegeven om de verkeersveiligheid op de fietsoversteek over de N209 en de fietsveiligheid op de parallelwegen van de N209 te onderzoeken. Maar de D66-fractie is het niet eens met alle door de PvdA-geschetste punten. De afgelopen 15 jaar is er weldegelijk geïnvesteerd in het wegvlak om de weg veiliger te maken, maar door toename van intensiteit en ons verslechterde gedrag, bijvoorbeeld appen achter het stuur, is het resultaat er niet beter op geworden. Ernstige verkeersongevallen vinden met regelmaat plaats. We delen met de PvdA dat het aangepakt moet worden, maar feitelijk zijn er door de jaren heen wel diverse aanpassingen doorgevoerd. Qua luchtkwaliteit willen we het niet als beroerd kwalificeren. Er is afgelopen jaar namelijk gemiddeld 27,1 mg fijnstof per kuub gemeten in Lansingerland, dat is iets boven de WHO-norm, maar ruim binnen de EU-norm. Die gegevens komen overigens van het burgermeetnet Lansingerland, waarbij er ook een meetkast vrijwel direct naast de toerit tot de N209 hangt. Die kast wijkt nauwelijks iets af van de rest. Uiteraard moeten we wel blijven waken op de luchtkwaliteit en uiteraard op de geluidsoverlast. De D66-fractie ondersteunt verder het idee om een onderzoek te laten doen voor het in samenhang oplossen van de knelpunten m.b.t. de N209, maar wij zien dit graag als onderdeel van de gesprekken die reeds met de provincie lopen ook in relatie tot de woningbouw in Bleiswijk. Het ombouwen van de N209 tot een binnengemeentelijke ontsluitingsweg hoeft daarbij voor D66 niet meegenomen te worden als onderzoekspunt. We vragen ons af wat dit oplost. Het lijkt de D66-fractie niet handig om de verantwoordelijkheid van deze weg over te nemen. Het is een gebiedsontsluitingsweg met een belangrijke verkeersfunctie. Wij zetten liever in op het verbreden en veiliger maken van deze weg tussen de A12 en A16 en dat samen met de provincie. We vernemen graag voortgangsupdates vanuit het college over deze gesprekken. Wij zijn echter wel benieuwd naar de businesscase, die de PvdA voor ogen heeft

om de weg ingericht te krijgen voor 50km/u als we hem overnemen. Daarnaast vernemen wij graag van de PvdA wat hun gewenste aantal verkeersbewegingen per etmaal is voor een gebiedsontsluitingsweg binnen de bebouwde kom. We vragen ons namelijk af of de N209 reeds aan dat aantal voldoet of dat er dan nog extra maatregelen nodig zijn, afgezien van de 50km/u weginrichting. Tot zover.

De heer Ruijtenberg, GL: Dank u wel, mevrouw Verhoef van de PvdA, voor het agenderen van dit bespreekpunt. Voor ik inga op het bespreekpunt, wil ik eerst even aanhaken op iets wat de heer Kampinga zei. De heer Kampinga kreeg, net als wij allemaal, vandaag een mail van de griffie, een brief gedateerd op 11 januari met daarin aangehecht een onderzoek. Als we gaan kijken naar de datum waarop dat onderzoek heeft plaats gevonden of gereed is gekomen, dan heeft dat een datum van 16 oktober. Mijn vraag aan de wethouder is: wat heeft hem ertoe bewogen of hoe is het gekomen, laat ik het anders zeggen, een onderzoek dat kennelijk op 16 oktober al klaar was, dat het pas op 11 januari richting deze raad komt? Ik heb al vaker in deze raad mijn ongenoegen geuit, dat ik soms het idee heb, dat het college deze raad niet serieus neemt, door brieven, onderzoeken en andere dingen op het laatste moment naar ons toe te sturen. Dit is wederom zo'n voorbeeld, waarvan ik denk: dit is weer iets wat op het laatste moment naar ons toegestuurd is, waardoor we onvoldoende tijd hebben om ons goed te kunnen voorbereiden op iets wat onderdeel is van het bespreekpunt. Als raad doen wij ons uiterste best om op tijd moties, amendementen en bespreekpunten en dat soort dingen aan te bieden, zodat we verwachten dat iedereen zijn mening erop kan vormen. Het college doet dat niet voor de eerste keer blijkbaar niet. Ik wil heel graag van de wethouder horen of hij dit vergeten is of dat de datum op het onderzoek alleen maar een datum is wanneer het gestart is en niet wanneer het gereed is. Zo ja, wat hij gaat doen om te voorkomen om de komende 2 maanden, die hij nog zit, dat dit weer gebeurt, want het irriteert me mateloos, dat we weer een onderzoek veel te laat krijgen. Dan het agendapunt zelf. Onderschrijven wij de geschetste knelpunten? Ja, wij onderschrijven de geschetste knelpunten. Ik denk dat de PvdA deze goed opgesomd heeft, dat deze goed aanwezig zijn. Op 18 september was het clean-up day, toen was ik aan het schoonmaken in Bleiswijk en ik was toevalligerwijs aan de deur bij de heer Neeteson en ik ben in gesprek gegaan o.a. over de N209. Wat hij daar vertelde (...). In uw folder gaf u aan over de N209 waar we het over hadden. Wij vinden dat dit een aandachtspunt is, daar hebben de overige leden gelijk: het is niet alleen een PvdA-punt of een GL-punt of een VVD-punt, dit is raadsbreed. Dat we het allemaal een onderwerp vinden waarvan we iets vinden, daar zijn we het over eens. Het tempo waarin we vinden dat er iets mee gedaan moet worden, daar verschillen we van mening in. De gemeente Lansingerland bestaat nu 13 jaar, op WIJ en GL na hebben alle partijen in dit huis al een keer in het college gezeten en we constateren, dat alle 6 partijen die hier nu zitten er blijkbaar onvoldoende in zijn geslaagd om er druk op te zetten, dat moet echt anders. Het punt van de PvdA, de te verwachten extra druk op de N209 na het gereed komen van de A16 Rotterdam, ik wil u nogmaals in herinnering brengen, dat met uitzondering van GL alle overige 7 partijen in dit huis ingestemd hebben met het tracébesluit van de A16. Sommige dingen hebben we aan onszelf te danken. Desalniettemin, ja, we zijn het eens met de geschetste knelpunten. Vraag 2: ja, wij denken inderdaad dat een onderzoek nodig is. Ik denk ook, dat je bij een onderzoek niet op voorhand mag zeggen: die uitkomst willen we liever niet. Als uit een uitkomst zou blijken, dat gemeentelijk beheer de beste uitkomst is voor deze N209, ja, dan moeten we daarover in gesprek gaan met de provincie. Alleen, dan moeten er wel waarborgen zijn: hoe gaan we dat doen met de kosten, ga ervoor zorgen dat er geluidsdemping aangebracht wordt, wie gaat voor andere dingen zorgen, komt er een bruidsschat, wat gaan we daarmee doen? Dus ja, als dat de uitkomst is, zijn we voor, maar niet zondermeer. Vraag 3 is een wat lastigere vraag. Ik denk dat we niet vooruit moeten lopen op de uitkomst van een onderzoek. Er is nu een ABC-mogelijkheid aangegeven. Daar nu al aangeven dat we dit of dat vinden, dat moet uit onderzoek blijken. Wat echter voor GL als een paal boven water staat, we hebben daar eerder aan gememoreerd, is dat de snelheid op dit stuk, op het Lansingerlandse grondgebied, terug moet naar 50km/u. Het zorgt namelijk voor een vermindering van het geluid, het zorgt voor een vermindering van de uitstoot, het zorgt voor vermindering van de onveilige situatie en het zorgt voor een betere doorstroming, dus vier keer winst wat ons betreft. In ons verkiezingsprogramma gaan we ook verder. Wat ons betreft zijn er straks in Lansingerland nog maar 3 snelheden: 30km/u, 50km/u en 80km/u. Die malle differentiatie tussen 50, 60, 70 en dat soort dingen, daar stoppen we mee. De heer Blonk: Ik heb een vraag aan de heer Ruijtenberg. U geeft aan 50km/u op die weg. Ik heb net aangegeven, dat het wat L3B betreft 60km/u kan zijn. Als het daar op uitkomt, dan kunt u daar toch ook wel mee instemmen, met die 10km verschil. De heer Ruijtenberg: Dat heeft niet onze voorkeur, maar als dat eruit zou komen, dan kunnen we daar wel mee leven. Het is een begin tot, zullen we maar zeggen. De voorzitter: Wilt u uw betoog beëindigen, want u zit al boven de 4 minuten. De heer Ruijtenberg: Ga ik zeker doen. Ik heb nog vraag 4 en ik vind dat de PvdA er recht op heeft om ook daar ons antwoord op te horen. Wat kunnen de fracties gezamenlijk zelf doen om een oplossing van de knelpunten te versnellen? Ja, ik denk dat de fracties het beste na 16 maart een coalitie kunnen vormen die de koe bij de horens vat. Dat is de snelste manier. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Ik denk dat de heer Fortuyn dit allemaal aangehoord heeft. Is de heer Fortuyn bereid om hier een reactie op te geven? Er zijn een paar vragen in zijn richting, met name de terugkoppeling, schriftelijk, bij de actualiteiten of op een andere manier. Hoe zit het met die brief die wij vandaag gekregen hebben?

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Goedenavond. Laat ik delen met u, dat het goed is dat we het over de N209 hebben. Je kan het over de timing hebben, of het nu moet of na het verslag van het bezoek van de heer Zevenbergen, maar elk moment is goed om aandacht te hebben op de situatie rond de N209. Ik denk ook dat de heer Van der Stelt van het CDA het juist had. We zijn er al heel lang mee bezig, het is een moeizaam proces. Tegelijkertijd ontwikkelt zich rondom die N209 het nodige. Er werd mij zojuist aangereikt, dat ik er al 8 jaar mee bezig ben en weinig resultaat heb geboekt. Misschien als ik 6 jaar geleden resultaat had geboekt, dan hadden we misschien nu ook een probleem gehad, want het is voortschrijdend. Het is voortschrijdend, want je ziet dat de Merenweg in aantocht is met pakweg 650 wooneenheden, dat er met Wilderszijde ook een pakket klaar ligt, waar Klappolder ook in een geweldige versnelling is gekomen, de A13/A16 wisten we. Er is ondertussen ook een fietsveiligheidsonderzoek ingebracht en dat heeft u vandaag ontvangen. Om op die vraag terug te komen. Het fietsveiligheidsonderzoek is inderdaad gedateerd in oktober. Dat was het moment waarop het rapport klaar was en dat was in opdracht van de provincie. Het is geen opdracht van de gemeente Lansingerland geweest, het is wel op verzoek geweest, er is een vraag geweest en dat heeft de provincie uitgezet en een jaar na ons verzoek is dit rapport verschenen. Dat u het niet heeft kunnen lezen, begrijp ik heel goed, daar komen we ook wel op terug, maar er zit een aantal aanbevelingen in, die op korte termijn op te pakken zijn, die gaan we ook oppakken. Buiten de N209 gaan we dat beetpakken. De heer Ruijtenberg: Ik wil graag van de wethouder weten wanneer dit rapport bekend was bij het college. Wethouder Fortuyn: Ik zal even kijken. Dat is op 20 december in het portefeuillehoudersoverleg geweest en het is in de eerste vergadering geweest, die vandaag was. Hij is vandaag vrij gegeven. Ik heb het op 20 december in het portefeuillehoudersoverleg gehad en daarvoor heeft een ambtelijke interpretatie plaats gevonden van: wat doen we ermee? Dat is ambtelijk geweest tussen de provincie en de gemeente. Het onderzoek was klaar, dan krijg je afspraken tussen provincie en gemeente, vervolgens komt het in het portefeuillehoudersoverleg, dan hebben we een reces en dan komt het op de agenda van B&W op 11 januari. Uw veronderstelling heeft u weleens eerder gedaan, dat informatie te laat naar de raad komt, maar dat is geenszins de bedoeling. Wij gaan geen dingen ophouden en zeker zo'n rapport als dit niet om u als raad op achterstand te zetten. Dat is niet aan de orde. Er is een tweetal zaken. Wat je ziet is allemaal fragmentarische oplossingen. Er wordt elke keer gekeken naar een fietstunnel, dan wordt er naar een geluidsscherm gekeken, dan krijgen we straks de discussie over de ontsluiting van de N209 met de Merenweg, dan hebben we de aansluiting bij de Ankie Verbeeck-Ohrlaan, dan krijgen we de aansluiting van de Boterdorpseweg, hoe komt die bij de A13/A16 bij de N209, hoe krijgen we de Klappolder goed ontsloten, u heeft inmiddels kunnen zien dat er een vrije uitritbaan is, maar dat is nog niet voldoende want er is ook sprake van een calamiteitenweg en ontwikkeling op het terrein van de Greenery. Kortom, dat is de reden geweest, dat wij gezegd hebben tegen de provincie: kom nou eens een keertje langs, ga nou eens met ons een keer die route langs vanaf station Bleizo-West, want we willen ook dat knooppunt nog even bekijken met elkaar. We gaan de hele route langs, inclusief de Langevaart, inclusief de Merenweg, inclusief de gevaarlijke kruising op de Kulk, inclusief het rapport van het fietsveiligheidsplan, inclusief eindigend bij de A16 en de ontwikkeling van Wilderszijde. Daar is 3 uur voor gepland en er is een heel programma voor gemaakt. Er is maar één oplossing en dat is dat er een integrale aanpak gaat plaats vinden. Er moet een onderzoek plaats vinden hoe we integraal dit op de beste wijze kunnen oplossen om het toekomstbestendig te maken. Of dat nou een 60km/u weg moet worden of een 80km/u weg of dat we groene zones krijgen in verlichting of dat we ongelijkvloerse kruisingen krijgen et cetera, het zal de revue moeten passeren, maar het vereist 1 vraag. De heer Alsemgeest: We hebben het hier vanavond over een best heel groot heikel punt, de N209. Nu hoor ik zojuist van de wethouder dat de provincie er 3 uur voor uitgetrokken heeft om dit hele probleem te bekijken. Dan denk ik: dat is krap zat. ik zou er een hele dag of 2 dagen voor uittrekken. Je kan mij niet wijs maken dat we in 3 uur tijd een idee krijgen van hoe het is en hoe het zou moeten. Wethouder Fortuyn: Is dat een vraag. De heer Alsemgeest: Wat u er zelf van vindt, 3 uur de tijd nemen voor een probleem dat er eigenlijk al jarenlang ligt. U mag het anders vinden, dat geeft niet, maar ik hoor het graag van u. Wethouder Fortuyn: Er wordt ook om een onderzoek gevraagd. Het gaat erom, dat de N209 met al zijn uitdagingen, die ik zojuist heb aangegeven, een integrale aanpak nodig heeft. Dat betekent een integrale ambtelijke aansturing en niet elke keer losstaand een ambtenaar. Dat betekent dat ik een coördinerend ambtenaar wil hebben, die serieus met ons aan de slag gaat om de problematiek rond de N209 ook in de toekomstgerichtheid met elkaar gaat oplossen. Dat is wat we nodig hebben. Bij de geluidsschermen, de heer Neeteson wijst daar ook op en ik kom er zo op terug, zit ik met ambtenaar A. Ga ik over de Klapwijkse polder praten, dan zit ik met ambtenaar B. Ga ik praten over de Kulk, kom ik

ineens bij D. Kortom, de integrale situatie is niet helder. Dat is één kant van het verhaal. Dus de integrale wens die jullie wensen, roep ik al een tijd, daar ben ik al mee bezig. U weet ook, dat meneer Zevenbergen de nieuwe gedeputeerde is. Hij is rond de zomer opnieuw aangetreden. De eerste gedeputeerde heeft er ongeveer 6 jaar gezeten, 7 jaar, dat was meneer Vermeulen, inmiddels burgemeester in Wageningen. Ik heb al eens eerder gezegd, en ik wil meneer Van der Stelt bedanken dat hij daar aandacht voor had, dat het moeizaam onderhandelen is en bewegen is van de provincie. Ik heb ooit geroepen dat het trekken aan een dood paard is, dat het wel een erg lastig proces is, misschien kunt u zich deze uitspraak nog herinneren, maar ik doe mijn best om toch dat paard tot leven te krijgen. We hebben nu een nieuwe ronde en nieuwe kansen. En ik ben ook blij met jullie aandacht, laat ik daar serieus voor zijn. Het is goed, dat u er aandacht voor heeft. Het is ook goed, dat u richting provinciale staten er aandacht aan geeft, want in mijn eentje krijg ik de carrousel niet op gang. Die 3 uur, ik ga u vertellen, vandaag zijn we opnieuw in strijd gegaan met de provincie, want inmiddels is er bericht binnen gekomen, dat de beleidslijn van de provincie Zuid-Holland is: geen fysieke werkbezoeken te doen op dit moment. Met andere woorden: ik mag nou proberen op 21 januari die 3 uur in ieder geval te claimen en vervolgens de ambtelijke organisatie te vragen om het in ieder geval proberen in beeld te brengen. Dus we hebben er weer een taak bij om dit te doen. Dat neemt niet weg, dat we hem alsnog zullen uitnodigen wanneer het mogelijk is om fysiek deze situatie te verkennen. Tegelijkertijd kent de heer Zevenbergen de N209 tussen Bleiswijk en RTHA, omdat hij familie heeft wonen aan de andere kant en met enige regelmaat deze weg gebruikt. Maar het gaat mij erom, dat we de urgentie op tafel krijgen en dat we één sturend, coördinerend ambtenaar, het liefst een directeur, krijgen die met ons de integrale aanpak doet om alle problemen die er zijn of toekomstige problemen integraal aan te pakken. Dat is de insteek die ik heb. De heer Ruijtenberg: Ik heb een verduidelijkingsvraag. Als het paard inderdaad overleden is, is het dan niet handiger om een nieuw paard aan te schaffen en is daarmee het idee om er een gemeentelijke weg van te maken niet slagkrachtiger? Wethouder Fortuyn: Ik ben het met de meeste partijen en de meerderheid van de raad eens: dan ga je zelf probleemeigenaar worden van een weg, die niet van jou is, waar investeringen tegenover staan, die wij niet kunnen overzien. Ik denk dat dat uitermate onverstandig is. Het is een provinciale weg. Ik denk ook niet dat het uit het provinciale wegennetwerk gehaald wordt, omdat het een verbindingsweg gaat worden, die ook in de bereikbaarheid van de zuidelijke Randstad een belangrijke rol speelt, zeker als je kijkt tussen de A12 en de A16, maar ook de logistieke hotspots die er wederzijds zijn. Men zal altijd zoeken naar spreiding van verkeer, dus ik denk dat het een kansloze missie is. Ik zal de gemeenteraad niet adviseren om dit te doen, want je weet niet waar je aan begint en financieel is het een polsstok, die je niet aan kunt, dat zou je niet moeten willen. Maar dit is mijn mening, ik heb er verder geen overleg over gehad met het college, het is mijn inschatting als wethouder. De heer Alsemgeest: Een kleine opmerking en een kleine vraag. Enerzijds een opmerking naar de wethouder toe. Ik hoor in zijn stem, dat hij geagiteerd is over wat ik zei. Dat is zeker niet de bedoeling, want ik weet dat er best wel hard aan getrokken wordt, maar 3 uur de tijd nemen is gewoon erg weinig. Wel heb ik een vraag over die integraal persoon. Zoekt u die bij de provincie? Dat neem ik aan van niet, die wilt u eigenlijk zoeken in onze eigen gemeente. Ik neem aan, dat u de gewezen persoon bent om die aan te wijzen, toch? Wethouder Fortuyn: Die geagiteerdheid was zeker niet de bedoeling, meneer Alsemgeest, want u had een prima analyse als voormalig huisarts, nog huisarts, dat weet ik niet, in ieder geval is uw medische kennis goed, inclusief de aderverkalking. Dat was niet de bedoeling. Wat ik zoek is een coördinerend directeur / ambtenaar bij de provincie. Het probleem zit bij de provincie. Wij hebben de mensen, de man of de vrouw, die het ook coördinerend bij ons aan kan pakken. Wij moeten los van al die losse, fragmentarische onderzoekjes, want die zijn er zat, de oplossingen moeten integraal aangepakt worden met ook de ontwikkelingen die wij hebben op dit moment, zoals we die zien. Dat betekent dat we een constante factor moeten hebben en die constante factor zit meestal in het ambtelijk apparaat, maar die moeten wel voldoende mandaat hebben om dit tot een compleet pakket te maken. Dat is de zoektocht die ik heb. De heer Alsemgeest: Ik snap hem, dank u wel. Wethouder Fortuyn: Ik hoop in een terugkoppeling op 8 februari u te kunnen melden, dat we een directeur of ambtenaar coördinerend hebben toegezegd gekregen hebben van de heer Zevenbergen, want dan kunnen we verder. Nu is iedereen ermee bezig en links weet niet wat rechts doet. Het komt een beetje bekend voor als je in bestuurlijk Nederland kijkt, maar ik heb ermee te dealen. De voorzitter: Ik geloof dat dat ook een antwoord is op de vraag van de heer Blonk. Wethouder Fortuyn: Dat klopt, dat heeft u goed gezien. Dan even richting meneer Neeteson. Ook fijn, dat u weer inspreekt. Ik vind het ook heel goed, dat wij goede contacten onderhouden met elkaar. Ik heb zojuist aangegeven, dat het ook ons frustrereert omdat de snelheid er niet in zit. Maar u weet ook, meneer Neeteson, dat wij er alles aan doen om dat scherm zo snel mogelijk gerealiseerd te krijgen en dat het een heel complex traject is. Tussentijds een bewonersavond of tussentijds brieven sturen naast de verslagen die wij doen naar de raad: ja, als ik niets te melden heb, heb ik niets te melden. U ziet hoe moeilijk het is. Het is geen negeren van u, zeker niet, want we stellen zeker op prijs hoe u betrokken bent bij dit proces. Het is ook niet het achterhouden van informatie, maar als ik niets te melden heb, heb ik niets te melden. Ik stel uw betrokkenheid zeker op prijs bij de ontwikkeling van het scherm. Waar nu nog de bewonersavond op gericht gaat worden, is hoe wij met het Marijkeparkje omgaan, want het scherm gaat natuurlijk van de

weg af, dat heeft invloed op het Marijkeparkje en daar komen we met u over te praten tussen nu en 8 weken. Daarmee hoop ik meneer Neeteson wat meer licht in de duisternis te hebben gegeven, in de duisternis waarin we allen zijn op dit moment. De voorzitter: Ik hoor een toezegging: tussen nu en 8 weken, dat er het e.e.a. gemeld gaat worden over het parkje aan de Marijkelaan.

Tweede termijn

Mevrouw Verhoef, PvdA: Dank aan de fracties voor hun inbreng en natuurlijk ook dank aan wethouder Fortuyn voor de toelichting. Ik heb nog een korte samenvatting en reactie. Alle fracties zeggen nadrukkelijk: het is niet een PvdA-punt, het is een heel breed punt. Dat onderschrijf ik volledig, maar ik vind het grappig dat u het nu zo nadrukkelijk zegt en bij andere besprekpunten komt dat niet of nauwelijks zo aan de orde. Ik interpreteer het maar als: de andere fracties vinden dit ook super belangrijk. Straks als we collegepartijen zijn gaan we er keihard voor vechten om sneller tot een stillere, veiligere, schonere N209 te komen. Maar ik blijf erbij: als wij dit niet hadden ingebracht, vanaf de zomer pleiten wij al voor die integrale aanpak in onze weekberichten, als we de Statenfractie geen druk hadden laten uitoefenen, niet alleen de PvdA maar ook 6 of 7 andere fracties, dan is het maar de vraag of de gedeputeerde Zevenbergen hier voor de verkiezingen een bezoek had gebracht. Ik hoor bij de andere fracties, met name van de coalitiefracties, nog steeds groot vertrouwen in de wethouder en dat is goed. Wethouder Fortuyn kent de PvdA, ook wij staan heel vaak achter het college en ook achter de heer Fortuyn, maar het duurde in dit geval wel erg lang. Ik hoor door de regels heen wel steun van de andere fracties voor onderzoek naar opties voor een integrale oplossing en daar ging het ons om, om integraal die problemen aan te pakken. De wethouder geeft gelukkig aan, dat zo'n onderzoek er komt, dat er een coördinerend ambtenaar komt, een integrale aanpak en dat is precies de inzet geweest van ons besprekstuk en de vragen die wij eerder hebben gesteld. Het heeft 8 jaren geduurd voordat wethouder Fortuyn eindelijk dit voortschrijdend inzicht, zoals hij dat zelf noemt, heeft gehad. Als je maar lang druk uitoefent, dan doe je voortschrijdend inzicht op, dat klopt. De PvdA wil niet voorsorteren op de status van die weg, maar we hopen echt wel dat iedere fractie bij een volgende bespreking met de feiten van het onderzoeken en de gesprekken van de gemeente en de provincie op tafel dat alle fracties een open mind houden voor alle opties, ook een overdracht van de provincie naar de gemeente. De wethouder kan zeggen: het is onverstandig. Maar we zouden graag op basis van het onderzoek, van gegevens van gesprekken, van eerlijk afwegen, ook de businesscase, zouden we die discussie willen voeren, omdat dat allerlei opties verdiept. Ik heb nog een laatste vraag aan de wethouder. Bent u bereid om de strijd aan te gaan, het gesprek aan te gaan, met de provincie om die weg wel zo snel mogelijk een lagere maximum snelheid te geven, bijvoorbeeld die 60km/u, ook als het mogelijk een provinciale weg blijft. Nogmaals dank. Ik hoop echt, dat we gezamenlijk met alle fracties hier snel tot een brede, integrale oplossing kunnen komen.

De heer Blonk, L3: Ik schrik ervan, dat de provincie afhoudende bewegingen maakt door de afspraak volgende week niet fysiek te willen doen. Dus niet ter plaatste te willen komen kijken vanwege corona. Dat wil zeggen: met zijn elfen in een grote bus inclusief mondkapje, minimaal 1,5 meter afstand, dat wil de provincie niet, terwijl het algemeen beleid is dat je in een OV-bus op en in elkaar mag gaan zitten. De provincie gaat dit afblazen, zo'n belangrijk onderdeel. Als 11 teveel is, nemen ze 2 of 3 ambtenaren minder mee en wij leveren er ook eentje in, maar zorg ervoor dat je in die hele grote bus met 10 mensen eens goed kunt gaan kijken naar die weg. Ik ben het eens met het college maar ook met de collegae om die weg niet over te nemen. Wat ik wel belangrijk vind, wat mijn partij, wat L3B belangrijk vindt, is die maximum snelheid van die 60km/u met de daarbij behorende inrichting, dat is voor L3B heel erg belangrijk. Dat moet zo snel mogelijk gaan gebeuren. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Ik heb laatst met genoeg de Provinciale Staten terug gekeken toen Edith Bal daar insprak. Ze kreeg het zelfs voor elkaar om de gedeputeerde aan het woord te krijgen, wat heel ongebruikelijk was. Zoveel indruk maakte zij met haar N209-verhaal. Dan iets heel anders, over die snelheid. Toevallig heb ik vanmiddag met een leerling een sommetje zitten maken over stoppen voor verkeerslichten, wat dat allemaal extra kost en wat het aan extra overlast veroorzaakt aan geluid, CO2 en noem maar op. Ik denk dat het belangrijkste is dat je zoveel mogelijk een constante snelheid kunt krijgen. Of je dat met een groene golf doet of met ongelijkvloerse kruisingen, maar het almaar stoppen en optrekken is natuurlijk funest om allerlei redenen. Misschien wat te gedetailleerd misschien. Ik ben niet van de 60 of 55, het gaat er vooral om dat het door kan stromen.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik kan het kort houden. Ik dank de wethouder voor zijn toelichting. Ik heb eigenlijk niet zo heel veel toe te voegen aan wat ik in de eerste termijn heb geroepen, namelijk dat het ook voor het CDA al geruime tijd een heel belangrijk issue is. We hebben het uiteraard ook in ons verkiezingsprogramma opgenomen. We willen dat er een integrale aanpak komt, die we uiteraard met de provincie moeten oppakken, dus niets naar ons toe trekken, dat zijn allemaal omslachtige oplossingen die

veel kosten en dat geld kunnen we beter aan andere dingen besteden. De provincie kan niet ontkennen dat de boel onder staat en verder onder druk kan komen te staan, zal komen te staan, kijkend naar de A16 en de ontwikkelingen in het gebied bij Bleiswijk. Misschien heeft de kiezer op dit punt niet zo heel veel te kiezen, omdat we allemaal hetzelfde nastreven, maar in 2023 zijn er Provinciale Statenverkiezingen, dus laat dat ook duidelijk zijn in de richting van de provincie Zuid-Holland.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Een interruptie op de heer Kampinga, maar ik kon zo snel het goede knopje niet vinden (...) de snelheid hoe lager hoe beter. De heer Kampinga: In dit geval is het twijfelachtig. Het hangt van het asfalt af enzovoorts. 50km/u of 70, dat hoeft qua geluid niet zoveel verschil uit te maken denk ik. Het heeft vooral met de banden en de weg te maken, maar goed, dat is allemaal techniek.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik wilde geen interruptie doen op de heer Kampinga, maar ik wil hem toch even hartelijk danken voor het feit dat hij zo keurig recapituleert wat ik al gezegd had in een eerste termijn over een gemiddelde snelheid, dat dat veel belangrijker is dan vlug proberen naar het eind toe te komen. Ik ben het ook eens met wat de heer Blonk zegt, dat het heel vervelend is dat de gedeputeerde straks niet hier fysiek aanwezig wil zijn om de problematiek te bekijken. Dan denk ik: misschien kunnen we iets anders met OV doen, een OV-fiets misschien, dan kan het misschien wel gebeuren. Zonder hier fysiek aanwezig te zijn kan je niet een goed idee krijgen of iets beslissen. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Eén ding in de samenvatting van mevrouw Verhoef waar ik op terug wil komen, dat is haar conclusie dat alle partijen wel een groot voorstander waren van het laten doen van een onderzoek. We zijn best voor een onderzoek, maar wel in regie van de provincie. Wij vinden niet dat hier ambtelijke uren vanuit de gemeente aan verstookt moeten gaan worden, want de regie moet echt bij de provincie liggen. Als wij daar heel veel kosten aan gaan spenderen, dat heeft dan niet onze eerste voorkeur. Natuurlijk, we zijn stakeholder en vanuit die hoedanigheid moeten we wel, maar het is niet zo dat wij daarin de regie moeten gaan nemen en het moeten gaan overnemen van de provincie. Dat wilde ik nog even toevoegen aan wat mevrouw Verhoef samen vatte. Dat was, wat mij betreft, de tweede termijn. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: Nee dank u, wij hebben in de eerste termijn onze bijdrage helder verwoord.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil eerst de wethouder bedanken voor zijn toelichting over hoe het kan komen, dat een stuk dat op 16 oktober gedateerd is pas op 11 januari bij ons komt. We zullen het er maar op houden, dat de ambtelijke organisaties van met name de provincie in dit geval traag werkt. Is niet goed, maar daar kan de wethouder in dit geval niets aan doen. Dus daarvoor dank. Richting mevrouw Verhoef wil ik nogmaals aangeven, dat wat ons betreft dat onderzoek er mag komen. Wie dat moet doen, is ons om het even, of de provincie het doet of dat Lansingerland het doet. Wat ons betreft moet je dan open staan voor alle punten, die daar uit komen, ook als blijkt dat de meest effectieve manier van beheer een gemeentelijke weg is. En richting VVD: de VVD pleit voor een groene golf, dat doet ons altijd goed. Daar wil ik het bij laten.

Wethouder Fortuyn: Ik ga het kort houden. Ik ben het er wel mee eens, 60km/u is één van de aandachtspunten, ook in het gesprek met de heer Zevenbergen. Het gaat ook, zoals meneer Alsemgeest aangeeft, om de doorlooptijd om van A naar B te komen en ook veilig. Er zijn dus meer aspecten die hier een rol in kunnen spelen, dus dat gaan we sowieso meenemen als één van de oplossingsrichtingen, of je het nou gelijkvloers of ongelijkvloers of anderszins moet oplossen. Meneer Blonk had het over een grote bus. Nou, die hadden we, we hadden zelfs een dubbeldekker, dus al helemaal ruimte. Tegelijkertijd: ze zijn niet te vermurwen, het is beleidslijn. We konden drukken wat we wilden, men doet het dus niet. De 21^e is nog 10 of 11 dagen, dus ik kijk met spanning uit naar wat het OMT gaat adviseren komende vrijdag, wellicht dat dat perspectief biedt, want ik ben er ook niet gelukkig mee, dat het allemaal weer digitaal moet, los van alle inspanningen die het ambtelijk apparaat pleegt om dit goed voor het voetlicht te krijgen. We blijven druk uitoefenen. Nogmaals, dank voor de aandacht. Laten we bij Provinciale Staten de druk erop houden. Er moet hier iets gebeuren, maar met name een integrale aanpak in samenhang programmeren, dat is echt het allerbelangrijkste wat we moeten hebben, want dan kunnen we ook stappen zetten. Ik wilde het hierbij laten. De heer Blonk: Ik wil nog even terug komen op het bustochtje. In grote steden heb je van die toeristenbussen, die zijn open, dan kan je boven op het dak zitten. Ik weet dat de RET ook een bus heeft, misschien dat u dat kunt voorstellen. Dikke jassen aan, mutsen op en hopen dat het niet regent. Misschien kunt u kijken of ze zo te vermurwen zijn. Dank u wel. Wethouder Fortuyn: Ja, heel mooi. En dan ook nog op de tijd van de heer Alsemgeest, 's ochtends om 6 uur beginnen, dat lijkt me een mooie aanpak.

De voorzitter: Laten we het hierbij houden. Wij zien met spanning wat het resultaat allemaal met zich mee gaat brengen, zowel voor de bewoners, de inspreker als voor onszelf en ook voor het college.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Mobiliteitsvisie Lansingerland 2040

De voorzitter: Een item dat ons al enige tijd heeft beziggehouden, toelichten gekregen vanuit de ambtelijke organisatie. Ik ga van groot naar klein, dat is wel makkelijk.

De heer Blonk, L3B: Ik wil een ordevoorstel doen, want ik vind 3 minuten veel te weinig. Ik heb in de appwisseling al aangegeven, dat ik wilde voorstellen om 5/2 te doen. De voorzitter: Ik vind het prima. Als u het korter kunt, zeg ik tegen een ieder. Maar ik houd het gewoon op 5, minder is prima. U wordt tegemoet gekomen, niet 3 maar even iets meer. De heer Blonk: Dank u wel. De fractie van L3B kan zich in grote lijnen vinden in deze mobiliteitsvisie. De scope leggen op 2040, zo'n 18 jaar na vandaag, is wel heel erg ver vooruit. Als ik terug ga naar 2004, dan zie ik wat er sinds die tijd allemaal veranderd is. Dat hadden we ons toen niet kunnen voorstellen, gigantische veranderingen. Dus nu kijken naar 2040, dat is ook zo'n 18 jaar, natuurlijk moet je dat doen, ik zeg ook niet dat je dat niet moet doen, maar heb niet de illusie dat wij nu opschrijven wat de waarheid is in 2040. Belangrijk voor L3B is bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Kortom, een gemakkelijke, slimme en veilige mobiliteit. Met deze mobiliteitsvisie gaan we een heel eind op weg om dat te bereiken. Dan wil ik op sommige punten wat dieper ingaan. Wegencategorisering, het stokpaardje van GL, ik kom er zo op terug. Naast onze gemeentelijke wegen zijn er in onze gemeente ook rijkswegen, de A12 en A16, provinciale wegen, de N209, N470, N471, daar is de gemeente geen wegbeheerder van. Alhoewel, de N209, we hebben het er net uitgebreid over gehad, het voor onze gemeente en veel inwoners wel een hoofdpijndossier is en voorlopig nog wel zal zijn. Voor de gemeentelijke wegen kunnen wij instemmen met de categorisering, zoals die opgeschreven is in deze mobiliteitsvisie. Er zijn toegangswegen, woonstraten, 30km/u of 15km/u in het geval van erven, wijkontsluitingswegen 50km/u of 30km/u, gebiedsontsluitingswegen 50km/u, daar hebben we er nogal wat van, want ons hoofdwegennet zijn gebiedsontsluitingswegen. Kortom, binnen de bebouwde kom gaan we niet overal 30km/u, dat willen we niet. Dan kom ik bij het kopje verkeersveiligheid. De 3 pijlers van verkeersveiligheid zijn weginrichting, educatie en gedrag en handhaving. Kortom, zoveel mogelijk vrij liggende fietspaden, die voldoende breedte hebben. Overzichtelijke wegen en kruisingen van wegen. Verkeersles op basisscholen en het voortgezet onderwijs, met name ook voor 16- en 17-jarigen, ook dat voortgezet onderwijs. Basisscholen hebben al verkeersles met verkeersexamen, maar het is ook van belang dat de gemeente dat op het voortgezet onderwijs gaat faciliteren, dus ook financieel faciliteren. Instructie voor senioren, die weer op de fiets stappen, meestal een elektrische fiets. In de staatjes zie je dat het aantal verkeersongevallen van met name senioren enorm gestegen is, dus daar moeten we mogelijkheden geven voor instructie. En snelheidscontrole op de wegen is heel erg belangrijk. Dan kom ik bij de auto. De auto blijft in Lansingerland ook in de toekomst een belangrijk onderdeel van ons mobiliteitssysteem en daar moet rekening mee worden gehouden en blijven gehouden. Het OV. We kunnen niet zonder een effectief en efficiënt OV. Samen met de metropoolregio moet dit gegarandeerd worden. Nieuwe woonwijken, maar ook bestaande, moeten goed ontsloten worden met OV in de directe nabijheid. Dit betekent ook, dat woningbouw zoveel mogelijk moet worden geclusterd nabij vervoersknooppunten en voorzieningencentra. Dan kom ik aan het parkeerbeleid. In de mobiliteitsvisie staat op blz.51, en dan ga ik citeren: ligt een woonwijk binnen 800 meter loopafstand van rail of Zoro, dan geldt er een aftrek op de parkeernorm. Einde citaat. Daar is L3B faliekant tegen. Wij willen het gebruik van de auto verminderen, maar niet het bezit. Als wij dit laten staan, geven we in feite aan, dat de parkeernorm in Wilderszijde naar beneden kan, maar we hebben daar al anders over besloten. Dus samenvattend: inwoners moeten hun auto vlakbij hun woning kunnen parkeren, ook dadelijk in de komende decennia. Wij overwegen in de raad een amendement om deze passage uit de mobiliteitsvisie te halen c.q. aan te passen. Dan komt de laadvisie van elektrische mobiliteit. Ik citeer uit de visie: in 2040 is er een volledig dekkend netwerk aan oplaadmogelijkheden voor elektrische personenauto's. Een netwerk van slimme oplaadvoorzieningen vormt samen met alle aangesloten auto's voor een stedelijke batterij, die tijdelijk energie uit zon en wind opslaat wanneer er een overschot is. Dat staat op blz.44 van de mobiliteitsvisie. Ik mis in die visie de mogelijkheid om echt alle zonnepanelen te gebruiken, ook van de inwoners die hun auto niet op eigen terrein kunnen opladen, het bidirectioneel laden. De heer Jumelet en ik hebben daar in oktober vragen over gesteld, die zijn in november beantwoord. Misschien kan de wethouder daar nog op ingaan. Tot slot. De mobiliteitsvolgorde is wat ons betreft zoveel als mogelijk: lopen, fiets, OV, auto. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Ik heb vanmiddag in de gauwigheid in de brieven, die we ontvingen op het laatste moment, zien staan, dat je bij de N209 tussen Bergschenhoek en Bleiswijk 2 parallelwegen zijn, waar fietsers heel vaak gebruik van maken. Ik wil het even noemen. We hebben de neiging om alleen maar naar iets te kijken, maar er vlak omheen zijn alternatieven, daar wordt nadrukkelijk naar verwezen. Dat even zijdelings over de mobiliteit. Het stuk ziet er goed uit, mooie inhoud, maar ook

pijnlijke inhoud. De uitvoeringsagenda is een stuk waarin we concreter worden, maar die komt pas later. We hebben er onze bedenkingen bij, dat we vorig jaar de nota van uitgangspunten hadden en nu een mobiliteitsvisie, die nog steeds algemeen en redelijk vaag blijft. Het is kennelijk niet gelukt om in 4 jaar een integrale mobiliteitsplan echt gestalte te geven, als je het negatief formuleert. Oké. Er zit minder auto-pesten in dan in eerdere stukken, maar er wordt her en der nog wel gesteld, dat auto's vooral niet duurzaam zijn en dat parkeernormen verlaagd zouden moeten worden bij centra en dat parkeerplaatsen opgeofferd gaan worden voor deelconcepten, u weet wel wat ik bedoel. Dit, terwijl er terecht binnenkort een masterplan voor Berkel centrum oost wordt vastgesteld, waarin een verruiming van 120 parkeerplekken gaat plaats vinden. Daar hebben we morgen een webinar over, iedereen is uitgenodigd, dat is bekend. Daarom zijn we het er niet mee eens, ook in navolging van de motie 'vrij vervoer voor iedereen' van afgelopen zomer. Kom eerst maar eens met alternatieven voordat we de auto's weg gaan tekenen in de plannen. Wij hebben een hekel aan auto-pesten en daar staan we gelukkig niet alleen in. De VVD overweegt om hierover met een amendement te komen. Even nog een andere noot. Nul slachtoffers, ook ooit een VVD-uitgangspunt, door infrastructurele gebreken zit er goed in. De enige vraag, die we hierover hebben: of er wel met alle betrokken partijen is geschakeld, overlegd, die in de motie van vorig jaar stonden. Wij missen in elk geval de VVN, maar vooral ook de verenigingen en scholen. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Fijn, dat de langverwachte mobiliteitsvisie er ligt. Maar ook vanuit het CDA moet ik zeggen, dat we wel een beetje teleurgesteld zijn over de mate van concreetheid van dit verhaal. Het is heel compleet, er wordt van alles en nog wat aan context bij gehaald, maar het blijft erg abstract. Het roept bij ons ook wel de vraag op, want het is op een aantal punten nog niet af: waarom moet dit nu? Waarom moet dit een paar weken voor de verkiezingen besproken worden? Kunnen we niet wachten tot na de verkiezingen en een wat completer uitwerking, liefst ook met het uitvoeringsprogramma erbij. Dat maakt het allemaal een stuk concreter om het er met elkaar over te hebben. Nog 2 punten. De heer Kampinga had het er al over, dat het stuk iets minder auto-pesten is. Ik ben iets pessimistischer, want ik vind wel dat het stuk auto-pesten ademt. Er is een heilig geloof in het terugdringen van de automobiliteit, dat is niet nodig wanneer je over andere concepten beschikt of via het OV. Mensen mogen blijkbaar geen auto meer hebben om te recreëren of om op vakantie te gaan of te doen wat ze willen om mobiel te zijn. Dat vinden wij geen goede benadering. Een ander punt waar we wat van schrokken, is dat de deur wordt open gezet, misschien nog wel sterker, voor tarifiering van parkeren. Daar zijn we faliekant op tegen, maar het staat er eigenlijk heel concreet. Als ik het zo lees over de volle breedte kan het worden toegepast, daar zijn we echt op tegen, dus op dat punt zouden we graag een amendement indienen. De heer Kampinga: Even een reactie, auto-pesten is ook maar een kreet natuurlijk. Aan de ene kant zijn we als gemeente serieus bezig om 120 parkeerplekken voor de deur erbij te gaan bouwen, waar ik een groot voorstander van ben, maar aan de andere kant ademt het inderdaad af en toe van: minder auto's, deelauto's, we gaan fietsen, we gaan wandelen. Dus dat is een beetje in tegenspraak met elkaar. De heer Van der Stelt: Volgens mij was dit geen interruptie. Met wat ik zojuist heb gezegd: dit is nog niet rijp om hierover te besluiten wat ons betreft en zeker wordt het op een aantal punten geamendeerd.

De heer Jumelet, WIJ: Ik merk dat de polonaise nog niet gelopen wordt en wij zullen ook de polonaise niet gaan opstarten rondom dit onderwerp. Waarom? Toen wij de mobiliteitsvisie lazen bevroop ons wel even de gedachte: is dit nou echt een visie op onze mobiliteit? Wat bedoel ik daarmee? Er wordt van alles te hooi en te gras te berde gebracht, maar geeft het nou antwoord op de vraagstukken waar wij in Lansingerland tegenaan lopen? Als ik terug ga in de tijd, een uurtje ongeveer, in deze vergadering, toen hebben we uitgebreid gesproken over de N209. Ik heb het niet geteld, maar als ik op mijn hand zou tellen hoeveel er over de N209 wordt genoemd, dan denk ik dat ik maar 1 hand nodig zou hebben, terwijl dit eigenlijk de levensader is als het gaat om verkeersautomobiliteit van Lansingerland. Als je kijkt in de evaluatie of de terugblik van het mobiliteitsplan, bij ambitie 15 van het oude mobiliteitsplan staat bij les voor de mobiliteitsvisie 2040: inzet continueren samen met de provincie enzovoorts. Als ik dan de mobiliteitsvisie erbij pak, dan lees ik daar niet zo gek veel over. Wat zeg ik daar nu eigenlijk mee? De mobiliteitsvisie kijkt vanuit 2022 naar de komende jaren, terwijl in mijn beleving een mobiliteitsvisie vanuit het beeld 2040 zal moeten terugkijken naar het heden: wat is er nou nodig om in de toekomst Lansingerland mobiel te houden? Ik geloof dat de heer Blonk dat zei: het is wel heel ver weg. Maar als je door je ooghaan kijkt en je weet dat er veel bijgebouwd wordt, dan weet je dat er een ontzettende druk komt op je wegennet, want mensen willen met de auto, zullen met de auto gaan. Ik ben het van harte eens met voorgaande sprekers: de auto blijft gewoon het mobiliteitsmiddel voor onze inwoners. Laten we dat als uitgangspunt nemen. Dat zegt ook het rijk in zijn trendverkenningen. Als je gaat terug redeneren, zou je wat meer kunnen komen op: die N209 moet je misschien wel gaan beperken en misschien moet je wel een derde noord-zuid verbinding krijgen. Of misschien moet je wel een oost-west verbinding krijgen om Lansingerland mobiel te houden in de toekomst. Maar niets van dat alles. Het is heel erg de probleempjes die ik nu zie en die los ik een beetje de komende periode op. Wat ons betreft

is het niet rijp. Eigenlijk zeggen wij: het moet terug naar de tekentafel om dit verhaal veel verder te gaan brengen, een echte visie erin leggen: hoe kijk je nou aan tegen mobiliteit in 2040 en dan terug redeneren naar het heden. Dan kom ik nog even bij de auto. Wij hebben bij gelegenheid aan gegeven: die auto blijft gewoon het vervoersmiddel. We hebben het ook in de algemene beschouwingen genoemd, ook nog zelfs bij de beeldvorming. Maar het lijkt erop, dat het wel gehoord maar niet naar geluisterd is en dat het onvoldoende teruggelegd is in de mobiliteitsvisie. Dan kan je zeggen: deelconcepten et cetera. We hebben daar raads vragen over gesteld en dan zie je dat deelconcepten marginaal zijn, eigenlijk nihil. In de beantwoording wordt er zelfs een voorbeeld gegeven, zijnde de dienstauto's van de gemeente. Dat is niet een deelconcept, dat is gewoon een dienstauto, waar je gebruik van kan maken als ambtenaar of collegelid. De heer Blonk refereerde al aan onze gezamenlijke eerdere vraag rondom het opladen van elektrische auto's, maar ook de ontwikkeling die nabij is rondom de batterijfunctie voor de woning. Niets daarover in de mobiliteitsvisie, we gaan voort op de oude gedachte: je laadt je auto op aan de paal en je gaat rijden en je laadt weer op. Nee, er zijn allerlei ontwikkelingen, die juist aangeven, dat de laadcapaciteit van de auto een andere functie krijgt, maar niets in de mobiliteitsvisie. Op het moment dat de inkt droog is, is het eigenlijk al verouderd op dat punt, dus dat vinden we heel erg jammer. Ik ben bijna door mijn tijd heen. De voorzitter: Dat klopt, dat had ik opgemerkt. De heer Jumelet: Wat verdergaand dan wat meneer Van der Stelt zegt: is dit wel rijp voor verdere besluitvorming, moet je niet terug naar de tekentafel om het toch nog wat verder uit te laten rijpen. De dingen die door voorgaande sprekers zijn aangegeven rondom automobilititeit veel meer terug laten komen in de visie en hoe je daarmee omgaat in de toekomst en hoe je dat faciliteert binnen onze structuur. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: We zijn blij te zien, dat de mobiliteitsvisie nu eindelijk af. Deze hele bestuursperiode hebben we ernaar uitgezien en nu is hij daar. De grote lijn van de visie ondersteunen we van harte. In onze optiek kun je er nauwelijks op tegen zijn ook al hoorde ik bij de vorige sprekers wat andere geluiden. Wij zien hier juist wel visie in. Het gaat naar 2040 toe en dat is de stip op de horizon. Dit is hoe wij zien als gemeente, dat mobiliteit zich gaat ontwikkelen en dat ondersteunen we van harte. We zijn blij met de prioriteitenladder, blij met het benoemen van de aandacht voor wandelen en fietsen op 1 en dat we ook goed onderscheid gaan maken tussen de verschillende soorten mobiliteit op de fiets. Dat is goed toekomstgericht nagedacht. Ook de visie op parkeren, waarbij we snel de auto pakken ontmoedigen en in de centra fietsparkeren willen aanmoedigen, ondersteunen we van harte. De inzet op deelmobiliteit vinden we erg goed. Het viel ons op, dat we in de terugblik zagen dat we nog geen eigen vervoerplannen hebben, terwijl we dat wel van plan waren, maar dat we inmiddels wel van alles doen op het gebied van elektrificeren van het wagenpark. Dat staat in het hoofdstuk over deelmobiliteit. Maar we laten na om onszelf in de terugblik daarop op de borst te kloppen, dat mag best wel wat meer. Over verkeersveiligheid is veel gezegd bij de nota van uitgangspunten en dat zien we goed verwerkt in het stuk. Wat ons betreft mag het nog wel een stapje verder. Zo willen wij bepleiten dat we binnen de gehele bebouwde kom naar een maximum snelheid van 30km/u gaan. De impact daarvan op verkeersveiligheid is hoog. De Tweede Kamer heeft recent een motie aangenomen hierover en die willen we ook in Lansingerland gaan omarmen. We horen graag hoe andere fracties hierover denken. Verkeersveiligheid is voor ons heel praktisch. Zorg ervoor dat je in onderhoud en vegetatie rekening houdt met overhangend groen, dat verkeersdeelnemers hindert. Ook als een boom niet in onderhoud bij de gemeente is. Tot slot nog iets waar we minder tevreden mee zijn. Bij veel verkeerskundige probleemgevallen hebben we in afgelopen jaren vooruit gewezen naar de mobiliteitsvisie. Nu is die visie er en het valt op, dat geen van onze gemeentelijke knelpunten, die de afgelopen bijvoorbeeld door insprekers naar voren zijn gebracht, benoemd staan ondanks toezeggingen hiertoe. Wij willen de wethouder vragen hoe we nu met deze knelpunten om willen gaan als ze niet in dit document staan. Een toezegging om het in het uitvoeringsprogramma op te nemen zou daarin voldoen, maar eigenlijk vinden we het een beetje karig na al die keren, dat we vooruit hebben verwezen naar de mobiliteitsvisie en nu staat het er niet. Dat was onze bijdrage in de eerste termijn.

De heer Muis, D66: Even aanhaken op de heer Hofman, vooral dat laatste punt willen wij van harte ondersteunen, die knelpunten, hoe wij daar nu mee omgaan. Inderdaad, ze zijn vooruit geschoven en de mobiliteitsvisie geeft er niet direct een antwoord op. Wij voelen er ook niet heel veel voor om te wachten tot er weer een uitvoeringsprogramma komt. Even naar mijn eigen verhaal. Dank voor de stukken. Ook dank voor de terugblik op het mobiliteitsplan 2009 en de lessen die daaruit worden getrokken. Wij waarderen dat zeer, want dat geeft goed aan: waar staan we, wat nemen we mee in de nieuwe visie, hoe kunnen we daarmee verder vooruit kijken? Dus die strategische basisprincipes ondersteunen we van harte. Het is daarom nog niet een volwaardige visie, wat andere partijen ook zeggen, maar het zijn meer strategische basis uitgangspunten wat ons betreft. Zoals het college voorstelt willen wij ook, dat er onverminderd wordt ingezet op de verduurzaming van de mobiliteit, dat is niet voor niets de rode draad in de visie en het is ook hard nodig om een prettige en gezonde en veilige woonomgeving te blijven houden. Wat ons betreft worden de overstappunten bij de stations verder

versterkt. Ook mag vanuit de MRDH meer worden ingezet op het stimuleren van thuiswerken, zodat straks als corona onder controle is de reizigers beter worden gespreid en dat overbelasting op bepaalde momenten in de week of de dag wordt voorkomen. We delen ook de conclusie van het college dat deelmobiliteit nog veel meer gemeengoed kan worden. Even voor iedereen: het is een visie tot 2040, het is niet dat dit morgen allemaal geregeld is en georganiseerd en dat niemand meer in de auto zit, maar het is de richting waarin we met zijn allen proberen te denken. Natuurlijk, als je nu kijkt zie je veel deelscooters en die staan overal in de weg, dat roept irritatie op. Tegelijk is het ook een manier, die ervoor kan zorgen dat we juist minder volle wijken en straten krijgen met allemaal ongebruikte auto's en andere voorzieningen. Wij zien daar heel veel in. Niet alle inwoners, zeker jongeren, hoeven een scooter of een auto te bezitten, zij willen het kunnen gebruiken of snel bij het OV komen. Het is goed dat er in de ruimtelijke plannen daar voldoende rekening mee wordt gehouden, bijvoorbeeld met de genoemde mobiliteitshubs en laadmogelijkheden. De heer Jumelet: U heeft een auto en ik heb ook een auto. Wat u zegt, het verminderen van het autobezit, ik probeerde het al bij wethouder Heuvelink aan te geven, als je de CBS-cijfers erbij pakt, publicatie recent weer vanuit Binnenlands Bestuur, dan zie je dat het autobezit toeneemt. De verkoop van tweedehands auto's was het afgelopen jaar niet meer te houden zoveel. Het is een trend die zich al jarenlang manifesteert, ook onder jongeren zie je een stabilisatie of zelfs een lichte stijging, maar met name bij mensen boven de 50 of 60 jaar zie je een heel grote toename. Is het dan niet wensdenken om te veronderstellen dat onze inwoners massaal van de auto afstappen, terwijl je ziet dat de trend is dat het alleen maar toeneemt? De heer Muis: Je kunt op dit enkele punt inzoomen. Het gaat over een totale verandering, het gaat ook over elektrisch rijden. Ook elektrisch rijden heeft een ander ruimtebeslag op de weg, op de manier van parkeren. Hoe dan ook zal je er anders over na moeten denken. Niemand weet hoe het zal lopen. U heeft het over verkoopcijfers van tweedehands auto's, dat snap ik, want er worden minder nieuwe auto's verkocht. Het heeft geen zin om op basis daarvan proberen te voorspellen hoe het er in 2040 uit ziet. Dat we meer elektrisch gaan rijden, dat we meer gaan naar een economie van delen in plaats van bezitten, dat zijn wel algemene principes, die we om ons heen zien gebeuren. Dat kan je fijn vinden of niet, maar het zijn gewoon trends en die kun je door redeneren naar de toekomst. Volgens mij is het heel goed, dat onze ambtelijke organisatie dat ook tracht te doen, ondanks dat af en toe de goede voorstellen terug gedraaid worden in de raad. Volgens mij is het een heel goed stuk. Wij staan ook achter deze strategische basisprincipes. Ik wilde even een stapje maken naar de laadinfrastructuur. Ik daag meneer Jumelet uit om een beetje om te denken, want dat heb ik de afgelopen 4 jaar nog niet heel veel mee gemaakt. De heer Jumelet: Wij zijn heel realistisch en wij leggen ons oor op dit punt te luisteren. Wij zien en wij horen, wat u zegt, meer het gebruik en niet zozeer het bezit, dat is helemaal niet waar. Stel dat u wel gelijk zou hebben, waarom zit het dan niet in de visiescenario's waarbij je kan inspelen op trends die je niet voorziet? Dit is een gedachte, die niet onderschreven wordt met cijfers, die gewoon openbaar beschikbaar zijn. Ik vind het zo ingewikkeld worden. De heer Muis: Ik zou tegen de heer Jumelet willen zeggen: kijk naar wat er gebeurt. Als er geen businessmodel zou zijn voor deelscooters of deelauto's, waarom zien we ze dan overal verschijnen? Dat doen mensen echt niet voor de lol, zo'n onderneming opzetten. De heer Jumelet: Deelauto's zijn haast niet aanwezig in Lansingerland. Die zijn er gewoon niet. De heer Muis: Ik heb het in den brede over deelscooters, deelauto's, andere vormen van mobiliteit waar dingen worden gedeeld met elkaar. Misschien is Lansingerland niet het voorbeeld waar het meest wordt gedeeld met elkaar, maar dat is een ander punt. Het heeft ook te maken met hoe je dat faciliteert. Als je het niet faciliteert, dat is mijn punt, als ik in mijn eigen wijk kijk en ik kijk naar de toekomstige laadinfrastructuur, dan wordt er tot 2025 geen één paal bij gezet. Dan stimuleer je ook niet, dat mensen een elektrische auto nemen. De heer Blonk: Ik werd getriggerd door de hele korte opmerking van 'ongebruikte auto's in de wijk'. Wat bedoelt u daarmee? De heer Muis: Als ik bij mij in de wijk kijk, dan zie ik heel veel auto's voor de deur staan. Veel auto's staan heel lang voor de deur. Die mensen gebruiken ze maar heel weinig. Dat is onbenutte vervoerscapaciteit. De heer Blonk: Dat begrijp ik, dat is ook zo, maar het is heel belangrijk dat het er is, want die mensen gebruiken waarschijnlijk voor hun woon/werk verkeer een fietscombinatie met OV, hartstikke goed, perfect, maar als zij in het weekend naar het strand willen of naar familie of op vakantie gaan, dan hebben zij een auto nodig. Daarom zeggen wij: zorg ervoor, dat je die auto wel bij je huis kan parkeren. Dat zijn geen ongebruikte auto's, die auto's worden weldegelijk gebruikt. De heer Muis: Er is meer capaciteit dan dat het gebruikt wordt. Om daarover na te denken, hoe zou je er efficiënter mee om kunnen gaan, dat lijkt mij een heel zinvolle exercitie om te doen. Natuurlijk, dan komt het aan op gedrag: willen mensen dat, onder welke voorwaarden willen ze dat wel of niet? Het lijkt me goed om daarover na te denken, hoe je dat kunt stimuleren. We gaan niemand dwingen. Ik ga even verder. Auto parkeren, wij zijn er ook voor dat mensen gewoon kunnen blijven parkeren in de centra, we hebben ons er niet voor niets de afgelopen tijd altijd hard voor gemaakt. Tegelijkertijd moet je er ook voor zorgen dat mensen met de fiets en het OV de centra kunnen bereiken en dat ze daar ook hun fiets of scooter kwijt kunnen. Het is dus en, en. Niet dat de auto ineens helemaal niet meer mag, maar ook vanuit het perspectief van verkeersveiligheid. De gemeente groeit, je moet ook de fietsers, voetgangers en mensen die met het OV gaan goed beschermen en blijven beschermen in dat verkeer dat steeds drukker wordt. Ook daarvoor is het van belang dat je niet heel veel onnodige bewegingen hebt en dat je

juist die kwetsbare verkeersdeelnemers probeert te beschermen. De N209 sla ik over, want die hebben we net gehad. We vinden het ook fijn te lezen over de A16, dat die afspraak over leefbaarheid en inpassing gemonitord worden. Ik wil ook nog even complimenten geven aan de wethouder over alle verbeteringen die zijn doorgevoerd m.b.t. de verkeersveiligheid de afgelopen jaren. Dat moeten we blijven beschermen. In het kader van verkeersveiligheid, de Groeneweg, wil ik de wethouder vragen nog eens kritisch naar die bebording te kijken van de 30km/u zone op die plek, maar misschien ook op andere plekken. Tot slot, wat de heer Van der Stelt ook noemde, de uitspraak die een beetje verstopt was op blz.36, dat Lansingerland bereid is om een parkeerheffing te innen, daar zijn we op voorhand niet van overtuigd. Wij zouden daar graag een betere onderbouwing van krijgen en eerst andere opties verkend willen zien voordat we zeggen dat we dit zien als een oplossing, want het heeft ook weer andere effecten tot gevolg, dat mensen in de wijken gaan parkeren et cetera. Ik zou dat niet op deze manier in deze visie willen hebben. Dat is ons enige punt, dus ik denk dat we wel met het CDA mee kunnen denken over een amendement mocht dit in deze vorm door gaan. Samenvattend: wij ondersteunen dus deze strategische basisprincipes en we hopen dat de koers om de mobiliteit te verduurzamen ook daadwerkelijk wordt doorgezet door een nieuw college en ook door een nieuwe raad. Aan ons zal het in elk geval niet liggen. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: De visie. Over de visie zelf is al een hoop gezegd door collega's, er zijn een hoop goede dingen over gezegd en een hoop dingen waar we het gewoon niet mee eens zijn. Het beslispunt, dat gevraagd wordt, daar kan je het eigenlijk niet echt mee oneens zijn. Wat op blz.5 van het raadsvoorstel staat, daar kan je het niet mee oneens zijn. Dat is de essentie. Uiteindelijk denk ik dat je daar moet zeggen: het klopt wat daar staat. Bij dit stuk, ook al door meerdere collega's gezegd, komt het eigenlijk uit op de uitvoeringsagenda. Wat ligt hier nou onder? Wat ga je hier onder doen? Wat ga je in de toekomst doen? Ik wil nadrukkelijk de collega's uitnodigen, de heer Muis zei het al, het gaat over een visie naar 2040 toe, dat is inderdaad een periode van 18 jaar. Het is niet morgen, het is niet volgende week, het is ook niet volgend jaar. Het is iets wat ons uitnodigt om na te denken over langere periodes om om te gaan met dat stuk. Daarbij wil ik ook aangeven, ik heb heel veel collega's horen zeggen: in dit stuk staat auto-pesten. Ja, auto-pesten, toen eind 19^e eeuw de auto in ontwikkeling gebracht werd zeiden de eigenaren van trekschuiten en postkoetsen: dat is trekschuit- en postkoets- en paard-pesten, want de auto gaat het toch niet halen. Inmiddels weten we dat dat anders is. We weten dat de auto de dominante mobiliteit is. Is dat in de toekomst ook nog het geval? Dat is de vraag die je je kunt voorstellen. Wij denken van niet. Wij weten ook dat het huidige kabinet, dat afgelopen maandag aangetreden is (...). We weten dat dit kabinet naar een richting toe gaat werken, dat in een volgende kabinetsperiode, dus vanaf 2025, dat er rekeningrijden ingevoerd gaat worden. Rekening rijden gaat echt wat doen met je mobiliteit, het gaat echt wat doen met hoe mensen zich gaan vervoeren. Wil je dat wel betalen? De heer Jumelet: Het invoeren van rekening rijden zegt iets over het autogebruik, het zegt niets over het autobezit. De heer Blonk zei terecht tegen de heer Muis, dat bezit van de auto anders zal zijn dan het gebruik. Je kan het OV pakken om naar het werk te gaan, maar in de weekenden wil men graag recreëren en dan gebruikt men toch die auto. Maakt u dan ook, net als wij, verschil tussen gebruik en bezit? Of is dat voor u gelijk? De heer Ruijtenberg: Nee, natuurlijk is er een verschil tussen gebruik en bezit. Wij vinden al veel langer, dat gebruik geprijsd moet worden en daarvoor moet je dingen gaan doen. Er is absoluut een verschil. Wat je wel zult gaan merken, is dat een aantal mensen zal zeggen: ik moet gaan betalen voor mijn auto en dat is wellicht meer dan de wegenbelasting die ik nu betaal. Als ik een klein Japans autootje heb van 20 jaar oud, dan betaal ik niks. Misschien gaan die kosten hoger worden in de toekomst, misschien ga ik dan wel van mijn auto af en als ik dan een keer naar het strand wil of naar het bos of naar het circuit in Zandvoort, dan ga ik wel een deelauto huren. De deelauto's, die er nu niet zijn in Lansingerland, misschien gaan die er wel komen. Ik zie de heer Kampinga heel erg nee schudden, maar we weten het niet, omdat dit gaat over een periode van 18 jaar. De essentie van de vraag is: maken wij een verschil tussen bezit en gebruik? Ja, op dit moment wel. De heer Van der Stelt: Ik heb de commissie eerder geattendeerd, en dus ook de heer Ruijtenberg, op een verdienstelijk rapport van KIM, het kennisinstituut voor mobiliteit, dat onderzoek heeft gedaan naar het autogebruik ook richting 2040. Hun taxatie is dat het autogebruik en ook het autobezit niet gaat afnemen. Dat laat onverlet dat we ook de transitie en verduurzaming van de automobiel in gang moeten zetten, maar dat vind ik iets anders dan het autogebruik echt ontmoedigen door geen of onvoldoende parkeerplaatsen te hebben en er maar vanuit gaan, dat als mensen ook met de fiets kunnen of kunnen lopen, dat ze dan ook prima zonder auto kunnen. Dat vind ik tamelijk aanmatigend en behoorlijk een aantasting van de individuele rechten van een ieder. De heer Ruijtenberg: Ik weet niet heel goed wat de vraag is, maar ik zal het erop houden, dat de heer Van der Stelt en ik het oneens zijn. Heel simpel. De heer Van der Stelt: De vraag was of u bekend bent met dat onderzoek, want u doet nu voorkomen of wij alleen maar de auto zitten te pleiten, maar het is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. De heer Ruijtenberg: Ja, ik ken dat rapport inderdaad, dat klopt. Dat rapport houdt rekening met een aantal scenario's, die kunnen plaatsvinden, maar je moet er ook rekening mee houden, dat er andere scenario's kunnen plaatsvinden, zeker nu het kabinet heeft uitgesproken dat er in de toekomst rekeningrijden gaat plaatsvinden. Daar

moet je je op baseren, dat dat gaat gebeuren, voor de toekomst. De heer Kampinga: In het verlengde van wat meneer Van der Stelt zegt en meneer Muis ook, het is een discussie tussen een ideologie, noem ik het maar even, en wat je gewoon in de werkelijkheid ziet gebeuren. Het mooiste voorbeeld geeft meneer Ruijtenberg net zelf, in het verleden waren ze heel bang, dat alle straten vol paardenstront zou komen. Het zijn natuurlijke ontwikkelingen geweest. Voor mij al liberaal geldt, dat de wens van mens heel belangrijk is. Wat wij allemaal vinden wat zou moeten, dat is een ander verhaal. De heer Jumelet: Mist de heer Ruijtenberg in deze visie scenario's als het gaat naar de toekomst toe? De onzekerheid wordt alleen maar groter naar de toekomst toe. Moet je dan niet scenario's opnemen van: als dit zich voordoet, dan enzovoorts. Nu varen we op één kompas of op één punt. Er liggen ook rapporten die heel wat anders zeggen. Bent u het met me eens, dat het verstandig zou zijn om scenario's op te nemen in deze visie? De heer Ruijtenberg: Goede vraag. Ja, dat zijn we het eens inderdaad. Je moet altijd uit gaan van andere scenario's, omdat dingen nou eenmaal kunnen gaan veranderen. Op de heer Kampinga zou ik willen zeggen: als het een strijd is tussen ideologie, we weten dat we naar een toekomst gaan waarin we niet kunnen doorgaan op de voet zoals we nu doorgaan. We moeten anders omgaan met mobiliteit, dat klopt. We gaan ook anders om met mobiliteit. Wat ik merk, is dat de VVD toch wel heel erg de vroegvroem partij is: ja, we pleiten voor die auto, we willen die auto en we gaan erbij roepen dat het onze individuele vrijheid is om met die auto te gaan werken. Dat is heel anders. Ik heb niet het voorbeeld genoemd van de paarden. Ik heb juist aangegeven, dat u een strijd voert, die 120 of 130 jaar geleden ook gevoerd werd door anderen en die uiteindelijk verloren zal gaan. Daar wijzen de punten naar toe. De heer Kampinga: Mag ik kort reageren, want er worden mij dingen in de schoenen geschoven. Wij hebben niet een toekomstbeeld, dat alles zo moet. Wij hebben een beeld, dat mensen zelf keuzes maken en dat ze daar ook rekening houden met veiligheid en duurzaamheid enzovoorts. De heer Jumelet: De vraag aan de heer Ruijtenberg, want hij zegt tegen meneer Kampinga: u bent van de vroegvroem partij. Maar stelt dat hij over 10 jaar van de zoefzoef partij is, in de zin dat alle auto's in Lansingerland opeens en iedereen opeens heel enthousiast over elektrisch rijden is. Dan betekent dat, dat het hele wagenpark elektrisch is. Ik hoor zeggen, dat dat minder plek in schijnt te nemen, maar die auto's kan je niet stapelen, volgens mij, dus laten we er maar van uitgaan, dat die evenveel plek in zullen nemen, dan moet je dat probleem toch ook nog oplossen van de automobiliteit, dan wel elektrisch, van onze wegen et cetera? Of ziet u de elektrische auto ook niet zitten naar de toekomst toe? De heer Ruijtenberg: Uiteindelijk is ons standpunt dat de auto te gast is en de voorkeur gaat uit naar fietsen en wandelen. Of de auto nu elektrisch is of een auto met fossiele brandstof, de auto zal altijd te gast moeten zijn in onze kernen. Wat ons betreft, dat missen wij ook in deze ambitie en het staat in ons verkiezingsprogramma, gaan we een kwart van alle parkeerplaatsen in Lansingerland opheffen. Hier staat nadrukkelijk: parkeren en leefbaarheid moeten hand in hand gaan. Dat is immers het meest effectief op het moment dat je die parkeerplaatsen saneert in de openbare ruimte. Dat parkeerdruk geen argument is om niet te verduurzamen, is ook een passage die er wat ons betreft heel erg goed staat. Je zal daar naar toe moeten gaan werken. Of dat dan een elektrische auto is of fossiele brandstof, er zullen minder auto's moeten zijn. De voorzitter: U krijgt nog 1 minuut. De heer Ruijtenberg: Ik weet niet of ik aan een minuut genoeg heb, maar ik heb nog een tweede termijn. Heel veel staat of valt bij de uitvoeringsagenda hiervan. Er wordt nu over differentiatie gesproken van 30, 50, 70, 80. Wat ons betreft gaat het makkelijker worden. Binnen de openbare kom wordt het in principe 30 km/u, op een paar gebiedsontsluitingswegen zal het 50 km/u worden. En eigenlijk alleen op de provinciale wegen met uitzondering van de N209 gaan we naar 80 km/u toe. Dat verschaft ook veel duidelijkheid. Wat wij ook missen, het openbaar vervoer met name in Bleiswijk, maar ook tussen de kernen, is wat ons betreft gewoon slecht. Waarom is er geen visie, zodat we kunnen kijken of er een combinatie kan zijn tussen de buurtbus en de 3B bus, waarbij we kijken naar een gemeentelijk vervoersbedrijf om daar andere aanbiedingen te doen, zodat mensen makkelijker die auto kunnen laten staan. Over veiligheid kunnen we zeggen, dwars door het centrum van Berkel en Rodenrijs is een combinatie waar fietsers te gast zijn. Als je nu kijkt waar ergens een onveilige situatie is, is het daar. Wat ons betreft stoppen we daar ook mee. Dat is uitvoeringsagenda, dan laat je daar mensen wandelen. Ik ga kijken of ik nog dingen heb. De voorzitter: Nee, ik ga u onderbreken, want nu is uw minuut om. De heer Ruijtenberg: Dan ga ik in de tweede termijn over hoe enthousiast ik ben over parkeerregulering.

De heer Xhemiali, PvdA: Een nieuwe kijk op de mobiliteit in en om onze gemeente voor de periode 2022-2040 is hard nodig. De PvdA-fractie is daarom blij dat de mobiliteitsvisie 2040 nu voor ligt voor besluitvorming. Meerdere collega's hebben al benoemd, dat de nieuwe beleidsvisie heel erg op hoofdlijnen is van beleid. Het laat een schets zien van wat de abstracte kaders zijn en een doorkijkje naar de nieuwe tijd. De uitvoeringsplannen moeten voor invulling gaan zorgen, die in de toekomst gaan komen. In deze toekomst, als het om mobiliteit gaat, dan zijn er revolutionaire ontwikkelingen gaande, die een totaal ander mobiliteitsbeeld zullen gaan laten zien en daar moet je nu al rekening mee houden, want regeren is vooruit zien. Ik heb al van een aantal fracties gehoord, dat het nog heel ver is en dat de veranderingen niet heel snel gaan, maar die veranderingen gaan weldegelijk heel snel. Wie had ooit over een hyperloop gedacht 10 jaar terug, bij wijze van. In 2040 zal de uitstoot van CO₂, stikstof en fijnstof

minder zijn, verkeerslawaaï aanzienlijk geringer dan nu is, verdergaande digitalisering van het besturen van auto's verbeteren, wat stap voor stap zorgt voor betere verkeersveiligheid. Dat maakt het mogelijk om met veel meer auto's tegelijk op een weggedeelte te rijden. Daar moeten we nu al rekening mee houden voor in de toekomst. Misschien verdwijnt de auto wel helemaal voor de deur en regelen wij onze digital auto on demand. Dat scheelt nogal wat parkeerplaatsen in de wijk. Ik hoorde de andere fracties daar niet in geloven, maar nogmaals, de deelscooters waren 10 jaar terug niet te bedenken en die zie je nu als paddenstoelen uit de grond komen, op de grond staan. Woon/werk verkeer wordt anders van intensiteit dan voor corona. De PvdA-fractie verwacht, dat dit blijvend zal zijn en dat het niet gaat veranderen, dat thuis werken, 50/50. Het heeft weldegelijk effect op de mobiliteitsdruk en verkeersintensiteit. In onze metropoolregio verschuift de nadruk ook van auto naar fiets. Het vervoer zal sterk deel- en vraaggericht worden. Tot op heden stond bij de inrichting van de openbare ruimte de ruimte voor auto's steeds centraal. Dit gaat gelukkig ingrijpend veranderen in de toekomst. Het voorstel om tot een gebiedsgerichte prioriteitsladder te komen wordt door mijn fractie van de PvdA onderschreven net als het idee om een aantal parkeerplekken in de wijk afhankelijk te maken van de afstand tot de dichtstbijzijnde halte van hoogwaardig openbaar vervoer. Dat onderschrijven wij ook. De mobiliteitsvisie geeft op blz.49 terecht aan dat, ik ga quoten: de afstand tot OV-haltes groot tot zeer groot zijn. Quote sluiten. Dat moet dus beter. We hebben onze legendarische halte Bonfut, die we toch weer gaan aanhalen, die vlak naast de nieuwe wijk Rodenrijse Velden en de nieuwe wijk Buyten op Wilderszijde ligt, moet snel in ere worden hersteld. Ook moeten er bushaltes langs de Laan van Mathenesse in Bleiswijk komen, alle winkelcentra en OV-stations moeten bewaakte fietsenstalling krijgen. Alleen het hoogwaardige openbaar vervoer heeft nog een toekomst als het gaat om aanbodgericht vervoerssysteem. De visie zegt dat het fijnmazige aanbodgerichte OV met een lage frequentie geen toekomst meer heeft. Dat baart mij en mijn fractie toch wel een beetje zorgen. De invulling via openbaar vervoer op maat, bijvoorbeeld kleine busjes op afroep, vraagt heel veel aandacht. Juist de groep voor wie deze vorm van vervoer van groot belang is, oudere mensen met een beperking, mag niet tussen wal en schip terecht komen. Dat wil ik toch wel heel graag benoemen hierin. De PvdA-fractie ziet de volgende ontwikkelingen als gevolg van de mobiliteitsvisie. Herziening op de toekomst N209, daar hebben we uitgebreid over gesproken bij de besprekpunten vandaag. Zoals ik net noemde, bewaakte fietsstalling bij alle OV-stations en grote winkelcentra. De maximum snelheid in de bebouwde kom wordt standaard 30. En 50 km/u wordt uitzondering. Dat is volgens mij ook nationaal beleid, dat noemde GL ook. Er komen fietstunnels bij de Boterdorpseweg, Klapwijkseweg en N209. De Zoro-buslijn wordt vertramd en via RTHA doorgetrokken naar Schiedam station. Er komt ook een OV verbinding via de nieuwe A16 naar station Alexander. Gratis OV voor ouderen en jongeren tot 12 jaar wordt regionaal gemeengoed. Parkeren in de drie winkelcentra vindt standaard plaats in parkeergarages. Er komt een parkeergarage bij het winkelcentrum nabij de Hergerborch-locatie, het huidige parkeerterrein wordt groen en gaat aansluiten op het Annie M.G. Schmidtpark. Dank u wel.

De voorzitter: We gaan zo naar wethouder Fortuyn. Ik beluister diverse aangekondigde amendementen over de auto. Ik hoorde: is dit stuk wel rijp voor behandeling? Waarom nu allemaal? Ik hoorde veel over de auto, het opladen, zonnepanelen, parkeerheffing, ook zo'n item dat in het grijze verleden ettelijke malen naar voren gekomen is. 30 km/u. Zijn de knelpunten wel meegenomen? Die missen we. U heeft zelf driftig mee geschreven, denk ik.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Ik vind het een waardevolle discussie, die zich op dit moment in de commissie voor doet. Ik denk dat veel gevoelens, die leven deels in de uitvoering zitten, we hebben het hier over een visie. De glazen bol tot 2040, de heer Blonk gaf ook al aan, moet je kijken wat er veranderd is in de tussentijd vanaf de laatste mobiliteitsvisie, meerderen hebben er op gewezen. De heer Xhemali had het over een hyperloop, de snelle vrachtverbinding in een buis. Ja, het is natuurlijk een ontwikkeling. Je probeert een visie te ontwikkelen en deze visie is wel adaptief. We gaan natuurlijk met deze visie wel aan de slag om naar een uitvoeringsagenda te gaan, een uitvoeringsprogramma. In dat uitvoeringsprogramma heeft u ook uw eigen inbreng, om daarmee in te stemmen ja of nee. We kijken ook naar maatwerk. De heer Blonk haalde Wilderszijde even aan, m.b.t. de parkeernorm heeft een andere discussie plaats gevonden en dat hebben we aangepast. Ik denk dat adaptief en maatwerk de kern van de zaak is. De kern is de verkeersveiligheid. De kern is het faciliteren van de toenemende mobiliteit, van de huidige maar ook van de nieuwe inwoners. De groei moeten we faciliteren, verduurzamen en gezonder maken, daar zal niemand op tegen zijn. Het zijn de kernwaarden, die we mee moeten nemen voor onze mobiliteit. De ruimte geven aan nieuwe innovaties. Of het nou de hyperloop is, of het nou de deelauto is, de deelscooter of andere vormen van vervoer, die zal je ruimte moeten geven. Dat is adaptief, dat zijn ontwikkelingen, daar moeten we mee op acteren. Ook maatwerk waar mogelijk per gebied, zoals ik net Wilderszijde aanhaalde. Het heeft te maken met een ontwikkeling rond Westpolder. Zoals u weet zijn we met Westpolder bezig om daar in het programma een iets andere bouwhoogte maar

ook verdichting toe te passen. Dan past een parkeernorm die we bij moeten sturen, want daar gaan we nog een keer over praten in de uitvoeringsagenda, daar natuurlijk wel in. Dan ga je natuurlijk meer gebruik maken van het openbaar vervoer en andere vormen die daar gefaciliteerd worden. Even inhoudelijk nog. Ik zou niet adviseren om het voorstel, door 2 partijen gedaan, terug te brengen naar de tekentafel. Dat betekent gewoon vertraging. Wat wil je dan veranderen? Ik denk dat het goed is dat wij met elkaar afspreken, het ambtelijk apparaat luistert mee, dat ook de gevoelens zoals ze nu gedeeld zijn meegenomen gaan worden in het uitvoeringsprogramma, zeg maar het plan van aanpak, dat je hier vanuit gaat ontwikkelen. Het gebruik van zonnepalen is een heel directe vraag. Dat is bi-directioneel laden. Daar hebben we wel oog voor, maar ook dat is een ontwikkeling. Op dit moment hebben we een massabesluit voor het plaatsen van 250 laadpalen in de gemeente, om in ieder geval facilitair de auto's te kunnen opladen in de openbare ruimte. Dit is een openbare ruimtevraagstuk. Wij hebben alleen nog niet zicht op het feit hoe wij stroom van een huis op nummer 23 kunnen laten laden op de openbare weg. Dat kabeltje is er nog niet. Sluiten we onze ogen daarvoor? De heer Jumelet: Het plan van aanpak. Waar ik een beetje moeite mee heb, is het feit dat de wethouder eigenlijk zegt: laten we de visie nou de visie zijn, we hebben goed geluisterd, in de uitvoeringsagenda zullen we daar rekening mee gaan houden. Ik weet niet of de wethouder na de verkiezingen nog wethouder is en of hij nog in het college zit en deze portefeuille wil hebben, dat zullen we moeten afwachten. De vraag is natuurlijk wel, is de visie richtinggevend voor de uitvoeringsagenda? Of staat die uitvoeringsagenda los van de visie? Dat laatste kan natuurlijk nooit het geval zijn. Op het moment dat wij het punt op de horizon zetten met deze visie, dan is dat ook leidend voor uw opvolger straks en voor het ambtelijk apparaat om verdere uitvoering te geven aan. Op het moment dat wij nu zeggen: laat die auto maar een beetje op het tweede plan komen. Dat betekent gewoon, dat dat het richtpunt wordt voor de uitvoeringsagenda. Daar ben ik het absoluut niet mee eens. Mijn vraag is dan: is het dan niet verstandiger om terug te gaan naar de tekentafel en wellicht meer scenario's op te gaan nemen richting 2040, zodat u veel beter kan bewegen op het moment dat daar ontwikkelingen zijn, die een bepaalde kant op gaan? Wethouder Fortuyn: Nogmaals, ik zou dat zeker niet adviseren. De term auto-pesting is vanavond ook een paar keer gevallen, dat is zeker niet aan de orde. We kijken wel kritisch: wat wordt er in het mobiliteitsvraagstuk het beste ingevuld? Er zijn gebieden in de buitengebieden, waarbij de auto helemaal niet uitgesloten is, laat ik het anders zeggen, dat het niet de oplossing is om daar op een andere manier te reizen. Dat zeggen we helemaal niet. Je zal per locatie moeten kijken wat daar gewenst is. Dat heeft niets met auto-pesting te maken, het is om te kijken welke processen je daarin hebt. Wat u voorstelt is om geen visie te doen en we rommelen een eindje door. Deze visie gaat breder dan alleen maar auto-pesting, zoals u wellicht op het netvlies hebt staan. Het gaat hier ook over veiligheid, ook over innovatie, ook over wegcategorisering, ook over duurzaamheid, ook over andere zaken. Om dit nu weg te zetten op dit enkele punt, dat zou ik onverstandig vinden, maar het is aan de raad om daar een besluit in te nemen, zo simpel is het, maar ik zou het heel erg onverstandig vinden. Bovendien, de omgevingsvisie die in juli het levenslicht gaat zien speelt ook een rol. Nogmaals, de uitvoering is een richting en de raad kan altijd sturend optreden. Dat kan ook niet anders, want we kijken naar 2040. Als de mobiliteitsvisie over 5 jaar herzien of geactualiseerd moet worden, dan is dat ook een raadsbevoegdheid om dat op te roepen: we willen het geactualiseerd hebben. Ik zou dit document zeker niet in deze fase naar de tekentafel terug willen hebben. Los van het feit of ik wel of niet terug kom, de ambitie is om terug te komen als wethouder, maar welke portefeuille, dat laat ik weten als we zover zijn. Dat even als reactie. De heer Blonk: Over het elektrisch opladen. Ik heb in de eerste termijn aangegeven, de vragen die de heer Jumelet en ik in oktober hebben gesteld over het laden van auto's die niet de auto op eigen terrein kunnen zetten. Het antwoord op één van die vragen was, ik citeer: voor bi-directioneel laden als nieuwe techniek zien wij mogelijkheden, dat deze in de toekomst een zinvolle bijdrage kan leveren aan duurzame energiehuishouding, en dan komt hij, op woningniveau. Dat was het antwoord. Daar zie ik nu helemaal niets van terug, ook niet in de visie, maar ook niet in het antwoord van de wethouder. Misschien is dat iets voor wethouder Van den Beukel, dat zou kunnen, want volgens mij heeft zijn afdeling toen die vragen beantwoord. Wethouder Fortuyn: Ik voel dat u gelijk heeft, want bi-directioneel laden was voor mij ook nieuw, maar ik volg wel de ontwikkelingen, want de auto die straks aan het laden is en eventueel via zonnepanelen opgeladen wordt, gaat ook straks gebruikt worden als accu om later weer terug te leveren. De heer Blonk: Dat is juist het probleem. Als je die auto niet kan aansluiten op je eigen PV-systeem, dan kan je niet bi-directioneel laden of geven. Dat is mijn vraag. Het is misschien te lastig voor nu, maar misschien kan u die vraag schriftelijk kunt beantwoorden in combinatie met collega Van den Beukel. Wethouder Fortuyn: Ik ga een poging doen. Het is een toezegging dat we even hierop schriftelijk reageren. De heer Ruijtenberg: Een verduidelijkingsvraag aan de heer Fortuyn, over die slimme oplaadmogelijkheden, dat scheelt namelijk iets voor mijn tweede termijn. Op blz. 44 wordt gesproken over slimme oplaadvoorzieningen. Heeft de wethouder of het college dan nadrukkelijk over vehicle to grid systeem? Als dat zo is, dan is dat ontzettend positief, dat we dat in de toekomst gaan uitrollen. Ik zie de wethouder heel bedenkelijk kijken nu. Wethouder Fortuyn: Ik ga er een toezegging over doen, ik heb geen flauw idee waar u het over heeft. Vierkante grip, hoe je het ook noemde. De heer Ruijtenberg: Vehicle to grid, dat je vanuit je auto, op het moment dat die is opgeladen, energie terug levert aan het

energiesysteem, zodat je die aan huizen kan leveren. Dat lees ik, wat hiermee bedoeld wordt.

Wethouder Fortuyn: Daar wilde ik net op reageren. De auto wordt de opslag voor elektriciteit die niet gebruikt wordt. Die kan je in de nachtelijke uren gebruiken. Het is logisch dat we dat gaan doen. Mensen die een parkeerplaats hebben aan huis, als dat op deze manier georganiseerd kan worden, dan gaan we dat zeker doen. Dat is logisch, want er gaat nu stroom opgewekt worden en als particulier mogen we het niet meer terug leveren, althans tegen vergoeding, dat is nul, aan het energiebedrijf. Er zal in die richting heel veel ontwikkeling gaan plaatsvinden, waarbij de auto de accu is voor stroomgebruik in de avonduren. De heer Ruijtenberg: Daar deel ik vast een compliment uit. De heer Blonk: De discussie hierover gaat nu een wending krijgen, die ik niet begrijp. De essentie is natuurlijk, dat je de stroom die je zelf in je auto hebt ook 's avonds of 's nachts als de zon niet schijnt kunt gebruiken. Daar gaat het dus om. Dat noemen ze bi-directioneel laden. Je laadt met zonnepanelen op en 's nachts geef je het weer af vanuit je eigen auto. Daar heb ik het over. De voorzitter: Laten we het even bij de mobiliteitsvisie houden, want we gaan nu heel driftig in op allerlei items. De heer Blonk: Daar had ik me mee verzoend, maar nu werd de discussie weer opgerakeld. De voorzitter: Die discussie moeten we hier niet houden in het kader van de mobiliteitsvisie, dus dat gaan we niet doen. Er zijn nog de nodige amendementen aangekondigd. Wethouder Fortuyn: Dat heb ik niet echt gehoord, meer het overwegen. Ja, natuurlijk. De voorzitter: Wel iets waar u op kunt reageren. Wethouder Fortuyn: Zeker. De VVD was goed op weg, goede woordvoering. Hij mist de participatie van verenigingen en scholen. Ja, dat komt er wel aan. We hebben een groot aantal stakeholders gesproken, dat varieerde van winkelcentra, winkelverenigingen tot en met het bedrijfsleven tot en met de fietsersbond. Die zijn hier al bij betrokken. Ze hebben het kort ook kunnen lezen. De visie, die u voor u heeft liggen, daar staan zij achter, maar dat is niet de raad, het zijn andere partijen die erover gaan, dat is toch het gemeentebestuur. Ja, wij gaan in de verdere uitvoering verder in gesprek ook over de scholen, want daar is ook wel het nodige te doen, want er is ook gesproken over gedrag. Het CDA overweegt inderdaad een amendement en dat gaat over tarifiering van parkeren. Dat is heel nadrukkelijk gesteld: dat willen we er niet in hebben. Ook hier geldt weer, dat dit niet de leidraad is dat we betaald parkeren in gaan voeren. U kunt ook de verschillende verkiezingsprogramma's zien, dat er absoluut geen meerderheid voor is, dus waarom zou het dan in de visie komen? Waar het wel om gaat, als de parkeerdruk op parkeergarage Westpolder te hoog gaat worden, dan zou je dat als potentieel middel kunnen gebruiken. We zeggen niet dat we het doen, maar je zou het wel als potentieel middel kunnen gebruiken om doorloop te kunnen krijgen van de parkeernormen. Dat is wat hiermee bedoeld wordt. Het is geen doel op zich. De heer Muis: De wethouder ging er op in. Ik ben blij met zijn toelichting, maar feit is wel dat het anders in de tekst staat. Er staat: Lansingerland is bereid een parkeerheffing te innen bij de P&R voorzieningen. Ik weet niet of dat echt noodzakelijk is. Ik denk dat er nog stappen voor gezet moeten worden, dus daar mis ik een nuance, dat het niet een automatisme is van, op enig moment kunnen we op basis van deze strategische uitgangspunten hiervoor kiezen. Natuurlijk, dan moet het misschien nog langs de raad, misschien ook niet, maar als we hiermee in gaan stemmen, dan ligt daar gewoon een vrijbrief om dat te doen. Ik mis de nuance die de wethouder aangeeft in de tekst. Ik denk dat het goed is dat we dat met elkaar, als daar een meerderheid voor is, nuanceren of een afweging plaats laten vinden: we kijken eerst naar parkeervergunningen, we beoordelen nut, noodzaak en effecten en dan komen we terug met een voorstel wel of niet bij de P&R parkeergeld heffen. Zoiets. Dank voor de toelichting van de wethouder, maar ik denk dat het niet voldoende zal zijn om met die tekst zo met elkaar in te stemmen. Wethouder Fortuyn: Wat u zegt is precies de bedoeling. Als wij forensenverkeer hebben op Westpolder en we zetten daarmee de wijken rondom vast, dan denk ik dat je het middel niet moet uitsluiten. Er staat: bereid. Er staat niet in: we gaan. Het is geen harde, we zijn bereid. Uw uitleg, uw interpretatie, dat beeld hebben wij ook. De heer Van der Stelt: Op ditzelfde punt. Ik wil de wethouder toch uitnodigen om zijn eigen teksten beter te lezen, want het staat er toch echt vrij stellig. Niet van 'het kan' en 'eventueel dit'. Er staat gewoon: als dat, dan is het wenselijk. Het komt echt op meerdere plekken aan de orde. Ik vind het echt onvoldoende om te zeggen: ach, de soep wordt niet zo heet gegeten als die wordt opgediend. Je moet elkaar wel een beetje serieus blijven nemen. Hier ligt een visie en die visie moet richtinggevend zijn voor de verdere uitwerking. Als u zegt: ach, maak je niet druk, dat zien we in de uitvoering wel. Dan kom ik wel weer terug op mijn andere punt: laten we het dan vooral over de uitvoeringsplannen hebben, gooi dit stuk in de prullenbak. Wethouder Fortuyn: We hebben het vanavond over samenhang gehad en over integraliteit, dus het lijkt me niet handig om het in de prullenbak te doen. Dat wil ik even gezegd hebben. Dan hadden we het over de knelpunten, met name de verkeersonveilige situaties, 30km/u zones in de bebouwde kom. Wij zien die ontwikkelingen komen. Er zijn discussies aan verschillende tafels, dat zien we ook landelijk. Wij hebben aandacht voor knelpunten, ja, we hebben aandacht voor de discussie in het hele land. In Lansingerland kennen wij veel 30km/u wegen, we hebben zelfs 15km/u erf-snelheden. Maar de gebiedsontsluitingswegen, zoals we die nu nog voor ons zien, zien wij nog steeds als gebiedsontsluitingswegen zoals de Randweg-west of de Boterdorpseweg, de Klapwijkseweg, die zien we nog steeds als gebiedsontsluitingswegen met een 50km/u regime. Daar zien wij ook geen verandering, dat staat ook niet in de visie wat dat betreft. Ten aanzien van OV m.b.t. de kernen verbindingen: daar hebben we ook veel aandacht voor. Het is een zoektocht om het businessmodel van RET en reizigers en

aanbod goed op elkaar af te stemmen. Je ziet dat ook de RET steeds meer bezig is om te kijken of ze in een wat andere modaliteit, kleinere bussen, andere frequentie, toch een model kunnen ontwikkelen om OV fijnmaziger te maken. Het is natuurlijk een kwestie van vraag en aanbod. Het heeft onze aandacht, het heeft ook in de MRDH de aandacht. Het blijft een belangrijk punt om het OV en die kernen met elkaar te verbinden, dus daar is aandacht voor. Ten aanzien van de Bonfut, ik ben blij dat meneer Xhemaili het weer noemt, want ik heb de Bonfut enige tijd gemist, maar ik ben blij dat het weer op de agenda komt. Wellicht dat bij de vertramming van de Zoro-baan in 2035 met een feestelijke opening wellicht bij de Bonfut dan plaats kan gaan vinden. We houden het in de gaten. Het is één van de mooiere plekken straks, ook Wilderszijde, om te kijken naar de haltering van de verschillende openbaar vervoersstromen, die we hebben. Ik denk dat ik het zo een beetje gehad heb. Er is leuk en goed gediscussieerd tussen de commissieleden. De heer Jumelet: Ik weet niet of de blaadjes van de wethouder een beetje door elkaar gehusseld zijn, maar hij ging van het CDA naar de PvdA en alles wat er tussen zat sloeg hij over. Misschien is hij een blaadje kwijt, maar ik had toch wel een reactie willen horen op mijn stelling: had je niet vanuit het beeld van 2040 terug kunnen redeneren et cetera? Ik ben op zoek naar hoe de wethouder aankijkt naar wat een visiedocument is. Of moet ik dat afleiden uit hetgeen hij al gezegd heeft, want dan heb ik daar toch wel een beetje een somber gevoel over. Wellicht kan hij nog een beetje toelichting geven op mijn vraag wat een visiedocument voor hem is. Wethouder Fortuyn: Wij hebben in 2020 al gesproken over mobiliteit, we hebben ook beeldvormende avonden gehad. We hebben de uitgangspunten van de raad meegenomen en we hebben zoveel mogelijk ook de uitgangspunten mee genomen van de MRDH, de kennis die we hebben, RCOW, de stakeholders, de overleggen die we hebben. We hebben met elkaar geprobeerd in die glazen bol te kijken. Wij zien natuurlijk ontwikkelingen, die horen we vanavond ook, de discussie van bezit en gebruik, dat zijn de discussies die allemaal meegenomen zijn. In die zin probeer je een visie te ontwikkelen. Ik denk dat er heel veel bruikbaars in staat, ik heb ook aangegeven wat de kernthema's zijn. Als u dat geen visie noemt, dan laat ik dat voor u, ik vind het wel een visie. We hebben een verouderde visie aangepast met de kennis van nu en met de verwachtingen naar de toekomst. Het is een adaptief instrument, het is maatwerk daar waar het nodig is. Het is samenhangend en de uitvoeringsprogramma's komen echt langs de raad en daar kan je hem ook op aansturen. Ik heb er een wat andere mening over dan u, meneer Jumelet.

De voorzitter: Ik heb de heer Jumelet horen zeggen: hij hopte zo over naar de PvdA. Maar ik heb toch wel het e.e.a. gehoord, dat hij toch ingegaan is op een paar items o.a. van de CU. Dat horen we straks wel van degene die denkt niet gehoord te zijn. De tweede termijn 2 minuten. Graag de vraag of u een amendement gaat indienen.

Tweede termijn

De heer Blonk, L3B: Op mijn overweging om een amendement op de parkeernormverlaging in te dienen zal ik de wethouder duidelijkheid verschaffen: hij komt er, hij wordt ingediend. Ik heb er nog sterk over nagedacht tijdens de beantwoording: hij komt er gewoon. In het verkiezingsprogramma van L3B staat speerpunt 7 en daar staat: gratis parkeren en voldoende parkeerplaatsen. Dus geen betaald parkeren in Lansingerland, een amendement of motie willen wij graag met het CDA mede indienen. We zullen contact hebben over de tekst. Inwoners moeten hun auto vlak bij hun huis kunnen parkeren. De auto blijft ook in de toekomst een belangrijk onderdeel van ons mobiliteitssysteem. Daar moet rekening mee gehouden worden. Dat betekent: deelmobiliteit voor auto's werkt vooral in hoogstedelijk gebied. Dat is ook aangegeven. Of dat nou in Lansingerland gaat werken, in ieder geval nu helemaal nog niet. Ga je over 10 of 20 jaar kijken, ik moet eerlijk zeggen, dat weet ik ook niet precies. Ik heb niet het idee dat dat gaat lukken. T.a.v. de heer Muis: we gaan niets dwingen t.a.v. ongebruikte auto's. Dat doe je in feite wel als je de parkeernorm wil verlagen, dan dwing je en daarom zijn we tegen het verlagen van de parkeernorm. De heer Muis: Hij zegt: deelmobiliteit moet je vooral in meer stedelijk gebied doen. Goed. Stel, bij Bleizo gaan we verdichten, in Wilderszijde gaan we een deel behoorlijk verdichten, bij Westpolder gaan we wat meer verdichten en de hoogte in. Dat zijn juist plekken waar je nadenkt over die concepten. Het is niet zo dat het overal maar te pas en te onpas toegepast moet worden. Hoe denkt de heer Blonk daar dan over? Hij zegt zelf: misschien over 10 of 20 jaar wel. Dat is nou net het punt: deze visie gaat over tot 2040. Wat kan het voor kwaad om dat te omarmen en te zeggen: laten we kijken op welke plekken deze concepten zouden kunnen werken? Ik snap de weerstand gewoon niet zo goed. De heer Blonk: Dat kan ik me voorstellen. Ik ben in de eerste termijn begonnen met aangeven die 18 jaar: voorspellen is moeilijk, zeker als het de toekomst betreft. Dat is een hele bekende. Dat is heel erg lastig. Als ik kijk nu, iets kortere termijn, dan wil ik niet de suggestie gaan wekken dat we nu alles moeten gaan inzetten op deelmobiliteit, terwijl die deelmobiliteit in hoogstedelijk gebied een kans heeft, terwijl de komende tijd het niet hebben over hoogstedelijk gebied. Er zijn fracties die een weerstand hebben tegen stedelijk gebied bij Bleizo-west. Mijn fractie niet, dat mag daar komen. Het is zo ongewis allemaal. Dan kom ik weer bij de heer Muis terecht. De heer Muis had het in relatie tot deelauto's over omdenken, we moeten omdenken. We moeten ons wel realiseren: omdenken kun je niet alleen. In het kader van

deelauto's heb je wel heel, heel, heel veel omdenkers nodig. Dank u wel. De heer Xhemaili: Dat omdenken begint nu al, want ik ga een vraag daaromtrent stellen. Is de heer Blonk het met me eens, dat wij in de toekomst met het bouwen van huizen in Bleizo-west, Wilderszijde, Langevaart, Merenweg, gaan groeien naar 90.000 inwoners of 95.000 inwoners? Is dat niet stedelijk genoeg voor de heer Blonk om juist nu al rekening te houden met deelmobiliteit, dat dat echt een rol gaat spelen in de toekomst, juist in de nieuw aan te bouwen wijken. De heer Blonk: Nee, dat ben ik het niet met u eens. Als we het hebben over de Merenweg, de Langevaart, Wolfend, wijken waarvan wij vinden dat het dorpse karakter gehandhaafd moet worden en niet het stedelijke. Vandaar dat ik zeg: ik heb daar niet zo'n fiducie in, dat daar die deelmobiliteit een echt grote rol gaat spelen. De heer Xhemaili: Dan deel ik niet de mening van de heer Blonk, want volgens mij gaan we weldegelijk richting de 90.000 inwoners en dan moet je juist goed vooruit denken hoe je dat ruimte ordelijk gaat inrichten. De heer Blonk: Dan gaan we hiervan een beetje een karikatuur maken, dan gaan we een heel andere richting heen. Het blijft een dorps karakter. De voorzitter: Heren, ik onderbreek u. We hebben het over de mobiliteitsvisie, het item over de deelauto's is helder. We gaan niet verder door. Ik zit ook naar de klok te kijken.

De heer Kampinga, VVD: Futurologie, dat kennen we allemaal, dat heeft met visies te maken. De amateur futurologen, zoals wij allemaal hier aan tafel, trekken gewoon lijnen door. Het is nu zo en het zal wel zo doorgaan. Of, dat komt ook voor, dat je een idee hebt, dat heet dan een visie, het gaat allemaal naar de fiets en het lopen, de auto wordt uit gefaseerd. Wij hebben als VVD het uitgangspunt, en daar staan we niet alleen in, dat de ontwikkelingen door de mensen zelf worden bepaald, waar politiek natuurlijk wel een zekere rol in speelt. Dat even in zijn algemeenheid. Ik heb eerder aangegeven, dat de VVD, ik ben nu even namens mijn collega Mauriel van As hier, dus ik kan niet al te stellig doen, maar de VVD overweegt om een amendement in te dienen om het hele idee dat we ook bij Wilderszijde al gezien hebben van: het gaat toch toe naar een situatie dat mensen met de fiets naar het station gaan. Nee, die auto speelt nog steeds en zal vermoedelijk nog heel lang een heel belangrijke rol spelen. Of hij nou elektrisch is of anderszins, dat doet er niet toe. Dus daar gaan wij een amendement op het visiedocument indienen. Dank u wel. De heer Muis: Het is duidelijk hoe de heer Kampinga erin zit. Alleen, de andere kant is ook, dat hij verkeersdeelnemers wil beschermen. Hij wil naar nul verkeersslachtoffers. Dat autoverkeer blijft groeien, het aantal inwoners blijft groeien. Als je op diezelfde voet door gaat, ondanks alle investeringen en maatregelen, blijft het aantal verkeersslachtoffers toenemen. Je zult dan toch prioriteit moeten gaan geven aan die zwakkere verkeersdeelnemers. Dat wil niet zeggen, dat de auto niet meer mag, maar je zult toch om moeten gaan denken: hoe gaan we het leefbaar en veilig houden voor die zwakkere verkeersdeelnemers? Niet door een auto te verbieden, maar misschien wel iets minder prioriteit eraan te geven en iets meer prioriteit aan de overige verkeersdeelnemers. Deelt de heer Kampinga dat? Of is dit echt abracadabra? De heer Kampinga: Ik houd niet zozeer van het woordje 'moeten' wat in bijna elke zin voorkomt, we moeten dit en we moeten dat. Je streeft een doel na, zoals de VVD ingevoerd heeft: nul slachtoffers door infrastructurele gebreken. Dat hebben we jaren geleden al besloten, het zal niet aan infrastructurele gebreken liggen dat er ernstige ongelukken gebeuren enzovoorts. Maar dat resulteert niet automatisch in het uit faseren van auto's, daar zijn wij niet van overtuigd.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik blijf van mening dat het stuk niet rijp is voor besluitvorming. Ik vind het jammer dat de wethouder dat niet oppikt, maar dat respecteer ik vanzelfsprekend. De belangrijkste punten zijn, dat ik vind dat de auto toch echt wel weggedrukt wordt, ik ga dat allemaal niet herhalen, dat is uitvoerig besproken. Ik vind dat niet getuigen van een realistische visie en we vinden het ook geen wenselijk perspectief. Dus daar zullen wij zeker wat mee doen in de vorm van een amendement, maar daar moeten we nog even naar kijken, ook graag met andere partijen, die daar hetzelfde over denken. Helder geweest over dat we geen betaald parkeren willen en we willen ook geen teksten zien in het stuk, die daar ook maar enigszins aan refereren en dat gebeurt nu toch echt wel, dus daar komen we zeker met een amendement. Het punt van de parkeernormen, dat de heer Blonk aangaf, dat ligt natuurlijk in het verlengde van wat ik eerder zei, dus daar zullen we ook graag over meedenken, hoe we kunnen proberen dat recht te breien. Maar nogmaals, ik vind het allemaal niet fraai, ik snap niet waarom dit nu allemaal zo voor de verkiezingen moet. De wethouder heeft gezegd: we moeten niet teveel waarde hechten aan deze visie, want we komen nog met uitvoeringsplannen en de visie is tot 2040 en er gaat nog heel veel veranderen. Dan zou ik zeggen: neem dan even de tijd en zorg ervoor dat er een gedegen, compleet verhaal is waar je in veel meer scenario's je visie schetst. Ik vind het eigenlijk broddelwerk.

De heer Jumelet, WIJ: Een klein beetje in het verlengde van wat de heer Van der Stelt aangeeft: ik heb toch moeite met de manier waarop de wethouder reageert als het gaat om de waarde van een visie en dan ook in relatie tot de uitvoeringsagenda. Een visie is heel belangrijk, want dat is het punt op de horizon op basis waarvan je koers gaat zetten in je uitvoeringsagenda. Dan zeggend: daar kan ik niets mee. Op het moment dat wij hier onze handtekening onder zetten als raad dan is dit wel het koersverhaal. Ik ga toch nog even terug. Ik vraag me af: is er nou wel een analyse gemaakt rondom

bijvoorbeeld de auto? Onze bevolkingsopbouw is van dien aard, dat het met name 50-plus is, daar zit de grootste groep, bij het CBS kan je dat allemaal netjes zien. En als je dan kijkt naar het autobezit, waar zitten de meeste auto's? Bij de groep 50-plus, oplopend zelfs tot 65-plus. Je kan al aan de voorkant zien, dat in de komende 15 jaar die groep opschuift in die pyramide. Het autobezit zal alleen maar toenemen, juist bij die groep. Maar ik lees het nergens. Dan deelauto's, OV en noem maar op, maar dat is in tegenspraak met wat je feitelijk ziet in de cijfers, bijvoorbeeld bij het CBS. Dat is 1. Wij zijn heel realistisch (...). De voorzitter: Ik hoorde u even niet. Er zit ergens een vogel op de lijn. De heer Jumelet: Ik heb geen idee. We proberen heel realistisch te zijn in deze. De auto is en blijft gewoon een heel belangrijk vervoermiddel. Je zou maar werken in Krimpen aan den IJssel, dan ben ik benieuwd hoe je daar dagelijks met OV naar toe komt, dan zou je graag met de auto willen. De auto is en blijft belangrijk, misschien is het gebruik minder, maar het is wel in het bezit. Het terugdringen van parkeerplaatsen in de wijken, daar zeggen wij nee tegen. Betaald parkeren, daar zeggen wij ook nee tegen. Deelauto's, wat ons betreft zijn die marginaal. Ik kijk ook even naar de amendementen van de collega's, zoals ze nu aangekondigd zijn, denk ik dat wij wel mee kunnen gaan met ondertekenen en indienen. Ik zeg eigenlijk het CDA na om te zeggen: dit onderwerp is eigenlijk niet rijp voor besluitvorming, ik mis scenario's, ik mis een complete visie. Op het moment dat dit stuk ongewijzigd blijft, ik denk niet dat mijn fractie er de handtekening onder gaat zetten. De heer Blonk: Ik vind het toch een beetje lastig, wat er nu allemaal gaat gebeuren, zowel van het CDA als van WIJ. Deze visie is dan voor 2040, de komende 18 jaar. Je ziet bij visies over het algemeen, zeker als ze een lange duur hebben, een lange reikwijdte hebben, dat je na 5, 6, 7 jaar er toch weer naar gaat kijken, soms eerder en dat je er aanpassingen aan gaat maken, omdat de wereld niet stil staat. Ik denk dat dat met deze visie ook heel goed mogelijk is. Vandaar dat ik nu reageer op de heer Jumelet en op de heer Van der Stelt. Denk er nog eens over na, want ik denk dat je met deze visie best op pad kan. Natuurlijk, we gaan er wat in wijzigen met amendementen, dat is prima, maar het is niet in beton gegoten, althans, zo kijk ik ernaar. Kijken jullie er ook zo naar? Dat je zegt: als we willen, dan evalueren we hem eerder dan je misschien wilt. Ik wil dat haakje geven om te zeggen: we gaan toch mee met deze visie. De heer Jumelet: Ik wil daar 2 opmerkingen over maken. Ik ben het eens met de heer Blonk, dat hoe verder je in de tijd gaat, hoe onzekerder het verhaal wordt en onderhevig is aan verandering. Maar dan had ik verwacht, dat er ook scenario's in dit verhaal zouden zitten. Even terug naar het begin en dat vind ik wel een heel principiële, het fundament van dit document vind ik onvoldoende als het gaat om de uitgangspunten rondom automobilititeit. Of dat nou fossiele brandstof is of elektrisch, dat maakt mij even niet uit, het gaat om de automobilititeit, dat fundament zit er anders in dan dat wij er tegenaan kijken. Daarbij komt ook nog een klein fundamentje, bijvoorbeeld rondom die elektrische oplaaddingen et cetera. Eigenlijk 2 dingen, het fundament is onvoldoende en de onzekerheid naar de toekomst, natuurlijk, maar dan had je scenario's moeten gaan schetsen. Wat ons betreft is een visie een punt op de horizon, waarop je gaat koersen. Als dat punt niet goed is, dan ga je echt de verkeerde kant op. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Ik ga gelijk inhaken op het laatste punt van de heer Jumelet. Een visie is inderdaad een stip op de horizon. Dit is de onze. Nu gaan we morgen misschien die visie vaststellen en dan gaat de wereld helemaal de andere kant op. Die visie kan goed bijgesteld worden als het een andere kant op gaat, maar dat hoeven we op voorhand niet in allerlei scenario's uit te werken. Wat ons betreft is de visie volgend aan trends die we waarnemen. Dat zien we goed verwoord in het stuk. Of het nu zo is, dat we hier nu al overspoeld worden met deelauto's of niet, dat doet niet af aan de trend die richting 2040 echt wel waarneembaar is als het gaat om de toename van deel mobiliteit. Ik wil echt niet geringschatten doen over de rol, die de auto nu nog steeds heeft in onze samenleving, die is zeker nog groot, wat ons betreft groter dan wenselijk. De heer Jumelet gaf aan dat autobezit nog steeds stijgend is, dat klopt, die cijfers onderken ik, maar die stijging is dalend en het aandeel deelauto's stijgt vele, vele malen sneller. Wij hebben ook geen glazen bol, dat vinden we occult, maar dit is de beste gok van hoe het zich gaat ontwikkelen, zelfs met de cijfers van de heer Jumelet. Als het autobezit niet gaat dalen over 10 jaar, wat ik wel verwacht, dan moeten we op dat moment andere maatregelen gaan nemen om de verkeersveiligheid te handhaven, dan moeten we deze visie gaan aanpassen. Dat even over hoe wij zien dat deze visie echt wel een visie is en hoe die ook goed is, wat ons betreft. Dan nog een paar andere punten, die langs kwamen. Wij zijn in beginsel niet heel negatief tegenover betaald parkeren bij P&R's. We vinden het wel goed om de geesten nu daarvoor rijp te maken. De nuance van de heer Muis, die hij aangaf in de reactie op wethouder Fortuyn, lijkt me echt (...). Het is niet zo dat we nu in dit stuk moeten zeggen: wij vinden dit een goed idee en dan kan het college zonder de raad daarbij te consulteren op basis van dit beleidsvoornemen ons niet eens meer vragen of we het er wel mee eens waren. Om even te refereren aan het multi fuel tankstation. Dus die nuance lijkt me wel goed. Over de knelpunten, daar heb ik gevraagd om een toezegging van de wethouder, dat dit terugkomt in het uitvoeringsprogramma. Zo direct heb ik dat niet van hem terug gehoord en dat hoor ik graag alsnog. Dit was eigenlijk wat ik in de tweede termijn nog hierover wilde meegeven. Wat ons betreft, komen er geen moties en amendementen, maar hameren gaan we toch niet.

De heer Muis, D66: Ik wil eigenlijk het hele betoog van de heer Hofman ondersteunen, hij heeft het goed uitgelegd. Inderdaad, je gaat uit van trends. Dat komt ook tegemoet aan de vraag die anderen hebben gesteld. Je hebt een visie voor 2040, die stip op de horizon, dan moet je inderdaad omdenken, het is al een aantal keer genoemd, je moet dus terugdenken. Als dat de trends zijn, als dat leidt tot een bepaalde samenleving, hoe we daar nu tegenaan kijken op dit moment, dan moet je nagaan: welke stappen moet je dan gaan zetten om daar te komen? Tegelijkertijd: hoe houden we het leefbaar en veilig in het verkeer voor onze inwoners? Dan kan je zeggen: we laten dat over aan hoe mensen dat willen. In deze visie wordt er een volgorde voorgesteld, waarin je gaat kijken hoe je die mobiliteit zou willen faciliteren en waar je ruimte gaat geven aan lopen, fietsen, OV en auto, dus alle modaliteiten. Het is niet zo, dat je dat morgen kan veranderen, dat je de één vooraan zet en de ander achteraan. Het is een enorme tanker, die je probeert bij te sturen, zodat je hem in 2040 hopelijk op een goede koers hebt liggen. Ik zou zeggen: dit stuk is prima qua strategische uitgangspunten, een prima vertrekpunt. Het hoeft van ons dus zeker niet terug naar de tekentafel. Er zit een aantal heel goede dingen in, zeker ook die wijkontsluitingswegen. Het blijft nog steeds hangen, waar de wethouder geen antwoord op heeft gegeven, de knelpunten die wij naar voren hebben geschoven met elkaar, omdat we dachten dat die nu beantwoord zouden gaan worden. Ik vermoed dat die dan toch geagendeerd zullen gaan worden tussen visie en het uitvoeringsprogramma, want als we dat afwachten, gaat dat te lang duren. Daar gaan we over nadenken, of dit het moment is of misschien een later moment om dat aan de orde te stellen. De wethouder heeft aangegeven wel de discussie over die 30 km/u zones te volgen, maar ik heb hem niet echt concreet gehoord over de Groeneweg, of hij daar nog expliciet naar wil gaan kijken. Dat lijkt me een simpele oplossing om daarmee te eindigen, want het blijft vooral nadenken en afgaan op signalen van inwoners over die verkeersveiligheid. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik ga proberen om mijn 2 minuten goed te benutten. Ik wilde nog wat zeggen over parkeerregulering: daar zijn wij voor. Simpel. Wij hebben al vaker gezegd: wat ons betreft gaan we in de toekomst toe naar een situatie waarin we in de winkelcentra toegaan naar betaald parkeren, zoals in Zoetermeer en Pijnacker, de eerste 2 uur gratis, daarna wordt er een kleinere bijdrage gevraagd. Dat zal ervoor zorgen, dat het in ieder geval kostendekkend is. Dat is beter dan de blauwe schijven, die we nu hebben, waarmee je mensen verplicht om na 2 uur weg te gaan. Van ons mag je veel langer blijven, alleen, er wordt dan een bijdrage van je verwacht. We zijn niet voor betaald parkeren bij P&R's. We vinden juist dat je mensen moet gaan stimuleren om met het OV te gaan. Op het moment dat je daar gaat betaald parkeren, zal je zien dat mensen juist weer sneller de overweging zullen maken om dan toch maar gewoon in die auto te blijven zitten, omdat ze op de plek van bestemming ook al moeten gaan betalen en dan zien ze het voordeel niet meer. De heer Blonk heeft het over energie opladen in auto's en dat terug geven. Ik ben heel blij dat de heer Blonk dit geagendeerd heeft, dat hij het benoemd heeft in ieder geval. Hij heeft hiermee als het ware een stuk van het verkiezingsprogramma van GL omarmd. Wij vinden dat namelijk ook. Het zijn microgidsen en die kan je heel goed gebruiken om energie terug te geven in het systeem, daar zijn we heel erg voor. Ik ben ook blij met het voortschrijdend inzicht van de heer Hofman. Ik heb op 5 november 2020 een motie ingediend, waarin 30km/u de norm zou zijn en daarin verzochten wij het college in de mobiliteitsvisie 2040 op te nemen, dat 30 km/u binnen de bebouwde kom de norm is en dat slechts bij grote uitzondering hogere snelheden toegestaan zijn. Behalve de PvdA hebben alle partijen daar tegen gestemd in 2020. We zijn nu een jaar later en we zien voortschrijdend inzicht, we hebben nu al wat meer mensen die ons daarin steunen. Dat is heel positief. De totale visie: ja, we gaan wel nadenken over amendementen, waarschijnlijk over die 30km/u, misschien over een gemeentelijk vervoersbedrijf om het OV binnen de kernen wat beter te krijgen. Al met al, ook juist omdat je dit kan bijstellen na 5 jaar en het is een stip op de horizon, wat ons betreft, kan dit gewoon naar de raad en kunnen we er een beslissing over nemen. Ik zal het nog sterker vertellen: we zullen nog voor stemmen ook. Daar wil ik het bij laten.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik ga het ook binnen de 2 minuten houden. Er is heel wat gezegd over deze visie. Wel of niet terug sturen naar de tekentafel: wat de PvdA-fractie betreft absoluut niet. Volgens mij ligt er een degelijke visie voor ons, die in 2040 een stip aan de horizon zet, waar we langzamerhand naartoe kunnen werken, dus dat is een prima uitgangspunt. Ik wil nog een reactie geven op de wethouder, die Bonfut had benoemd, die in 2035 (...). Ik mag toch hopen dat dat eerder gaat gebeuren, aangezien de verdichting van het gebied gaat plaatsvinden binnen nu en 5 tot 10 jaar, dus ik voorzie dat het wel wat sneller gaat. Wat ik nogmaals wil benoemen is: we moeten echt vooruit kijken en niet blijven hangen in het heden. Ik noemde gekscherend: regeren is vooruit zien. Ik snap dat vooruit kijken heel lastig is, maar als je dat nu niet doet, betekent dat dat je over 10 of 15 jaar dingen moet herstructureren, dingen moet gaan slopen, opnieuw moet gaan bouwen en dat kan je beter in één keer goed doen. Deze visie geeft goede bouwstenen vindt de PvdA, ook al is het op abstract niveau opgeschreven. Er komt een uitvoeringsagenda en uitvoeringsplannen, die op termijn gaan komen. Daarin kunnen we op detailniveau bepalen wat we gaan doen. De heer Jumelet: Waar ik benieuwd naar ben, regeren is vooruit zien, zegt u. Het is inmiddels een aantal uren geleden, dat uw fractievoorzitter een gloedvol betoog hield over de

N209, de aanpak daarvan et cetera, maar daar lees ik niets van in deze visie. Dan denk ik: ik verwacht dan eigenlijk van uw kant ook wel iets daarover rondom een amendement. Is dat nu van de tafel gevallen bij de PvdA. De heer Xhemaili: Nee, absoluut niet, nee. In de eerste termijn heb ik benoemd dat de PvdA-fractie de ontwikkelingen volgt als gevolg van de mobiliteitsvisie herziening op de toekomst N209. Dat heb ik letterlijk in de eerste termijn benoemd. Toen kwam een aantal punten naar voren, dus dat is zeker niet van tafel. We gaan broeden op amendementen dan wel moties. Een goede mobiliteitsvisie, we omarmen die. We gaan kijken of we het nog kunnen aanscherpen vanuit de PvdA-fractie.

De voorzitter: Er worden amendementen overwogen. En een vraag: is er wel een analyse gemaakt t.a.v. de auto's, dat miste de heer Jumelet. De heer Hofman heeft nog niet zoveel terug gehoord over de knelpunten.

Wethouder Fortuyn: Ik heb de aankondiging rondom diverse amendementen gehoord, daar is de raad voor, dus we gaan met elkaar zien wat daarvan de uitkomst is. Tegelijkertijd ben ik blij, dat ik ontwaar dat er een brede steun is om de visie toch door de raad te laten vaststellen. Als we dit niet doen, dan ben je de samenhang in de aanpak kwijt. Dat even vooraf gezegd hebbend. Voor mij 2 vragen, die van belang zijn. Natuurlijk is gekeken naar autobezit en groei daarin. Wij baseren de verwachtingen op data die we hebben, dat moge duidelijk zijn. We pakken niet dingen uit een glazen bol en met een natte duim, zo werkt het niet. Er zit best wel data onderliggend hieraan. Er zijn 2 belangrijke vragen. Het ene antwoord, dat ik nog min of meer schuldig ben, dat ging over die knelpunten. We volgen de analyses over de huidige knelpunten. Dat hebben we ook nodig om het verkeersveiligheidsplan goed in beeld te krijgen en ook de 30 km/u wegen categorisering aan te kunnen wijzen. In dat verband, uiteraard, de Groeneweg, daarover zijn art.37 vragen gesteld door meneer Jumelet, door WIJ. Eén van de vragen is of wij ook een afspraak willen maken met de mevrouw, die ook vanavond heeft ingesproken. Natuurlijk gaan we dat doen, ik ga het ook even met eigen ogen bekijken. Natuurlijk zijn we serieus om de verkeersveiligheid te waarborgen, daar waar dat kan. Tegelijkertijd moeten we ook onderkennen, dat we alles als 30km/u zone kunnen inrichten, we moeten ook ontsluitingswegen hebben. Sommige situaties krijg ik gewoon niet voor elkaar, dan wordt de verkeersveiligheid juist gevaarlijker. We moeten er ook nog voor zorgen, dat de bus op een normale manier de kernen kan bereiken. En we moeten er ook voor zorgen, dat de hulpdiensten op tijd bij slachtoffers kunnen komen. Het is een gecompliceerder iets. We moeten ook accepteren, dat sommige wegen anders ingericht zijn dan dat we eigenlijk zouden willen. Meneer Ruijtenberg had het over vehicle to grid, ik heb het even opgezocht, want ik moet het zeker weten. En ook over bi-directioneel. Bij de palen die nu geplaatst gaan worden, ik ga er weer een term tegenaan kwakken, die zijn ingericht als smart-charging. Kortom: het is de ontwikkeling van de markt en Stedin, wat die kan terugpakken. Er wordt binnenkort ook een stuk voorbereid, maar dat gaat via mijn collega Van den Beukel, want die komt met een laagpalend plan. Dus u komt hier nog over te spreken en wellicht heb ik al een beetje het gras voor zijn voeten weg gemaaid. Ik wil het graag hierbij laten. De heer Duk: Heel blij met de woorden van de heer Fortuyn wat betreft het elektrisch laden. Maar volgens mij is smart-charging app-gestuurd en niet vehicle to grid. De heer Jumelet: Ik vind het heel mooi, dat de wethouder met de andere wethouder Van den Beukel over dat elektrische laden gaat, maar ik zou toch de suggestie willen doen als op de wethouder op zijn deelscooter richting de Groeneweg gaat om even door te rijden naar Bleiswijk, naar de heer Van der Knaap. De heer Van der Knaap heeft in het najaar ingesproken en gevraagd om in gesprek te komen met de gemeente, dus wellicht is dat een suggestie om mee te nemen. Deze meneer heeft zich nadrukkelijk gemanifesteerd in de commissie ruimte. Misschien een tip voor als u toch op weg gaat. Dank u wel. De heer Blonk: Even nog ter verduidelijking. De heer Van der Knaap is het verhaal dat ik vanavond verteld heb. Dat is het verhaal van de heer Van der Knaap, die vraag hebben de heer Jumelet en ik samen gesteld.

De voorzitter: We hebben het toen allemaal aan kunnen horen. Heel helder. Er komen de nodige overwegingen voor amendementen, de één is wat stilliger dan de ander. Het heeft een vervolg in de raadsvergadering.

De voorzitter: Ik zit naar mijn horloge te kijken. Ik vraag me af of we de actualisatie uitvoeringsagenda Lansingerland Duurzaam nog kunnen doen, maar dan houd ik u zeker aan de korte minuten. We hebben de 13^e ook nog een vergadering en ik verwacht dat we niet toe komen aan een paar items van deze agenda, want dan wordt het wel erg laat. De heer Duk: Ik wil vragen om dat naar donderdag te verplaatsen, zodat we daar de tijd voor nemen. De voorzitter: Die hebben we donderdag niet, want we hebben donderdag een volle agenda. Ik zet dit punt nog even door, dan stoppen we daarna en dan schorsen we en dan gaan we donderdag om 19.00 uur verder met de besloten vergadering. Dat is mijn voorstel. Ik zag links en rechts wat geknik.

6.b Actualisatie uitvoeringsagenda Lansingerland Duurzaam

Mevrouw Zwinkels, L3B: Ik heb een beetje zitten schrappen in mijn woordvoering, want ik redde het niet in 3 minuten. Dus als het een beetje raar klinkt, komt dat omdat ik er stukken tussenuit laat.

Duurzaamheid is een veelomvattend en complex onderwerp geworden, een onderwerp waar een ieder aan moet werken. De uitvoeringsagenda is een handleiding voor de gemeente. Duurzaamheid is niet een stilstaan gegeven, maar is constant in beweging door nieuwe initiatieven en zienswijzen. Jammer is, dat in deze actualisatie staat dat de raad nog maar 2 i.p.v. 3 maal per jaar een activiteitenoverzicht krijgt. De raad zal en moet op de hoogte gehouden worden om gedegen beslissingen te nemen als dat nodig is. Van gas afsluiten zonder haalbaar en betaalbaar alternatief is voor L3B onbespreekbaar. Verdere stappen zullen gezet moeten worden om de energietransitie op gang te krijgen in ons verkiezingsprogramma. Nu sla ik een stuk over, omdat ik het nu niet allemaal kan vertellen, maar ik zou zeggen: lees even ons verkiezingsprogramma, dan ziet iedereen hoe wij denken over duurzaamheid en over de energietransitie. Een belangrijke voorwaarde om van het gas af te gaan, is allereerst het realiseren van een robuust, intelligent elektriciteitsnetwerk met leveringszekerheid. Zover is het nog lang niet. L3B vindt dat nu rigoureuus van het gas af gaan zonder goed alternatief voor de verwarming van huizen niet verstandig is. Niet zomaar van het gas af. Voor windturbines is geen plaats in Lansingerland. L3B zet daarom in op geothermie, zonne-energie, warmtenetten en een goede isolatie. Het mag nooit zo zijn, dat de inwoners per saldo op kosten worden gejaagd, doordat ze worden afgesloten van het gasnet. Of het haalbaar is de bestaande woningen de komende 15 jaar van het gas af te gaan valt te betwijfelen. L3B vindt dat energietransitie haalbaar en betaalbaar moet zijn, als dat niet zo is, gaan we niet van het gas af. Inwoners van Lansingerland moeten positief beïnvloed worden om met energieverbruik zo zuinig mogelijk om te gaan. Ik sla weer een regel over. L3B vindt dat woningeigenaren met een bescheiden besteedbaar inkomen, die hun woning willen verduurzamen, in aanmerking moeten komen voor een door de gemeente te verstrekken bijna renteloze lening. Dat kan via een gemeentelijk revolverend fonds. Vanwege de steeds toenemende hoeveelheid hoosbuien is het ook in Lansingerland van groot belang dat het regenwater niet meer via het riool geloosd wordt, maar vast gehouden wordt op de plaats waar de regen valt. Daar moet het regenwater vervolgens rustig in de grond kunnen zakken, dan wordt het rioolstelsel minder belast. We hebben het net over parkeerplaatsen gehad. L3B vindt dat die aangelegd moeten worden met waterdoorlatende grastegels. Ook moet gestimuleerd worden dat inwoners hun tuin niet helemaal vol leggen met tegels. In deze actualisatie wordt hoog ingezet op de glastuinbouw, deze moet ook verduurzamen. Tuinbouw is de pijler van onze economie. Door middel van geothermie en nog aan te leggen warmtenet wil men de tuinbouw verduurzamen. Natuurlijk een goed streven, maar op dit moment en voor de naaste toekomst zie ik nog een aantal valkuilen. Ik neem aan, dat de wethouder ervan op de hoogte is, dat het slecht gaat in de tuinbouw. De hoge energieprijzen leiden ertoe dat tuinders hun kas geheel of gedeeltelijk leeg laten staan. Sommige gaan pas in februari planten zetten, dan wordt het lichter of ze verlichten minder. Gevolg hiervan is minder opbrengst. Voor een grote tuinder is half kweken misschien nog te doen, maar voor een kleine wordt het een onmogelijke zaak. Echter, alle kosten gaan door. Hoe ontwikkelt dit naar de toekomst? Hebben tuinders dan nog kapitaal om geothermische bronnen te plaatsen? Er ligt op dit moment een aantal stil omdat ze kapot zijn. Er wordt verwacht dat tuinders mee gaan investeren in het warmtenet, dat in 2026 aangesloten moet zijn in Leiden, anders gaan ze daar weer andere bronnen zoeken. Wanneer denkt de wethouder dat het Oostland hierop aangesloten zal worden? Wellicht zijn alle leegstaande kassen straks te gebruiken voor zonnepanelen. De voorzitter: U bent over de 3 minuten heen. Mevrouw Zwinkels: Verduurzamen vraagt veel inzet, zowel voor de overheid als voor onze inwoners. We kunnen meegaan in deze actualisatie, maar er zijn veel punten die om aandacht vragen. Het roept ook veel vragen op, er is veel werk te doen. Laten we vooral de realiteit van nu en de toekomst niet uit het oog verliezen. Dank u. De heer Duk: 2 minuten geleden zei de woordvoerder van L3B, dat er geen ruimte was voor windenergie in Lansingerland. Ik wil graag weten hoe zij wil dat de gemeente omgaat met de toezegging van 12mW, die wij met zijn allen hebben gedaan. Mevrouw Zwinkels: Wij als partij hebben altijd gezegd, dat we geen windturbines willen. Er is geen ruimte voor windturbines in Lansingerland.

De heer Kampinga, VVD: Ik zal het in 1 minuut proberen. We hebben het over de actualisatie van de uitvoeringsagenda Lansingerland Duurzaam. Geen spannend stuk. Het is eigenlijk meer een opsomming van wat we doen. Voor GL speciaal: lees het stuk, er is al behoorlijk wat gerealiseerd. Ook dit heeft de schijn van een verkiezingsstuk, ditmaal van wethouder Van den Beukel, met ook een beetje een grappige ondertoon. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Een mooi stuk, een heldere actualisatie van een uitvoeringsagenda. Met de vorige spreker kan ik zeggen: er staat niet heel veel spannends in. Er is veel bereikt. Wat betreft de speerpunten, daar kunnen wij ons goed in vinden. Verder heb ik er eigenlijk niet zo heel veel over op te merken. Wij kunnen het voor kennisgeving aannemen. Ik zou zeggen: vol gas met het realiseren van deze geactualiseerde uitvoeringsagenda. De voorzitter: Het is voor u een hamerstuk? De heer Van der Stelt: Dat is een terechte conclusie.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ook wij kunnen die actualisatie van de uitvoeringsagenda Lansingerland Duurzaam prima ondersteunen. Het was goed om te lezen, enerzijds, dat we ons gaan focussen op de doelen, die het meest opleveren. Dat is natuurlijk wel mooi, maar dan zie je dat een actualisatie van heel groot belang is, want ik denk dat het heel belangrijk is dat we ons op de kleine dingen, de details focussen. Als Europa straks goed vindt, dat aardgas en kernenergie groen zijn, dan zijn we ineens een ontzettend duurzame gemeente. Dat kan natuurlijk niet zo zijn. Ik denk dat het heel belangrijk is, dat we de kleinere dingen ook gaan bekijken, want het is dat je mensen ermee verbindt, dat we duurzaam zijn en niet alleen maar de grote hobbels wegneemt en net doen of we dat helemaal zijn. Verder kunnen wij de actualisatie prima ondersteunen. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Wij werden enthousiast bij het lezen van deze aangepaste uitvoeringsagenda. Vooral het feit dat we nu als gemeente zover zijn, dat we spreken over het genormaliseerd zijn van zaken die 5 jaar geleden nog verre van gemeengoed waren, is bijzonder goed om te zien. Het is ook goed om te focussen. Inderdaad, de bank van EZK biedt goede monitoringsmogelijkheden, goed om dit monitoren niet meer primair zelf te doen met eigen personeelsinzet. Maar wat die grafieken van EZK wel laten zien, is dat we nog veel te doen hebben op duurzaamheidsvlak. De grafieken laten nog maar weinig daling zien. Vooruit, ook geen stijging, maar de daling is nog niet ingezet. Dat de glastuinbouw de topprioriteit is, waar de gemeente zich op inzet, zich op richt, is niet meer dan logisch, aangezien meer dan $\frac{3}{4}$ van onze CO2 uitstoot hier vandaan komt. We gaan focussen. Dat betekent ook, dat we dingen minder gaan doen. In de verschillende analyses staan een paar dingen, die we niet meer gaan doen. Maar als we gaan focussen, dan zou dat wat ons betreft moeten betekenen dat we nog veel meer dingen niet zouden gaan doen. Daar wil ik de wethouder vragen om enige verklarende woorden, hoe we dan andere dingen minder gaan doen als we gaan focussen. Verder zijn we gewoon razend enthousiast over dit ding. Vol van gas los om met de heer Van der Stelt te spreken.

De heer Muis, D66: Prima om die uitvoeringsagenda te actualiseren. Niet spannend, lijkt het, er worden wel andere prioriteiten gesteld. De heer Hofman gaf het ook heel kort aan. Dat betekent dat als je iets meer prioriteit geeft en het andere geef je minder prioriteit of vind je dan toch minder belangrijk of wil je overlaten aan anderen, dan vind ik hem eigenlijk wel weer een beetje spannend worden, want wij willen net als het CDA vol gas vooruit. De vraag is: lees ik dat nou echt hier tussen de regels door? Willen we nou vol gas vooruit of willen we op bepaalde punten vooral vol gas vooruit? Wat gebeurt er dan met die andere punten? We zijn het eens, dat we wettelijke of bestuurlijke projecten prioriteit moeten geven, dat zal iedereen beamen. Alleen, de leidraad lijkt een beetje te bestaan uit bestaande ambtelijke capaciteit. Als je ziet wat er landelijk gebeurt, een nieuw kabinet, grotere ambities, de opgaven waar we voor staan, dan hebben we liever dat er wordt gekeken naar waar de kansen liggen, waar de energie zit bij partners of bij onszelf. Kom dan met verzoeken om extra capaciteit of geld en leg dat bij de raad neer, zodat wij kunnen beoordelen of wij ook vinden dat iets meer of minder prioriteit moet hebben. Ik weet eigenlijk niet goed, waar ik hier nu ja tegen zeg. Natuurlijk, prima, prioriteit geven aan projecten met de hoogste impact. Ook die redenering klopt niet helemaal, want je kunt ook zeggen: zijn wij dan de aangewezen partij om daar het voortouw in te nemen. De ene keer zijn we heel stellig, dat dat bij de scholen moet liggen als het gaat om groene schoolpleinen, maar gaat het over de glastuinbouw, dan zien we ineens wel een hele grote rol voor ons. Dat kan, maar dan moet je wel onderbouwen waarom dat zo is. Horti Science gaat in een andere commissie deze week terug komen, dus daar zal ik nu niet op ingaan. Positief is, dat duurzaamheid binnen verschillende werkvelden echt een regulier onderdeel aan het worden is en dat moet ook. Die taken en kosten moet je integraal onderdeel maken van die andere projecten en werkvelden. Bijvoorbeeld binnen wonen of binnen mobiliteit, daar moet je dat terug gaan zien. Het moet niet een aparte pot en apart onderwerp blijven. Natuurlijk, dat was nodig, maar volgens mij zijn we inmiddels zover, dat je dat gewoon integraal moet doen. Dat maakt dat je je daar niet constant over hoeft te verantwoorden. We vinden het prima om van 3 naar 2 momenten te gaan, waarin we een overzicht krijgen. Je moet ambtenaren ook niet continu vragen te verantwoorden. Ik ben zelf ambtenaar, ik vind het bloedirriterend, je denkt: laat me alsjeblieft verder werken in plaats van weer elke 2 weken te verantwoorden wat je aan het doen bent. Dus prima om dat te doen. Wij ondersteunen dus ook het mede-eigenaarschap van de duurzaamheidsopgave. We moeten dat samen doen, we moeten het toevertrouwen aan inwoners en ondernemers, maar dat gaat natuurlijk niet vanzelf, dat ruimte geven, dat kost ook capaciteit en structurele communicatie. Mensen willen weten: binnen welke kaders mag ik wat? Het voorbeeld van die groene schoolpleinen. Zijn er dan kaders waarop anderen aan de slag kunnen, zonder dat ze voor elke beslissing terug moeten naar de gemeente? Tot slot. We moeten ook niet de samenhang met andere strategische dossiers vergeten. Het kan zijn dat windenergie voor Lansingerland niet de grootste prioriteit heeft, maar als het samenhangt met het wel of niet ontwikkelen van Bleizo, dan heeft het ineens wel weer veel prioriteit dat je daar iets van vindt. Wat je er ook van vindt, maar dat je er iets van vindt, omdat je anders andere projecten frustreert. Nu staat het niet onder topprojecten, maar overige projecten, terwijl als je het ziet in samenhang met wonen, dan lijkt het met toch een redelijk topproject. Ik had een korte vraag nog aan de wethouder, dat ging over bijlage 2, DCMR

kijkt bij bedrijven of ze energiebesparende maatregelen hebben getroffen. Het gaat om 232 bedrijven en een derde daarvan is benaderd. Ik vroeg mij af: voldoen ze? Wanneer komt die andere 70% aan bod? Dank u wel.

De heer Duk, GL: Net als met scholen heb ik als raadslid met het college de afspraak dat zij mij drie maal per jaar een rapport toezendt, waarin verteld wordt hoe het met het werk gaat. Dan niet met schoolwerk, maar met verduurzaming. We zijn nu op een 3 minutengesprekje met de wethouder en ik moet zeggen dat ik niet heel erg te spreken ben over wat hij me heeft geleverd. Een rapport over 2020, dus 2 jaar geleden i.p.v. de afgelopen 4 maanden. De informatie die we kregen is niet de meest actuele, want op de klimaatmonitor staan recentere gegevens. De beloofde memo met de verschillen analyse werd pas een dag van tevoren met de raad gedeeld en als klap op de vuurpijl geeft het college in punt 1.2 van de paragraaf 4 van het raadsvoorstel aan dat ze nog maar 2 maal i.p.v. 3 maal per jaar een rapport wil schrijven. Stelt u zich eens voor, dat de leerkrachten van mijn kinderen in 2022 een rapport geven over 2020, waarin nog niet alle gegevens beschikbaar zijn over dat jaar, dat ze het lespakket gaan aanpassen, maar het nieuwe lespakket pas net voor het 10-minutengesprekje uitdelen en dat ze daarna in het verslag over de gymles aangeven voortaan minder rapporten te gaan schrijven. Als ouder zou ik dat niet pikken en als raadslid doe ik dat ook niet. Na vorige maand het college een onvoldoende te hebben moeten geven over de omgevingswet, moet ik helaas nu alweer een onvoldoende uitdelen. Net als dat leerkrachten het schoolwerk niet van de kinderen maken, moet een groot deel van de verduurzaming niet door het college maar door de burgers worden gedaan. De kinderen vragen ons om beschikbaar te zijn als platform om te verbinden en om ruimte i.p.v. regelzucht. Dat is bij de burgers en verduurzaming niet anders. Maar ook hier geldt, dat er regels moeten zijn voor die burgers, die niet uit zichzelf verduurzamen. Het gasverbruik en de elektriciteitsvraag door de glastuinbouw is sinds 2013 nagenoeg gelijk gebleven. Er zijn in die tijd gelukkig ook duurzame warmtebronnen bij gekomen, maar mijn conclusie is dan ook, dat die vooral bovenop de al bestaande energievraag is gekomen. De CO2 uitstoot in Lansingerland is dan ook gelijk gebleven of zelfs iets toegenomen. We hebben de ambitie om de meest innovatieve glastuinbouwgemeente van Nederland te zijn, het doet dan wel pijn, dat in het Westland de uitstoot beduidend gedaald is in dezelfde periode. Mijn vraag aan de wethouder is simpel: hoe kan dat? Waarom staan we al sinds 2014 stil, terwijl de andere grote glastuinbouw in Nederland het wel voor elkaar krijgt de uitstoot in te dammen. Wanneer is het, naar het idee van de wethouder, tijd om niet alleen te ondersteunen, maar ook om regels te stellen? Aangezien sinds 2014 ons gasverbruik nagenoeg gelijk is gebleven, ben ik somber over de behaalde resultaten op het gebied van de energietransitie. In de afgelopen 8 jaar is de leerling niet achteruit gegaan, maar er is ook niets bijgeleerd. Dat noem ik falen van de leerkracht. Toch was energietransitie één van de hoge vakken. Hoe ging het dan met de andere vakken, zoals circulaire economie en klimaatadaptatie? De voorzitter: U bent over uw 3 minuten heen. De heer Duk: Daar was ik al bang voor. Ik ga wel door in de tweede termijn.

De heer Xhemaili, PvdA: De PvdA heeft kennis genomen van de aangescherpte strategie in de uitvoeringsagenda. Het college was bezig op 3 fundamentele keuzes. In de eerste twee kunnen wij ons als fractie goed vinden. 1. Concentreren op een kleiner aantal projecten, maar wel de projecten waarmee we de grootste impact kunnen maken. 2. Duurzaamheid een vast onderdeel maken van dagelijks handelen van de gemeente. Dat lijkt me alleen maar goed. Echter, de derde keuze, het faciliteren van duurzame (...) samenleving en vooral rekenen op initiatief van inwoners, ondernemers en andere stakeholders vinden wij iets te gemakkelijk. Wij willen juist dat ons gemeentebestuur optreedt als regisseur van het lokale solidaire energietransitie proces. Dus niet rekenen op eigen initiatieven, maar echt proactief handelen als gemeentebestuur om de transitie nog sneller mogelijk te maken. Het gemeentebestuur moet ervoor zorgen dat de overstap van alle inwoners en kleine bedrijven betaalbaar en bereikbaar wordt. Onze voorkeur gaat uit naar collectieve systemen. Individuele oplossingen zoals via warmtepompen moeten we alleen toepassen wanneer restwarmte of geothermie, aardwarmte dus, niet lukt. Voor warmteleverantie in woningen, kantoren en bedrijven sluit heel Lansingerland aan op de hopelijk te ontwikkelen warmterotonde met restwarmte vanuit de Rotterdamse haven en glastuinbouw. Kortom, deze actualisatie laat wat ons betreft nog onvoldoende zien, dat we steviger gaan aanpakken qua duurzaamheid en daarom hebben we ook een aantal vragen aan het college, die samenhangen met collectieve solidaire verduurzaming, zoals wij die graag zien. Het zijn 5 vragen. Vindt het college en andere fracties net als wij, dat collectieve warmtesystemen zoals restwarmte, aardwarmte en waterstof de voorkeur verdienen boven individuele systemen, zoals een waterpomp? Hoe loopt het met het revolverend lokale maatfonds in de praktijk? Zijn er veel aanvragen? Bereikt het ook mensen met een laag en gemiddeld inkomen? Hoe zit het met aardwarmte om woningen mee te verwarmen? Is daar zicht op? Zijn er zorgen over boren bij aardwarmte riool? Is er al overleg met Gasunie over een mogelijkheid om aardgas te gaan vervangen door waterstofgas? Wij zien dat als een redelijke optie, gasleidingen kunnen dan gewoon blijven liggen. Is er nog nieuws over de windmolens langs de A12? Is er nog overleg geweest met de provincie? De RES 1 opbrengsten in onze regio leveren meer zon en wind op dan de taakstelling, dat biedt ruimte voor onderhandeling over windenergie en windmolens langs de A12. Heeft

u bij het opstellen van de actualisatie gekeken naar het regeerakkoord, wat daar staat over duurzaamheid? Zou dat onze strategie kunnen veranderen, de nieuwe inzichten vanuit het regeerakkoord? Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik wilde niet interrumpen, ik wilde wachten tot de tweede termijn, maar nu u mij toch de kans geeft. De heer Duk vroeg via de app ook al of ik hem een vraag wilde stellen. Ik wilde eigenlijk meer een aanmerking op een opmerking doen. De heer Duk vroeg hoe het mogelijk was dat in het Westland wel de CO₂-uitstoot gedaald was en in Lansingerland niet. Dat komt omdat wij hier veel meer groenteteelt hebben en in het Westland veel meer sierteelt. In de sierteelt wordt minder CO₂ gebruikt dan in de groenteteelt. Tevens een klein beetje een aanvulling op de heer Hofman. Er is hier natuurlijk CO₂ uitstoot, maar er wordt door telers ook ontzettend veel CO₂ gebruikt, uit Botlek en dergelijke, uit kunstmestfabricage, uit chemie-industrie in Botlek, dat wordt hier opnieuw gebruikt en anders zou het in Rotterdam de lucht in geblazen worden met niks, nu wordt het tussen de planten gebruikt, die CO₂ opnemen. Natuurlijk gaat er altijd CO₂ verloren als de ramen open staan, maar die CO₂ is weldegelijk gebruikt. Dat is een aanvulling op het verhaal. De heer Duk: Mag ik reageren, want het was een opmerking op mijn verhaal. Sorry, voorzitter, u heeft haast nu, maar u heeft net langere spreektijden gegeven. Ik hoor gewoon te kunnen antwoorden op een interruptie. De voorzitter: Het was een opmerking naar u, maar geen vraag u.

De voorzitter: Ik ga nu naar de heer Van de Beukel. Er is een aantal vragen van de PvdA en over prioriteitstelling, waar zeg ik nu ja tegen, hoe zit het met de bijlagen van DCMR.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Dan wil ik eerst dankzeggen naar de raadsleden, die zich allemaal moeite hebben getroost om dit toch weer omvangrijke document tot zich te nemen en daar een oordeel over te vormen. Dank voor de complimenten, maar ook voor de zorgen en de vragen. Ik heb een aantal vragen genoteerd, ik begin bij de eerste spreekster. L3B vroeg specifiek: hoe zit het nou met de aansluiting van Oostland op de warmtelink. De planning van de warmtelink, van die dikke pijp, is dat die in 2024 gereed zal zijn en in 2025 operationeel. Die aftakking zit in de buurt van Delft. De aansluiting van ons, het Oostland, via Pijnacker op die dikke pijp, hangt af van best veel ontwikkelingen, van marktontwikkelingen, maar ook van overheidsregelgeving. Dan maak ik even de brug naar de vraag die de heer Xhemaili stelde. Het regeerakkoord lijkt op dit moment een positieve impact te hebben, maar de sector glastuinbouw Nederland en wij zijn nog wel aan het analyseren en de ambtenaar op het ministerie ook nog, wat nou daadwerkelijk die impact gaat zijn van al die fraaie teksten in het coalitieakkoord, maar het lijkt erop, dat die in beginsel positief zouden kunnen uitwerken op de businesscase warmtenet voor industrie. Een andere specifieke vraag van de CU was: wat gaan we dan minder doen? Focussen is goed, maar dan moet er dus ergens ruimte vandaan komen. De boodschap van het stuk zou met name moeten zijn, dat een aantal van die belangrijke puzzelstukken, stukjes gereedschap toch wel af zijn. Dat betekent niet, dat je het niet moet onderhouden, maar we maken maar één keer een ruimtelijke klimaatadaptatiestrategie en vervolgens ga je hem uitvoeren. Dat speelt een hoop tijd vrij. Het biomassa verhaal, aanstaande donderdag hebben we het daar nog een keer over, dan is het een hele tijd stil daarop. Dat speelt allemaal tijd vrij. Dat is gunstig, want dan kunnen we ons weer concentreren op die andere zaken, die ook in het stuk genoemd zijn. Tegelijkertijd eens met de heer Hofman: als je nu naar de cijfers kijkt en je laat die even op je inwerken, dan ziet het er nog niet zo heel rooskleurig uit, dan ben je echt nog ver af van je doelstellingen. En dat is helemaal waar, daar wil ik niets aan af doen. Tegelijkertijd maken we goede vorderingen en valt er veel te zeggen over waar we staan, dan maak ik een brug naar de vraag van de heer Duk over de tuinbouw in vergelijking met Oostland. De heer Alsemgeest als expert op de tuinbouw heeft al verstandige dingen daarover gezegd. Nog iets ter aanvulling, ik denk dat het goed is om daar ook bij stil te staan, bij een beeldvorming, die het college u graag zou willen aanbieden, vooralsnog in februari, specifiek over het warmtevraagstuk in de tuinbouw. Dat is toch wat veel en omvangrijk om dat in een paar minuten af te doen. De data zijn beschikbaar, de publieke data, de vergelijking nu met Oostland met heel veel precisie lijkt me lastig. Even over de duim, speelt ook een rol naast wat de heer Alsemgeest zei, dat we een remmende voorsprong hebben als Oostland, dat heeft te maken met de aanwezigheid van de RoCaleiding en de aanwezigheid van de OCAP. Die zorgt ervoor, dat wij al eerder een stap hebben gezet, die Westland nu aan het zetten is. Maar nogmaals, het lijkt verstandig daar op een ander moment nog dieper op in te gaan, want er valt nog veel meer over te zeggen. Dan was een vraag van de fractie van D66. De Muis zei iets met een verantwoording, dan kunnen mensen meer werk verzetten. Dat is één van de redenen waarom we kiezen voor 2 i.p.v. 3 keer die voortgangsrapportage. Maar u vraagt: kom dan met budgetclaims, met voorstellen op het moment dat het aan de orde is. Laat jezelf niet bij voorbaat remmen door budget dat eenmaal afgegeven is door de raad, misschien zijn we wel geïnteresseerd in meer budget toe te kennen bijvoorbeeld. Zeer eens. Wanneer aan de orde? Dat kan in een volgende fase bijvoorbeeld zijn van

warmtenetten, dat toch vaak een publieke voorziening is. De gemeente Delft investeert mee. Daar kan het aan de orde komen, dat we als college met een voorstel uw richting uit komen. Dat hebben we recent ook al gedaan, die vrijheid hebben we genomen om binnen de collegebevoegdheid een budget te gebruiken als garantiegeld voor die warmtelink. Daar hebben we u over gerapporteerd, maar dat is wel eenmalig geld dat we extra hebben genomen, juist om te doen wat nodig is. Waar het aan de orde zou zijn, komen we direct weer naar u toe, dat wil ik u graag meegeven. De heer Muis: Dank aan de wethouder, dat hij aangeeft, dat hij zal komen met verzoeken als daar meer capaciteit of financiën nodig zijn. De achtergrond van die vraag was natuurlijk, dat het nu lijkt in het stuk alsof die prioritering te maken heeft om uit te komen binnen de bestaande capaciteit. Die aanname klopt dus niet. Het is niet zo dat er wordt geprioriteerd om binnen een bestaande formatie op een bepaald budget te blijven. Daarom zei ik: kom dan naar de raad met verzoeken. Natuurlijk, u mag altijd komen naar de raad met verzoeken als het goede ideeën zijn, maar ik had het idee dat dit hier een beetje onder lag, dat ik dat tussen de regels door las: want dan past het binnen de capaciteit. Dat bracht mij aan het twijfelen. Kunt u dat beamen of ontkennen? Wethouder Van den Beukel: De capaciteit is wel een gegeven op dit moment. We hebben een begroting vast gesteld, u heeft een begroting vast gesteld voor 2022 met een bepaald structureel budget voor duurzaamheid. Dus de herijking past wel binnen dat budgettaire kader. In zoverre heeft u gelijk, dat het kader wel een rol speelt. Als u mij bij de begroting had meegegeven om verstandige plannen te ontwikkelen voor € 2 of 3 miljoen, dan had ik dat ook kunnen doen, dan had het ten koste moeten gaan van andere beleidsvelden. Wat ik in reactie op uw vraag met name wil aangeven, is dat los van de vastgestelde begroting we als college de vrijheid voelen om juist op die speerpunten u vragen te doen toekomen wanneer opportuun. Een vraag van de heer Duk was: hoe kan het nou, dat er nieuwe data beschikbaar zijn? Dat is voortdurend aan de hand. De klimaatmonitor is nog niet stabiel, dus daar vinden voortdurend bijstellingen plaats en ook gewoon de reguliere actualisatie. Dat geldt ook inhoudelijk. Wat bijvoorbeeld nog niet naar u toe is gekomen, omdat we dat aan het analyseren zijn, dat er een nieuwe specifieke uitkering van het rijk is voor het tegengaan van energiearmoede. Dat is best substantieel geld en dat lijkt richting de € 2,5 ton te gaan voor Lansingerland. Je ziet wel, dat het incidenteel is, niet structureel, maar dat is ook weer zo'n nieuwe ontwikkeling, niet meegenomen in dit document, in het raadsvoorstel, maar daar komen we zeker nog met u over te spreken na eerst in het college over gesproken te hebben ook in relatie tot het sociaal domein, waar collega Cnossen een verantwoordelijkheid heeft. Dan specifieke vragen van de PvdA. Collectief of individueel, ja, waar collectief passend is volgens de transitievisie warmte, die u heeft vastgesteld, heeft dat zeker zijn voordelen. Maar om nu te zeggen principieel is collectief beter dan individueel, ik begrijp dat vanuit uw politieke achtergrond wellicht, maar die uitspraak is niet perse passend om die uitspraak nu te doen. Hoe gaat het met het revoluerend fonds, ook een vraag. Daarmee gaat het goed. We zagen traditioneel of de laatste tijd heel veel vragen over zonnepanelen, maar meer recent ook voor hybride warmtepompen, misschien wel ingegeven door de gascrisis, dus dat is een prima ontwikkeling, dat loopt goed, daar moeten we aandacht aan blijven besteden en blijven communiceren, maar het loopt verder prima. Hebben we zorgen over aardwarmte, was nog een vraag van de heer Xhemaili. Er zijn overal risico's mee verbonden. Zelfs bij een windturbine, er kan een turbine afbreken, ik bedoel dat niet grappig, ik bedoel dat als een serieus risico, dus er zijn afstandseisen mee gemoeid. Dat geldt ook voor aardwarmte, dat gaat ook gepaard met risico's, maar gelukkig hebben we wel (...) op de mijnen en ook onze gemeente om die risico's te mitigeren en dat soort opsporingen te koppelen aan vergunningseisen. U had een vraag over waterstof. Ja, daar zijn we altijd bij betrokken via de regionale energiestrategie, het RES-overleg. Wel is de analyse voor 2030 dat we niet grootschalig waterstof zullen gaan leiden door die aardgasnetten. Die hoeveelheid is gewoon niet beschikbaar. Voor zover er waterstof beschikbaar is, gaat die eerder naar andere toepassingen. Is er nieuws over wind langs de A12? Nee, geen ander nieuws dan u via collega Fortuyn heeft ontvangen en ik heb er over gesproken. Een beetje staccato, gelet op de tijd, maar volgens mij heb ik hiermee de vragen beantwoord.

Tweede termijn

Mevrouw Zwinkels, L3B: Dank wethouder, voor de beantwoording. Ik heb de wethouder nog gevraagd of hij bewust is van de grote zorgen, die op het ogenblik bij tuinders leven en dat zij waarschijnlijk heel moeilijk kunnen gaan investeren komend jaar en de jaren daarop? Of hij zich daar goed van bewust is, want dat zal ook invloed hebben op zijn acties, neem ik aan. De heer Alsemgeest, bedankt voor het toelichten van de CO₂, ik kende dat verhaal al, maar het is mooi dat de andere collega's dat nu ook weten. Dan had hij het ook nog even over de kernenergie, dat krijgt een groen etiket net zoals gas, van de Europese Commissie, maar het is wel erg van dingen afhankelijk. Dit is een overgangperiode van kernenergie tot 2045. De centrales moeten voldoen aan zeer strenge veiligheidsvoorwaarden. Ook moet er een plan zijn voor opslag van het afval. De gascentrales tot 2030, mits zij geen vervuilde vorm hebben. Dus nog meer mogelijkheden voor energie. Wij hebben geen kerncentrale, maar je weet nooit of er ergens eentje komt en of wij dan ook een aftakking krijgen net als van de warmtekring. Het warmtenet komt in het oosten te liggen, kunnen we daar nog van aftappen, is ook nog even een vraag

aan de wethouder, kunnen we die uitbreiden als het niet goed lukt met die uit Rotterdam? Dat waren nog mijn vragen. Dan wil ik nog even de voorzitter blij maken, want die vindt het natuurlijk leuk als ik zeg, dat het voor ons wel een hamerstuk mag zijn. Wel met onze opmerkingen en aanmerkingen en dingen naar de wethouder.

De heer Kampinga, VVD: Wat ons betreft een hamerstuk, maar de vraag is gesteld. Ik zou toch heel graag van de heer Van den Beukel willen horen hoe hij nu bezig als duurzaamheidswethouder om Bleizo-west bij de provincie toch mogelijk te maken. Zij eisen andere dingen van ons. Ik kan me goed voorstellen, dat het voor u een dilemma is, want aan de ene kant ben je lijsttrekker en tegen woningbouw en aan de andere kant heb je de professionele opdracht, lijkt mij, om te proberen een oplossing voor die windenergie. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik had al gezegd dat het een hamerstuk mag zijn.

De heer Alsemgeest, WIJ: Voor ons is dit een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Ik was blij te horen van de wethouder, dat we centjes gaan krijgen om iets te doen aan energiearmoede, daar word ik erg blij van. Dat moeten we nog gaan verwerken in stukken, maar dat maakt ons alleen maar enthousiaster over het perspectief, dat we hier hebben. Om nog even aan te sluiten bij de heer Duk, ik was erg te spreken over zijn analogie van het jongetje op school. We zijn het niet in alles eens wat dat betreft, maar wat ons betreft gaan we van klas 2 naar klas 3 over met goede cijfers, maar zijn we nog lang niet aan eindexamen toe. Dat wil ik de wethouder meegeven. Dank. Wat ons betreft een hamerstuk.

De heer Muis, D66: Ik heb de wethouder goed gehoord. Ook dank voor de toelichting. Hij laat zich niet remmen door de bestaande capaciteit. Het was nog wel even zoeken, want er waren puzzelstukken af, dat toont meer ruimte. Tegelijkertijd past het binnen de bestaande capaciteit en wordt er toch geprioriteerd om binnen die bestaande capaciteit te blijven. Ik ben blij dat dat niet een soort verkapte bezuinigingsdoelstelling is. Ik zie de wethouder nee schudden, dus we verwachten echt als er kansen en mogelijkheden zijn, dat er actief naar de raad terug wordt gekeerd met voorstellen. Dan wat de heer Kampinga aangaf, hebben wij ook gevraagd: die samenhang tussen de strategische dossiers, wind en wonen. Wind is dan vanuit duurzaamheid niet voor iedereen de topprioriteit, maar als je het aan wonen koppelt, heeft het weer wel topprioriteit. Morgen gaan ze in de Provinciale Staten commissie over Bleizo praten, dus ik ga zeker proberen het even te volgen. Ik ben dan wel benieuwd hoe actief de wethouder daar dan mee aan de slag gaat vanuit duurzaamheid. Het één kan gewoon niet zonder het ander, daar wil ik graag nog een reactie op hebben. We hebben ook aangegeven, dat als je het overlaat aan anderen, de kaders dan voldoende duidelijk moeten zijn, zodat inwoners en ondernemers daar in kunnen stappen zonder dat ze tegen allerlei ambtelijke problemen en vragen aanlopen, dat die medewerking is georganiseerd. Kan de wethouder aangeven, waar er wordt gezegd 'hier geven wij ruimte' dat dat dan ook helder is voor die ondernemers en inwoners, hoe ze die ruimte kunnen pakken. Als ik daar voldoende antwoord op heb, is het een hamerstuk. Zo niet, dan moeten we het in een vorm van een motie gieten, maar ik verwacht niet dat het nodig is, de wethouder kennende. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Allereerst een reactie op de interruptie uit de eerste termijn, waar ik van u niet op mocht reageren. 70-80% van de CO2 die wordt ingespoten vervliegt, zelfs met dichte ramen. Dat wil zeggen, dat de RoCa-leiding een netto CO2 uitstoot heeft en niet zoals door de heer Alsemgeest werd gezegd een manier is waarop de kassen CO2 opnemen. Deze hele raadsperiode wordt het besluit om over te gaan op de bewezen meest effectieve vorm van beperking van restafval diftar gegijzeld door 1 partij, nota bene de partij van de wethouder duurzaamheid. Ook kleiner fruit blijft hangen aan bomen, want in het gemeentehuis worden nog steeds duizenden wegwerpbekertjes weg gegooid. Het is onmogelijk voor inwoners om zijn oude witgoed te laten ophalen als hij niet over een auto beschikt. Ook voor circulaire economie prijkt er dus een onvoldoende op dit rapport, niet omdat de burger niet zou willen, maar omdat de gemeente het niet voldoende mogelijk maakt en er niet toe verleidt. Dan het laatste hoofdvak klimaatadaptatie. Al voor de bouw van de wijk Wilderszijde moest groen wijken voor parkeergelegenheden, hoe waterdoorlatend die ook gemaakt gaan worden, zal dit altijd een grote impact geven op wateroverlast om maar te zwijgen over hittestress. Wel heeft de gemeente ingezet op de tuin van de toekomst, maar die inzet hield op in 2021 en resultaten zijn niet gemeten. In het meest gunstige geval, dat die inzet positieve resultaten heeft gehad, zijn die nu gestopt. Het is nog niet standaard zo, dat er anterieure afspraken met ontwikkelaars van bedrijfsruimten en woningen worden gemaakt over de klimaatadaptatie maatregelen, die verder reiken dan het bouwbesluit. Tenslotte zal het allemaal voldoende zijn. We doen er in elk geval alles aan, maar ook het rijk en provincie moeten leveren qua wetgeving en investeringen. Bovendien is het belangrijk om het momentum in de maatschappij bij inwoners en ondernemers nu te benutten. Dat zijn de laatste zinnen van de bestuurlijke samenvatting.

Het is tekenend dat de coole leerkracht, die vooral niet al te streng wil overkomen, wel aan het schoolbestuur en het rijk vraagt om strengere regels. Over iets meer dan 2 maanden mogen de kiezers de nieuwe raad samen stellen. Laten we hopen, dat ze kiezen voor een ambitieuze raad, die durft streng te zijn als het moet en ruimte geeft waar het kan. De tijd van mooie woorden is afgelopen, er moeten nu echt dagen komen van actie. De voorzitter: Is het een hamerstuk of heeft u een amendement? De heer Duk: Daar ga ik nog over nadenken, daar kom ik op terug in de raad.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor het beantwoorden van de vragen. Fijn om te horen, dat het nieuwe regeerakkoord positief uitpakt op dit beleidsstuk. Ook fijn om te horen dat vanuit het rijk geld beschikbaar is om energiearmoede het hoofd te bieden voor mensen met een lager inkomen in Lansingerland, heel fijn. Ik wil nog één korte, verduidelijkende vraag aan de wethouder stellen. Fijn, ook dat het revoluerend klimaatfonds wordt gebruikt. Maar wordt het ook gebruikt door mensen met een laag inkomen en midden inkomen. Dat het gebruikt wordt is fijn, maar worden ook die mensen bereikt? Dat vind ik wel een belangrijk vraag om beantwoord te krijgen. Voor ons is het ook een hamerstuk.

De voorzitter: Er was een vraag van mevrouw Zwinkels over de tuinbouw en de samenhang tussen de dossiers. Ik zag de heer Van den Beukel driftig schrijven.

Wethouder Van den Beukel: Dank u wel voor de vragen in de tweede termijn, dat is een beperkt aantal, iets minder dan 10 heb ik er geteld. Er komt vast een interruptie als ik er 1 over het hoofd zie. Ik wil snel zijn, maar ook zorgvuldig. Ben ik me bewust van de grote zorgen in de tuinbouw? Jazeker. Die zijn inderdaad ernstig. RTV Rijnmond heeft onlangs een prima artikel laten verschijnen, waarbij ook een aantal tuinders uit onze gemeente aan het woord komt. Inderdaad, die impact is groot. Het hangt een beetje af van het segment en er is een enkeling, die er wat garen bij spint, gek genoeg, maar dat heeft te maken met hoe je handelt op de energiemarkt. Er zijn partijen die beperkt impact hebben, omdat ze heel lang vooruit hebben ingekocht op die gasmarkt. Maar onderaan de streep is de impact heftig. De Wageningen Universiteit meldde mij, dat het aantal aanvragen voor ondersteuning bij energiebesparing, LED-verlichting enzovoorts, door het dak gaat. Dat is niet een reden in zichzelf om die hoge gasprijzen toe te juichen, maar het is wel een gunstig bijeffect. In het verlengde daarvan hoor ik ook, dat de investeringsbereidheid, het moet natuurlijk wel kunnen, dit moet niet te lang aanhouden, maar de investeringsbereidheid in meer collectieve oplossingen zijn vaak wel nodig bij warmtenetten in de tuinbouw, die neemt toe, hoor ik van tuinders. Waar tot voor kort bij een energiecoöperatie en polder nog wat lastig was om bestuursleden te vinden en een goede opkomst te realiseren bij de vergadering, gaat dat nu makkelijker, omdat tuinders nu sneller zien: we moeten het wel samen doen. Dus dat zijn bijeffecten van deze situatie, maar we gaan hier verder over spreken. Dan die warmte uit het oosten, vroeg mevrouw Zwinkels naar. Ja. Er staat een uitbreiding van de RoCa-leiding in de planning. De RoCa is de warmteleiding en de OCAP gaat over CO2. Die RoCa uitbreiding in de planning bijvoorbeeld naar de Wilgenlei, daar is de businesscase niet helemaal rond, maar er wordt wel hard aan gewerkt. Dan even wind en Bleizo. Faust schreef: zwei seelen in meiner brust. Die voel ik weleens, inderdaad. Maar ik ben wel wethouder in dit college. We hebben de opdracht van uw raad en die opdracht voer ik natuurlijk uit als uw wethouder, dat betekent ook op het vlak van wind. We hebben gecommuniceerd naar het college van GS en ook naar uw raad, dat we nog 3 andere locaties aan het onderzoeken zijn, die in beginsel kunnen optellen tot 12mW, die niet direct liggen op de plek waar we nu Bleizo hebben geprojecteerd. Dus dat is wat we vertellen aan onze stakeholders, aan andere gemeenten, wie het maar horen, dat we op die manier doorploegen en daar ook wel goede kansen zien. Niet alleen überhaupt om daar wind te realiseren, maar ook tijdig wind te realiseren, want er zit een einddatum op het convenant, dus dat is ook een aandachtspunt dat we aangereikt krijgen: mooi, onderzoeken, maar kun je alsnog in 2025 uiterlijk leveren? Dat is daar de stand van zaken en daar werk ik en werken we nog zeer actief aan om geloofwaardig te blijven richting provincie, die het belang natuurlijk ook vooraan stelt. Dan nog een vraag over kaders duidelijk maken, om partijen in de samenleving aan te geven: hoe kunnen ze meedoen, hoe kunnen ze hun energie richten, waarop dan precies? Een terechte vraag, meneer Muis. Laat ik een voorbeeld noemen, de Weidebloembuurt. Daar kwam een aantal inwoners met het idee om zelf een stap te zetten op het vlak van verduurzaming van onze woningen, we willen toch een beetje van gas los komen. Eerder was niet zozeer deze pijler van toevertrouwen neergezet, toch een beetje de reactie: we zijn regie aan het voeren en in onze regievoering gaan we echt aan de slag in Bleiswijk. Maar nu ik zo nadrukkelijk die keuze heb gemaakt, we willen dat toevertrouwen centraal stellen, is dat loket dus open. We zeggen: dit is de transitievisie warmte, dit is onze kennis, dit zijn onze data, jullie hebben hier een initiatief, wat goed, jullie zijn welkom, we willen graag met jullie meedenken. Faciliterend, we gaan het niet overnemen, we kunnen geen projectleider aanbieden, die capaciteit hebben we niet en vinden we niet passend, dat is ook niet de vraag van zo'n initiatief, maar ze zijn wel zeer welkom via reguliere kanalen. Een ander voorbeeld, ondernemers zijn bezig met circulair ondernemen, waar kan ik mijn zorgen kwijt over wetgeving, die mij in de weg zit? We hebben een meldpunt geopend. Ik weet niet of het stormloopt, ik heb er nog geen update van gevraagd, maar het is een simpel e-mailadres en een

telefoonnummer en daar komen dat soort zaken binnen. Ik ga richting afronding. Ik zie nog een vraag over het bereik van het revolverend fonds open staan, of het bij lage en midden inkomens terecht komt. Dat is lastig zo heel scherp te stellen, omdat de inkomenstoets niet bij ons ligt maar bij de SVN, dus die informatie is eigenlijk niet beschikbaar. Ik vraag me ook af of dat beschikbaar zou mogen komen. Maar de indruk is niet perse dat daar de grootste vraag vandaan komt, ik zeg het maar even heel eerlijk. Er is een TNO rapport verschenen, dat u misschien kent, over energiearmoede recent. Het blijkt dat 70% van de doelgroep waarschijnlijk in sociale huurwoningen zit. Dat zijn niet de grootste gebruikers van dit revolverend fonds op dit moment. We doen er wel alles aan, samen met 3B Wonen en met Welzijn Lansingerland, om het bereik van aanpak tegengaan energiearmoede ook bij die groepen te laten landen. Ik denk zelf dat die energiecoaches, die ook goed in trek zijn, ik heb er vorige week vrijdag iets mee mogen doen, dat die misschien nog eerder ingang vinden bij die doelgroepen, dan de leningen uit het revolverend fonds. De vraag is of dat erg is. Het resultaat telt, zou ik zeggen. Volgens mij tot zover.

De voorzitter: Ik hoor in overgrote mate een hamerstuk. De heer Duk hoor ik zeggen: bij de raad. Ik heb hem niet horen zeggen over welk item, maar u kunt te allen tijde zeggen dat u een bespreking wilt als het bij de hamerstukken staat. Voorlopig wordt het genoteerd als hamerstuk.

8. Schorsing

De voorzitter, om 00.15 uur (12 januari 2022): Ik zit naar de klok te kijken. Het is kwart over twaalf. Ik wil hierbij de vergadering schorsen tot en met de 13^e. Er staan nog wat items open over de actualiteiten uit het college en commissie, verbonden partijen en de rondvraag. Die wil ik doorzetten naar de 13^e. We gaan de 13^e verder. Dank voor uw uithoudingsvermogen, we hebben fors wat items aan de orde gehad. Ik zie u fysiek donderdag de 13^e hier om 19.00 uur terug. Welterusten.

